

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035

Vantaa

8.9.2026

Sisällysluettelo

Esipuhe

1. Johdanto
2. Kasvun ohjaaminen ennakoivasti ja kestävästi
 - Lähtökohtana kaupunkistrategia ja ohjelmajohtaminen
3. Palveluverkon linjaukset
 - Linjaukset
 - Toimialojen tavoitteet
 - Kaupungin tuottamien palveluiden vyöhykkeet
4. Vantaan kaupungin tilannekuva
 - Talous ja toimitilainvestointien lähtökohdat
 - Väestökehitys
 - Asuntorakentaminen
 - Lakisääteisten kunnallisten palveluiden tarve
5. Vantaan maankäytön tavoitteet
6. Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat
 - Myyrmäki
 - Kivistö
 - Aviapolis
 - Tikkurila
 - Koivukylä
 - Korso
 - Hakunila
7. Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

Esipuhe

Vantaan toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut nopeita muutoksia. Olemme uuden äärellä kaupungin kasvun ja kehityssuuntien kanssa. Kasvu on hidastunut ja väestönkasvun muutokset vaikuttavat palveluiden tarpeeseen.

Vantaan heikko taloudellinen tilanne haastaa meitä tarkastelemaan kaupungin kasvun ja investointien ohjaamista uudella tavalla. Se on myös tilaisuus toiminnan kehittämiseen. Mahdollisuudet investointeihin ovat rajalliset; joudumme pohtimaan yhä tarkemmin minne kaupunki kasvaa ja miten alueiden oikea-aikaista kehitystä sovitetaan yhteen niin, että myös vanhojen alueiden uusiutuminen mahdollistetaan. Onnistuminen investointien suunnittelussa näkyy alueiden maineessa ja vetovoimassa.

Vastaamme uuteen tilanteeseen mallilla, jolla pyrimme ohjaamaan ennakoivasti kaupungin tasapainoista kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista. Tämä tapahtuu alueiden erilaiset tarpeet huomioiden ja niin, että varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Perustamme investointien valmistelun ja päätöksenteon alueelliseen tietoon, nykyistä kokonaisvaltaisempaan tilannekuvaan sekä alueellisiin kehittämissuunnitelmiin, jotka sisältyvät palveluiden ja investointien suunnitelmaan.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelman tavoitteena on tehdä vaikuttavampia investointeja ja saada tiloille laaja-alaisempaa käyttöä. Kohdennamme investointeja koulujen ja päiväkotien lisäksi alueiden vetovoimaa, pitovoimaa ja asukasviihtyvyyttä lisääviin vapaa-ajan toimintoihin. Tarkastelemme hankkeita kokonaistaloudellisuuden sekä sosiaalisen kestävyysmittareilla.

Tavoitteemme on myös nykyistä vahvemmin yhteensovittaa maankäytön suunnittelu, infrainvestoinnit, toimitilainvestoinnit, palveluverkon kehittämistarpeet ja talousohjauksen prosessit. Näin tiivistämme kaupungin sisäistä yhteistyötä.

Nyt päätökseen tuleva Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 on ensimmäinen uuden investointimallin mukaisesti laadittu suunnitelma palveluiden ja investointien kehityskuvasta seuraavan 10 vuoden ajalle. Suunnitelma tuo ensimmäistä kertaa näkyväksi suuralueiden kehittämistarpeet yhteensovitettuna kaupungin investointisuunnitelmiin, jotka laaditaan vuosittain osana talousarviovalmistelua.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 sisältää jatkossa Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman sisällöt: palveluiden järjestämisen tavoitteet ja linjaukset sekä palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet.

Suunnitelman ensimmäinen versio keskittyy kaupungin omiin investointeihin. Suunnitelman sisältöä täydennetään jatkossa muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Suunnitelma tullaan päivittämään valtuustokausittain.

Pekka Timonen

Kaupunginjohtaja

1. Johdanto

Vantaa

Vantaan kasvua ohjataan ennakoiden ja kestävästi

Vantaan kasvua on tarpeen ohjata ennakoiden ja kestävästi, alueelliseen tietoon ja erilaisiin tarpeisiin perustuen. Kasvun ohjaamiseen on valmisteltu uuden strategian mukaisesti yhteistä investointien ohjausmallia, joka yhteensovittaa nykyistä vahvemmin yhteen maankäytön ja palveluverkon suunnittelun sekä asemakaavoituksen, infrainvestointien, talonrakennusinvestointien ja talousohjauksen prosessit. Uutta mallia sovelletaan nyt ensimmäistä kertaa laatimalla Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma vuosille 2026–2035.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma on kaupunkitasoinen talouden raameihin sovitettu strateginen tulevaisuuskuva ja suunnitelma suuralueiden kehittymisestä seuraavan 10 vuoden aikana. Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma sisältää kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman sisällöt: palveluiden järjestämisen tavoitteet ja linjaukset sekä palveluiden järjestämisen kehittämistarpeet.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma ohjaa aiemman kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti muun muassa vuotuista talousarvioprosessiin kuuluvaa toimitilainvestointisuunnitelman päivittämistä.

Lisäksi investointisuunnittelun lähtökohtana ovat

suuraluekohtaiset tilannekuvat ja kehittämissuunnitelmat. Tilannekuva kokoaa mm. väestön kehitystä, asuntorakentamista, investointien toteutumista, palveluverkon tilannetta ja kuntoa sekä taloutta koskevan tiedon valmistelun ja päätöksenteon pohjaksi. Tilannekuvista johdetut kehittämissuunnitelmat puolestaan antavat suunnan alueiden kehittymiselle ja hallitulle kasvulle alueiden erityispiirteet ja tarpeet sekä taloudelliset mahdollisuudet tunnistuen.

Kuva. Vantaan kasvun ja investointien ohjausmalli VAKIO

2. Kasvun ohjaaminen ennakoivasti ja kestävästi

Vantaa

Tulevaisuus asuu Vantaalla –kaupunkistrategia

Tulevaisuus asuu Vantaalla –kaupunkistrategia on suunnitelma siitä, mitä kaupungissamme tehdään vuosina 2026–2029. Strategia ohjaa kaupungin päätöksentekoa, talouden suunnittelua ja kehitysprojekteja. Uusi kaupunkistrategia ohjaa valjastamaan Vantaan valtit tasapainoiseksi kasvuksi, elinvoimaksi ja hyvinvoinniksi.

Vantaa kasvaa ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Kasvun ja investointien ohjauksessa tarkastelemme kaikkia suuralueitamme kokonaisuuksina. Tavoitteenamme on, että alueiden vetovoima kasvaa ja alueellinen eriytyminen pysähtyy. Vahvistamme myönteistä kehitystä erityisesti alueilla, jossa on paljon sosiaalista pahoinvointia. Panostamme siihen, että kaikkien asukkaidemme arki on sujuvaa ja elämä aktiivista. Helposti saavutettavilla kulttuuri- ja liikuntapalveluilla ja niiden kautta muodostuvilla yhteisöillä juurrutamme ihmiset kaupunkiin.

Kaupunkikeskuksia kehitämme siisteiksi ja aktiivisiksi viihtymisen paikoiksi. Luomme edellytyksiä arjen toimivuudelle, yritystoiminnalle, tapahtumille ja parannamme erityisesti asemanseutujen viihtyisyyttä. Kehitämme kaupungin kokonaisuusturvallisuusajattelua ja kriisinkestävyyttä. Toimimme kunnianhimoisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja varmistamme ekologisen kestävyitemme

teoilla, jotka tukevat ilmastoa, kiertotaloutta ja ympäristöystävällistä arkea. Varaudumme ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

Luomme ja vakiinnutamme investointeihin mallin, jolla ohjaamme ennakoivasti kaupungin kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista. Tämä tapahtuu alueiden erilaisten tarpeiden pohjalta ja niin, että varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Toteutamme välttämättömät investoinnit uudis- ja korjausrakentamisessa sekä julkisen käyttöomaisuuden osalta. Kokeilemme aktiivisesti uusia tapoja toteuttaa investointeja strategiakaudella. Palveluiden rahoituksessa otamme huomioon väestön kasvun ja kustannusten nousun.

Strategiakauden aikana tasapainotamme käyttötaloutemme. Pidämme menojen kasvun maltillisena, tarkastelemme tulojen ja menojen rakennetta ja teemme tuottavuustoimia. Hyödynnämme digitaalisuutta, automaatiota ja tekoälyä. Haemme säästöjä hankinnoissa ja tilojen käytössä. Keskitymme Vantaan elinvoiman ja tulopohjan kasvattamiseen. Toteutamme myös Vantaan historian suurimman investoinnin eli Vantaan ratikan tämän strategiakauden aikana. Pysäytämme velkaantumiskehityksen strategiakauden lopussa käyttötalouden tasapainottamisen ja ratikkainvestoinnin valmistumisen myötä.

Investointien strateginen vaikuttavuus

Vaikuttavuuden näkökulmat on johdettu Vantaan strategiasta sekä strategiaa toteuttavista muutosohjelmista. Näkökulmia voidaan käyttää arvioitaessa hankekokonaisuuksien vaikuttavuutta. Hankekokonaisuudet voivat tukea yhtä tai useampaa näkökulmaa samanaikaisesti. Hankekokonaisuudet voivat osaltaan tukea myös ratikkakaupungin kehittymistä.

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

Strateginen perusta: Tasapainoisen kasvun Vantaa, vakaa ja kestävä talous, kasvun ohjaus palvelut edellä.

Näkökulma tukee: Kasvun sisältö ja suunta, investointien kohdentaminen. Kasvu on taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää sekä alueiden erilaiset lähtökohdat huomioivaa. Investoinnit ja kaavoitus kohdistuvat sinne, missä kasvu on kaupungille kokonaisuutena kannattavaa ja palvelut voidaan turvata.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- ohjaavat kasvua strategisesti ("mihin meillä on varaa kasvaa")
- yhdistävät kaavoituksen, infra- ja toimitilainvestoinnit

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

Strateginen perusta: Vetovoimainen Vantaa sekä Elinvoima- ja työllisyysohjelma.

Näkökulma tukee: Yritykset, työpaikat ja koulutus.

Vantaa houkuttelee yrityksiä, investointeja ja osaajia. Työpaikkojen määrä kasvaa ja asukkaiden koulutustaso nousee. Kaupunki vahvistaa asemaansa kansainvälisenä ja saavutettavana työpaikka- ja innovaatioympäristönä.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- mahdollistavat työpaikka-alueita tai yritystoiminnan kasvua
- tukevat koulutus-, osaamis- ja oppimisympäristöjä

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

Strateginen perusta: Hyvän elämän Vantaa sekä Turvallisuusohjelma.

Näkökulma tukee: Palvelut, arjen sujuvuus ja elämänlaatu.

Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja toimiva arjen ympäristö kaikille elämänvaiheille. Palvelut, tilat ja ympäristöt tukevat lasten, nuorten, perheiden ja ikääntyvien hyvää elämää.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- parantavat palveluverkon toimivuutta ja saavutettavuutta
- lisäävät turvallisuutta tai turvallisuuden tunnetta

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

Strateginen perusta: Myönteisen aluekehityksen ohjelma, tasapainoisen kasvun tavoitteet.

Näkökulma tukee: Alueiden tasapaino ja vetovoima.

Kaikki suuralueet kehittyvät myönteisesti. Alueellinen eriytyminen pysäytetään, ja investoinnit lisäävät alueiden vetovoimaa, viihtyisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- vahvistavat heikommassa asemassa olevien alueiden kehitystä
- monipuolistavat asumista ja palveluja alueilla

5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Strateginen perusta: Ympäristöohjelma, hiilineutraalius ja luonnon monimuotoisuus.

Näkökulma tukee: Ympäristö, ilmasto ja resurssiviisaus.

Kaupunki vähentää päästöjä, vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja rakentaa ilmastokestävää kaupunkiympäristöä. Ympäristönäkökulma on integroitu kaikkeen kehittämiseen.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- edistävät luontoposiitiivisuutta ja viherrakennetta
- tukevat kestävää liikkumista ja resurssitehokkuutta

3. Palveluverkon linjaukset

Vantaa

Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset (1 /2)

Palvelut järjestetään kestävästi kaupungin strategisia ja palvelullisia tavoitteita toteuttaen sovittujen määrärahojen puitteissa. Palveluverkon kehittämiskorkeus perustuvat Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelmaan. Yksityisten toimijoiden palvelut ja toimipisteet otetaan huomioon palveluverkon kehittämiskorkeus suunniteltaessa. Palveluverkkokorkeus perustuvat kaupunkitasoiseen priorisointiin ja vaihtoehtojen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointiin laatu huomioiden. Oikein toteutettuna palvelut lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät sosiaalista eriarvoistumista.

Palveluverkkosuunnittelussa etsitään uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen muun muassa hankkeita yhdistämällä soveltuvin osin, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä. Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelutilat tukevat palvelutoimintaa, parantavat tuottavuutta ja hyvinvointia. Oikein sijoitetut ja mitoitettut sekä tehokkaassa käytössä olevat palvelutilat tukevat kaupungin säästötavoitteiden sekä päästövähennys-, luonto- ja kiertotaloustavoitteiden saavuttamista.

Puistot ja viheralueet toimivat virkistysalueina kaupunkilaisille ja turvaavat luonnon monimuotoisuutta. Alueita suunniteltaessa

ratkaistaan palvelujen tilatarpeet ja toiminnot kokonaisuutena. Ratkaisuja haetaan sekä olemassa olevasta kaavavarannosta että kaupungin ja yksityisen mailta. Käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.

Suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen, kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset talouden, tonttien ja resurssien osalta. Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja palvelutarpeen lisääntymiseen etsitään ratkaisut.

Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset (2/2)

Kaavoitusvaiheessa varmistetaan resurssit ja aikataulutus sekä sovitaan vastuutahot yleisten alueiden suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon osalta. Kaupunkisuunnittelussa ja tontinkäyttösuunnitelmissa otetaan huomioon myös mahdolliset äkilliset palvelutilatarpeet heikentämättä luontoarvoja tai muita palveluja. Herkille kohteille, kuten päiväkodeille ja kouluille sekä leikkipuistoille, osoitetaan toteuttamiskelpoiset sijainnit huomioon ottaen ilmanlaatua, melua ja tärinää koskevat määräykset.

Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja muiden vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varsilla ja ne ovat helposti sekä kestävästi saavutettavia (esteettömyys, joukkoliikenne, kävely, pyöräily). Palveluiden hyvä saavutettavuus kestävin kulkumuodoin ei poissulje niiden saavutettavuutta myös autolla. Pyritään pysäköintipaikkojen osalta yhteiskäyttöisiin ratkaisuihin. Palvelujen sijainnin ja tilojen suunnittelussa hyödynnetään täydennysrakentamisen tuomat keskittämismahdollisuudet.

Päiväkotien ja koulujen tonttien ja tilojen mitoituksessa ja suunnittelussa noudatetaan ensisijaisesti valtakunnallisia ohjeita ja laadittua päiväkotitonttien mitoitusohjetta, mutta tarvittaessa esimerkiksi täydentyvillä ja tiiveimmillä alueilla kehitetään innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja toiminnan laatua heikentämättä.

Toimitilat, yleiset alueet ja -kiinteistöt suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi. Lisääntyvään tilatarpeeseen vastataan yhteishankkeilla ja lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä. Ratkaisuja haetaan ensisijaisesti olemassa olevasta tilakannasta. Kaupungin keskeiset tilat, keskus-, piha- ja ulkoalueet tuodaan soveltuvin osin osaksi kaupunkikulttuurin palveluverkkoa. Sähköisiä palveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan.

3.1 Toimialojen tavoitteet

Vantaa

Toimialojen tavoitteet – kasvatus ja oppiminen (1 /2)

Varhaiskasvatus

- Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä asuinalueita, mikä vahvistaa jokaisen lapsen oikeutta oppia ja mahdollistaa tasa-arvoiset oppimisen edellytykset ja vahvan alun lapsen oppimispolulle.
- Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista palvelua.
- Yksityinen varhaiskasvatus huomioidaan osana kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelua.
- Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa myös varhaiskasvatusikäisiin.
- Päiväkodin tavoitekokona on 6-10 ryhmäinen. Koko määräytyy palvelutarpeen ja kaupunkirakenteen mukaan hyödyntäen eri kokoisia tontteja.
- Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan alueellinen eriytymiskehitys.
- Tuetaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tarkoituksenmukaisin tilaratkaisuin.
- Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään keskitetysti Itä- ja Länsi-Vantaalle ja pyritään yhteisiin tilaratkaisuihin muiden ruotsinkielisten palveluiden ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.

Perusopetus

- Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutetaan lähikouluperiaatetta niin että suurin osa koulumatkoista voidaan kulkea jalkaisin tai polkupyörällä. Palvelutarpeen kasvu vaihtelee alueittain ja kouluittain, mikä otetaan huomioon tilasuunnittelussa.
- Rakennettaessa uutta tilaa palveluille, on ensisijaisesti tavoitteena rakentaa noin 900 oppilaan yhtenäiskouluja mutta riippuen alueen palvelutarpeesta ja olemassa olevasta palveluverkosta, voidaan rakentaa myös erillisiä ala-yläluokkien kouluja.
- Uudiskohteissa ja perusparannuksissa otetaan huomioon vaativan tuen tarpeet eri puolella Vantaata.
- Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa kattamaan perusopetuksen ikäluokat.
- Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan alueellinen eriytymiskehitys.
- Tuetaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tarkoituksenmukaisin tilaratkaisuin.
- Ruotsinkielinen perusopetus järjestetään kaupunkitasoisena palveluna ottaen huomioon hyvä saavutettavuus joukkoliikenteellä.

Toimialojen tavoitteet – kasvatus ja oppiminen (2 /2)

Toisen asteen koulutus

- Vantaan tavoitteena on tarjota jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle opiskelupaikka ja vastata osaltaan aikuisten jatkuvan oppimisen tarpeisiin.
- Lukiokoulutuksessa tavoite on tarjota opiskelupaikka 55 % peruskoulun päättävistä nuorista.
- Varian ammatillisen koulutuksen oppilaitosverkon uudistus viedään loppuun Tennistien peruskorjauksen ja Osaamiskampuksen myötä.
- Opiskeluympäristöjen tulee olla vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä tukevia ja ratkaisuissa tulee ottaa huomioon, että oppimista tapahtuu mitä moninaisimmissa tilanteissa ja paikoissa.
- Oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella ja niiden tulee olla houkuttelevia opiskelu- ja työpaikkoja. Toisen asteen koulutukseen on vapaa hakeutuminen
- Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen palveluverkko rakentuu nykyisten koulukiinteistöjen varaan.

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (1 /3)

Yleistä

- Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palveluverkkoa kehitetään vantaalaisten vapaa-ajan ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi.
 - Toimialan omaa palveluverkkoa täydentävät yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat omalla palveluverkollaan.
 - Palveluverkkoa suunniteltaessa huomioidaan paitsi kaupungin väestön erilaiset jakaumat myös asukkaiden ja asuinalueiden hyvinvointi ja elinvoima.
 - Toimialan palveluiden verkko koostuu erilaisista paikkaan sitomattomista, lähi-, suuralue-, kaupunki-, seutu- ja valtakuntatasoisista palveluista, joita järjestetään eri puolilla Vantaata.
 - Palvelualueilla järjestettäviä palveluita täydentää Kuusijärven palvelukokonaisuus.
- sekä liikuntahalli-, jäähalli- ja tekojääverkoston laajentaminen.
 - Lähipalveluiden osalta keskeistä on ulkoilualueiden ja –reittien, päiväkotien ja koulujen pihojen, ulkokuntoilupaikkojen, korttelikenttien sekä perheliikuntaan soveltuvien liikuntapaikkojen kehittäminen.
 - Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa.
 - Toiminnallisia palveluja tuotetaan monipuolisesti eri ikäryhmille sekä lähipalveluina että alueellisina ja kaupunkitasoisina palveluina.

Liikuntapalvelut

- Liikunnan palveluverkkoa kehitetään vastaamaan kasvavan kaupungin tarpeita sekä tukemaan vantaalaisten liikkumista, aktiivista arkea sekä harraste- ja kilpaurheilua.
- Alueellisen kehittämisen painopisteitä ovat uimahalliverkoston uudistaminen, urheilupuistojen palveluverkon kehittäminen

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (2/3)

Nuoriso- yhteisöpalvelut

- Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan asukkaiden tarpeet, väestökehitys ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kuten järjestöjen tarjoamat palvelut. Monia palveluja kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa (esim. yhteisötilat) asukkaiden ja yhteisöjen omaa toimijuutta tukien.
- Nuorisotilat ja asukastilat ovat pääsääntöisesti lähipalveluja, ja ne toimivat myös lähialueen eri-ikäisten asukkaiden harrastus- ja kohtaamispaikkoina. Tulevaisuudessa nuoriso- ja asukastilat suunnitellaan muiden palveluiden yhteyteen.
- Palvelut, joissa tarvitaan erityisiä tiloja ja palvelut, joissa kohderyhmälle tarjottavan palvelukokonaisuuden kannalta on tarkoituksenmukaista, keskitetään yhteen toimipaikkaan kaupungissa (esim. nuorten työpajat).
- Monet nuoriso- ja yhteisöpalvelut ovat paikkaan sitomattomia (esim. digitaalinen nuorisotyö) ja monia palveluja liikutellaan sinne, missä tarvetta on (esim. kohdennettu katutyö). Palveluja tarjotaan muiden toimijoiden palvelujen yhteydessä ja myös muiden kuin kaupungin tiloissa (esim. asumisneuvonta).
- Seudullisessa yhteistyössä kehitetään ja tarjotaan palveluja silloin, kun se on tarkoituksenmukaista kohderyhmän tavoittamisen tai resurssien käytön näkökulmasta (esim. Nuorisotyö raiteilla).

Elinikäisen oppimisen palvelut

- Vantaan aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Opetus järjestetään lähipalveluna yhteistyössä muiden opetustilojen kanssa. Aikuisopiston omia päivä- ja erityisopetustiloja kehitetään asukkaiden määrän kasvaessa kaupunkikeskuksissa.
- Taiteen perusopetusta antavat Vantaan musiikkiopisto ja Vantaan kuvataidekoulu. Opetusta tuotetaan lähipalveluna ja osa keskitetymin, kuten orkesterit. Palveluiden kehittämisen lähtökohtina ovat vantaalaisten lasten ja nuorten tarpeet, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus sekä toiminnan laatu.
- Harrastusten Vantaa -toimintaa kehitetään lasten ja nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Harrastukset järjestetään maksuttomina lähipalveluina pääosin kouluilla tai niiden läheisyydessä heti koulupäivän yhteydessä, yhteistyössä harrastustoimijoiden ja koulujen kanssa. Palveluverkkoa ja harrastuspolkuja vahvistetaan erityisesti alueilla, joilla harrastusmahdollisuuksia on vähän, jotta jokaisella lapsella ja nuorella on yhdenvertainen mahdollisuus harrastamiseen.

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (3/3)

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

- Kulttuurin palveluverkon painopiste on elinvoimaa, identiteettiä, osallisuutta ja hyvinvointia tukevat palvelut. Niitä toteutetaan kaikilla palveluverkon tasoilla (lähi-, alueellisena, kaupunkitasoisina ja paikkaan sitomattomina palveluina).
- Tärkeinä painopisteinä ovat museoiden palveluiden ja tarjonnan kehittäminen vantaalaisille ja matkailijoille sekä julkisen taiteen ja kulttuuriympäristötyön asiantuntijapalveluiden tarjoaminen kaupunkisuunnittelun tueksi. Palveluiden suunnittelussa huomioidaan erityisesti eriytymisen ehkäisy sekä paikallisidentiteetin kokemuksen vahvistaminen.
- Kaupungin kulttuurielinvoimaa vahvistetaan kaupunginosiin levittäytyvillä kulttuuritapahtumilla ja kiinnostavilla historia-, taide- ja kulttuurireiteillä. Kulttuuritalot ja muut kulttuuritilat tarjoavat monipuolisia ja muuntautuvia tiloja, joissa sekä ammattilaiset että kaupunkilaiset voivat tuottaa ja toteuttaa kulttuuritoimintaa.
- Palveluverkkoa kehitetään yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa, jotta uudet monikäyttötilat, puistot ja keskusaukiot soveltuvat luontevasti esityksiin, näyttelyihin, tapahtumiin ja tukevat kulttuuritarjonnan syntymistä siellä, missä ihmiset arjessaan liikkuvat.
- Kirjastoverkkoa kehitetään kokonaisuutena, missä yksiköt täydentävät toisiaan. Suunnittelussa huomioidaan alueiden erityispiirteet, väestörakenteen kehittyminen, keskeinen sijainti ja hyvät liikenneyhteydet.
- Kirjasto on lähipalvelu laajalle asiakaskunnalle ja sen tulee olla helposti saavutettavissa. Lähikirjasto edistää lukutaitoja ja elinikäistä oppimista sekä toimii itsensä kehittämisen, luovuuden ja harrastamisen alustana.
- Monikulttuurisen Vantaan asukkaille kirjasto tarjoaa matalan kynnyksen oppimis- ja kohtaamispaikan.
- Kirjastot vahvistavat alueiden koettua turvallisuutta tarjoamalla avoimia, valvottuja ja yhteisöllisiä tiloja. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota turvalliseen asiointiin ja esteettömyyteen.

Toimialojen tavoitteet – konsernijohto ja elinvoima (1 /2)

Elinvoimapalvelut

- Elinvoimapalvelut tarjoaa yrityspalveluita 48 h palvelulupauksella.
- Palvelualue tarjoaa kaupunkitasoisesti monipuolisia palveluita ja neuvontaa yrittäjille ja yrittämisestä kiinnostuneille, toimii yrittäjien ja sidosryhmien, kuten oppilaitosten ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden yhdistäjänä sekä ajankohtaisen tiedon välittäjänä.
- Elinvoimapalvelut ylläpitää kaupunkitasoisesti yhteydenpitokanavia Vantaalla toimiviin yrityksiin ja tuottaa tietoa yritysten työvoima-, koulutus-, investointi- ja maankäytön sekä liikkumisen tarpeista ja välittää tätä tietoa kaupungin päätöksentekoon. Palvelualue kehittää kaupunkitasoisen CRM-asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönottoa.
- Elinvoimapalvelut tarjoaa kaupunkitasoisesti yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia palveluita
- Palvelualueen tavoitteena on myös edistää ja toteuttaa kaupunkitasoisesti monenlaisia kehittämishankkeita, joilla tuetaan yrittäjyyttä ja lisätään työllisyyttä.

Toimialojen tavoitteet – konsernijohto ja elinvoima (2 /2)

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue

- Työllisyyden ja kotoutumisen palveluita tuotetaan monikanavaisesti lainsäädännöllisin reunaehdoin. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut taataan kaikille asiakkaille.
- Palveluissa tarjotaan kokonaisvaltaista ohjausta työnhakuun, työllistymiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Työnantajalähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu palvelualueella.
- Palvelualue edistää muunkielisten vantaalaisten kotoutumista ja yhdenvertaista pääsyä palveluihin ja tietoon mm. monikielisellä neuvonnalla ja lakisääteisillä työvoiman ulkopuolisten kotoutumisen palveluilla.
- Palvelualue tekee yhteistyötä muun muassa oppilaitosten, työnantajien, yritysten, järjestöjen ja muiden työvoimaviranomaisten kanssa mukaan lukien kansainvälinen yhteistyö.
- Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut tuottaa osaltaan tietoa vantaalaisesta työllisyydestä ja työmarkkinoista.
- Kaupungin keskitettyä asiakaspalvelua ja digitukea tuotetaan monikanavaisesti (puhelin, chat, sähköposti, kasvokkainen asiointi). Neuvonnan ja digituen tarve korostuu ja kiinteiden fyysisten palvelupisteiden merkitys vähenee.
 - Asiakaspalvelua ja digitukea tuodaan lähemmäs

asukkaita. Tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen neuvontaa ja tukea itsenäiseen asiointiin oikea-aikaisesti siten, että neuvonta ja tuki täydentävät muuta palvelutarjontaa ja tukevat asiakkaiden sujuvia palvelupolkuja.

- Kaupungin tiloja eri puolilla Vantaata hyödynnetään ja asiakkaiden pariin jalkaudutaan muiden palveluiden sekä järjestöjen ja yhteistyöverkostojen yhteyteen. Jalkautuva asiakaspalvelu lisää kaupungin palveluiden vaikuttavuutta ja saavutettavuutta sekä mahdollistaa toimialarajat ylittävän yhteistyön. Kiinteä asiakaspalvelupiste hyvien kulkuyhteyksien varrella mahdollistaa muun muassa kassa-asioinnin.

3.2 Kaupungin tuottamien palveluiden vyöhykkeet

Vantaa

Lähipalvelut

Tapahtumat	Perusopetus	Liikuntapaikat
Taiteen perusopetus	Harrastusten Vantaan harrastusryhmät	Lastenkulttuuripalvelut
Liikuntaan aktivointi	Lähikirjastot, kirjastoauto	Taide
Yhteisötyö	Kaupunginosapuisto	Vapaan sivistystyön yksilö- ja ryhmäopetus
Korttelipuisto	Kadut ja aukiot	Lähimetsät
Varhaiskasvatus, aukiolo klo 8.00-17.15-18.00	Esiopetus	Asukaspuistot
Joukkoliikenne ja pysäkit	Leikki- ja leikkikentät	Lähipuistot
"Viileät" lähialueet kuumina hetkinä	Esteettömät ulkoilureitit	

Suuraluetaasoiset palvelut

Vapaan sivistystyön palvelut (erikoistiloja vaativat ryhmät ja sisällöt)	Nuorisopalvelut	Liikuntapaikat (urheilupuistot, uimahallit, liikuntahallit, jäähallit)
Asukastilat	Liikuntaan aktivointi	Lastenkulttuurikeskukset
Kirjaston alueelliset palvelut	Tapahtumat	Keskuspuistot
Varhaiskasvatuksen iltahoito klo 22 saakka	Lukiokoulutus	Lapsiperheiden avoimet kohtaamispaikat
Taiteen perusopetus	Torit	Koirapuistot iso / pieni
Matonpesupaikka	Viljelypalstat	Tapahtuma-alueet ja lava
Hiljaiset alueet / pimeät alueet	Avoimet (päiväkodit) kohtaamispaikat	Ulkoilureitit

Kaupunkitasoiset palvelut

Aikuisten perusopetus	Liikuntapaikat (suuret monitoimihallit, stadion)	Kulttuurinen nuorisotyö	Eläinlääkäripalvelut
Nuorten työpajat	Nuorten aikuisten palvelut	Yhteisen pöydän ruoka-avun logistiikkapalvelut	Harrastusten Vantaan vaativan erityisen tuen ryhmät
Näyttelyt	Tapahtumat	Hyvinvointimentorointi	Ulkoilureitit
Sovittelupalvelut	Asumisneuvonta	Vantaa-info	Business Vantaan palvelut / yrityspalvelut
Työllisyyspalveluiden neuvonta	Osaamiskeskus Vantaa	Ohjaamo Vantaa	Maankäytön ja rakentamisen lupapalvelut
Vantaan monikielinen neuvonta	Retkeily- ja virkistysalueet	Luonnonsuojelualueet	Ympäristövalvonta ja tietopalvelut
Ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus	Aikuislukio	Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palveluita (yksilötyö ja digitaaliset palvelut)
Ruotsinkielinen perusopetus	Ateriapalvelut	Taiteen perusopetus	

Seudulliset ja valtakunnalliset palvelut

Museopalvelut	Liikuntapaikat
Leirikeskukset	Ungdomsarbetet på spåret
Stora evenemang	Kulturhus
Ammatillinen koulutus	Ruotsinkielinen lukiokoulutus
	Ulkoilureitit

4. Vantaan kaupungin tilannekuva

Vantaa

4.1. Talous ja toimitilainvestointien lähtökohdat

Talous

Suomen kansantalouden hidas kehitys jatkui vuonna 2025 ja Suomen talous kasvoi kituliaasti vain 0,2 prosenttia. Kasvu ei ollut riittävää parantamaan työllisyyttä ja työttömyys jatkoi nousuaan. Suomen talouden elpymistä on hidastanut mm. maailmantalouteen heijastunut yleinen geopoliittinen epävakaus ja kotimaisten kuluttajien varovaisuus. Vaikka Valtiovarainministeriö on vuoden 2026 aikana tarkentanut kasvuennustettaan niin vuonna 2026 työttömyyden arvioidaan edelleen kasvavan ja asuntomarkkinoiden osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa.

Talouden yleinen heikkous näkyy Vantaan taloudessa niin lisääntyneinä palvelutarpeina mm. työllisyydenhoidossa sekä tulopohjan pettämisenä erityisesti verotulojen osalta. Kaupungin verotulot laskivatkin vuonna 2025 edelliseen vuoteen nähden 2,8 prosenttia ja heikkenivät peräti 46 miljoonaa euroa syksyn 2024 ennusteeseen nähden. Vaikka vuonna 2025 kaupungin toimintamenot toteutuivat alkuperäistä talousarviota pienempinä, niin tulopohjan pettäminen johti tilinpäätöksen 79,7 miljoonan alijäämään. Verotulopohjan erittäin heikon kehityksen lisäksi. Vantaan kaupungin toimintatuloista maanmyyntitulot olivat vuonna 2025 edelleen hyvin alhaiset heikon tonttikysynnän vuoksi. Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2025 hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 perustuu -68 milj. euron tilikauden alijäämään.

Vuoden 2026 talousarvion verotuloennuste perustuu syksyn 2025 ennusteeseen, mutta verotuloennusteet ovat laskeneet vuoden 2026 aikana ja verotulojen ennustetaan toteutuvan lähes 24 milj. euroa heikommin kuin talousarviossa 2026 arvioitiin. Syksyn 2026 ennuste näyttäisi hieman parempaa tulosta, noin 60 milj. euron alijäämää, mutta ennuste sisältää kertaluontoisia tuloja, jotka parantavat sitä huomattavasti. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy noin 18 miljoonaa euroa talouden tasapainotuksen toimenpiteitä ja vuoden 2027 talousarviokehykseen niitä sisältyy jo 32 milj. euroa. Kaupungin käyttötalouden tasapainotustarve on arviolta 80 miljoonaa euroa vuosien 2027–2030 ajalle. Edelleen heikkona pysyvä-taloustilanne ja erityisesti työttömyys vaativat todella tiukkaa arviointia niin käyttötalouden kuin investointienkin osalta, varsinkin kun investointeja kasvattaa Vantaan kaupungin historian suurin hanke, Vantaan ratikka. Rakentamisinvestointeja onkin jo kriittisesti tarkasteltu ja strategiassa määritellystä 760 milj. euron tasoa on jo laskettu 640 milj. euroon vuosien 2026–2029 aikana. Vuoden 2026 talousarvio sisältää nyt 343 milj. euron nettolainanottovarauksen ja lainakannan arvioidaan saavuttavan 2 miljardin euron rajan jo lähivuosina, eli käytännössä tuplaantuvan nykyiseen verrattuna. Lainavarausta kasvattaa erityisesti Vantaan ratikan investointi sekä yleisen suhdannetilanteen ja työttömyyden kasvun negatiiviset vaikutukset kaupungin verotulokehitykseen.

Investointihankkeita joudutaan priorisoimaan

Investointikehys on strategiassa määritelty aiempaa laajempana kokonaisuutena, johon luetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin investointien lisäksi myös strategiakaudella alkavat uudet ulkopuoliset vuokravastuut. Tämän kehyksen puitteissa järjestettävät palvelut määrittelevät kaupungin kasvun rajan.

Kaupunkistrategian mukaisesti toimitilainvestointeja priorisoidaan siten, että kaupungin omien investointien, konserniyhtiöiden investointien ja strategiakaudella alkavien uusien vuokrahankkeiden yhteenlaskettu arvo on enintään 760 milj. euroa vuosina 2026–2029. Yleinen taloustilanne sekä kaupungin taloustilanne huomioiden tasoa on kuitenkin syytä vielä tästä laskea, ja uusi kaupunginhallituksen 1.6.2026 hyväksymä investointikehys on 640 milj. euroa. Urheilualueinvestointeihin käytetään noin 3,0 milj. euroa/vuosi julkisen käyttöomaisuuden investointien määrärahan sisältä.

4.2. Väestökehitys

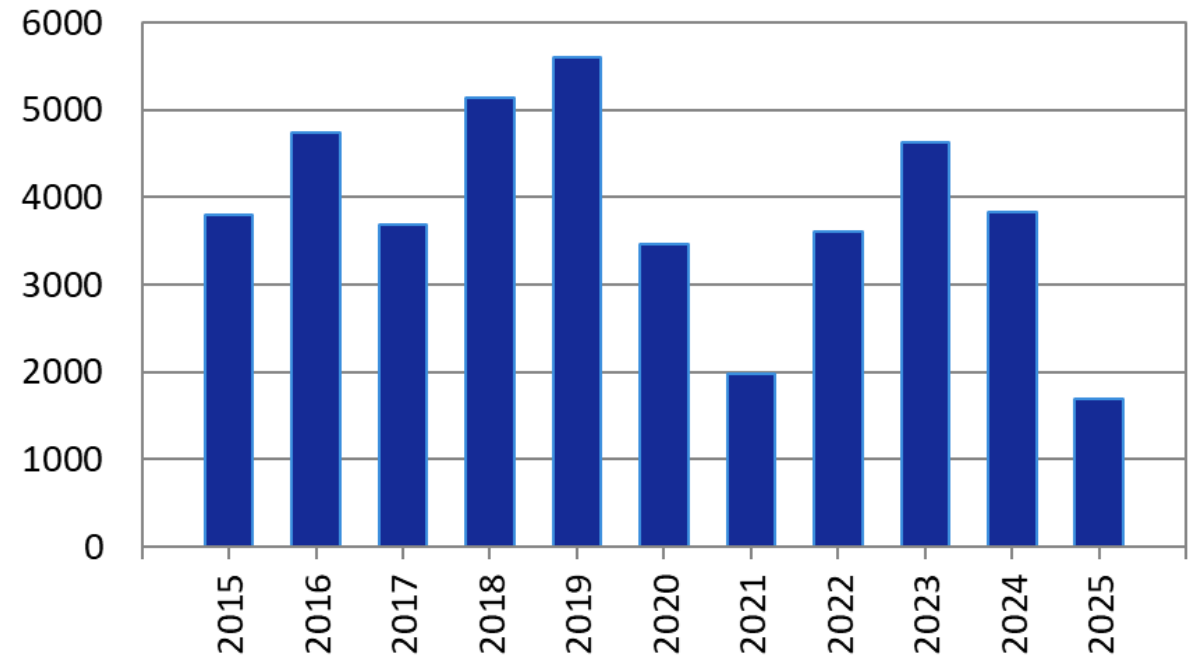
Vantaa

4.2.1. Yleinen väestökehitys

Vantaan väestönkasvu jäi alhaiselle tasolle vuonna 2025

- Vuoden 2025 lopussa Vantaalla asui **252 956** asukasta.
- Vuonna 2025 väestö kasvoi ainoastaan **1 700** asukkaalla, joka oli 2 140 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna.
- Ennakkotietojen mukaan väestönkasvun väheneminen johtuu pääosin ulkomaan muuttoliikkeen muutoksista.
- Väestönkasvussa on ollut suurta vuosien välistä vaihtelua.

Vantaan väestönmuutos (henkilöä) vuosittain

Aineistolähde: Tilastokeskus

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä laskenut, työikäisten ja 75 vuotta täyttäneiden kasvanut

- Edeltävän viisivuotiskauden (2020-2025) aikana Vantaan väestö on kasvanut yhteensä noin 15 700 henkilöllä.
- Kasvu on painottunut työikäisiin ja 75 vuotta täyttäneisiin.
- Varhaiskasvatusikäisten (9kk-6v.) määrä on vähentynyt.

Vantaan toteutunut väestö ja väestönmuutos (henkilöä)

	TOTEUMA		MUUTOS
	2020	2025	2020-2025
Alle 1 v.	2 486	2 592	106
1-6 v.	15 985	15 310	-675
7-12 v.	16 793	16 828	35
13-15 v.	8 055	8 829	774
16-18 v.	7 816	9 017	1 201
19-24 v.	17 470	17 309	-161
25-44 v.	74 391	81 121	6 730
45-64 v.	57 436	61 456	4 020
65-74 v.	21 670	20 826	-844
75+ v.	15 129	19 668	4 539
Yhteensä	237 231	252 956	15 725

Aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvun ennakoidaan painottuvan työikäisiin ja 75 vuotta täyttäneisiin

- Uusi väestöennuste lasketaan Vantaalle joka vuosi, jolloin ennusteessa huomioidaan tuoreimmat väestönkehityksen trendit ja päivitetty asuntorakentamisennuste.
- Vuonna 2025 lasketun ennusteen mukaan Vantaan arvioidaan kasvavan noin 20 700 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.
- Kasvun ennakoidaan olevan voimakkainta työikäisten ja 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä.
- Peruskouluikäisten määrän arvioidaan laskevan erityisesti tulevan viisivuotisjakson aikana.

Vantaan enustettu väestönmuutos (henkilöä)

Ikäryhmä	ENNUSTETTU MUUTOS	
	2025-2030*	2030-2034*
Alle 1 v.	60	190
1-6 v.	370	930
7-12 v.	-420	0
13-15 v.	-40	-20
16-18 v.	270	-140
19-24 v.	3 350	690
25-44 v.	6 740	5 370
45-64 v.	6 080	7 040
65-74 v.	1 780	1 480
75+ v.	2 540	1 650
Yhteensä	20 730	17 200

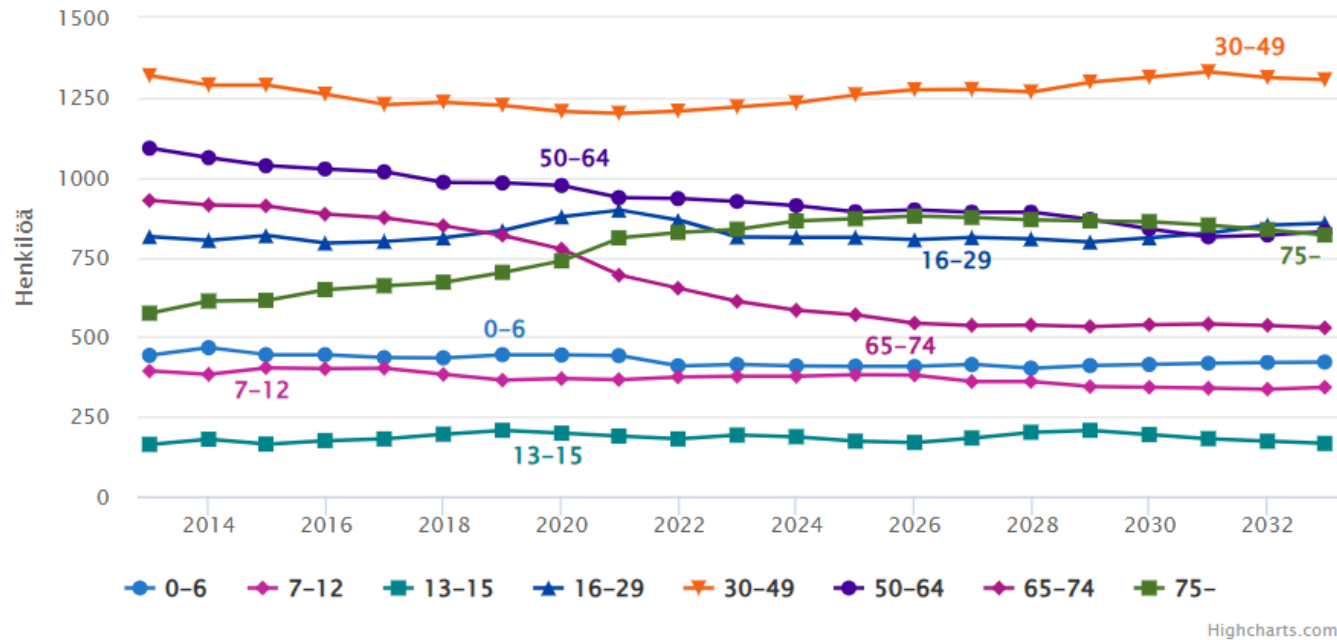
* Vuonna 2025 laskettu ennuste. Ennusteen luvut on pyöristetty lähimpään kymmeneen.

Aineistolähde: Vantaan Strategia ja Tutkimus,
Väestöennuste 2025

Ennustettu ruotsinkielinen väestönkehitys Vantaa

Ruotsinkielisen väestön ikärakenne 2013–2023 ja ennuste 2024–2033

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (2013–2023) ja Vantaan kaupunki (2024–)

Väestön kasvun arvioidaan olevan koko Vantaan alueella tulevalle 10v kaudelle 18%.

Alle kouluikäisten ruotsinkielisten lasten määrän arvioidaan hieman lisääntyvän (+2 %) tulevan vuosikymmenen aikana.

Ala- ja yläkouluikäisten ruotsinkielisten lasten määrän ennakoidaan puolestaan vähenevän yhteensä noin 60 lapsella (-10 %) tulevan vuosikymmenen aikana.

- Vuosien 2003 ja 2023 välisenä aikana ruotsinkielisten osuus koko Vantaan väestöstä on pienentynyt 3,2 prosentista 2,2 prosenttiin.
- Suhteellisen osuuden ennustetaan pienentyvän 1,8 prosenttiin vuoteen 2033 mennessä, mutta määrä pysyy lähes ennallaan.
- Muuttotappion ennakoidaan tulevan kotimaan muutosta, sillä Vantaalta muuttaa pois ruotsinkielistä väestöä enemmän muualle Suomeen, kuin sieltä muutetaan Vantaalle.
- Väestöennusten laaditaan aina vuosittain. Ruotsinkielisen väestön väestöennuste päivitetään 3 v välein.

Ennustettu väestönkehitys, kehyskunnat

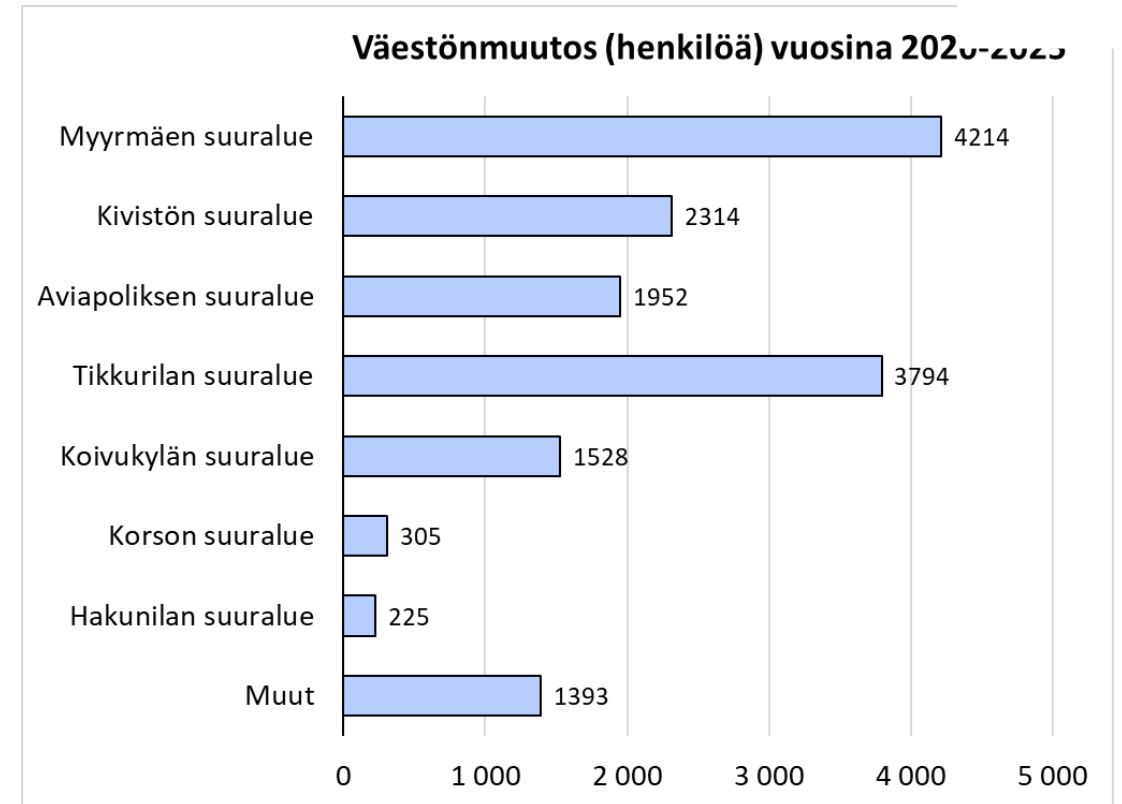
Ruotsinkielisten määrä ja osuus – kehyskunnat / vaikutus ruotsinkielisen yläkoulun oppilaspaikkatarpeeseen

- Helsingin skola (kapasiteetti 289 oppilaspaikkaa) on Vantaan ainoa 7.-9. luokkien ruotsinkielellä opetusta tarjoava koulu.
- N. 20% Vantaalla opiskelevista ruotsinkielisistä yläkouluikäisistä tulee naapurikunnista.
- Naapurikuntien ruotsinkielisten oppilaiden määrä on kasvava joten varaudutaan samaan kasvuun seuraavalla 10v kaudella.
- Kehyskuntien ruotsinkielisen väestön kasvu on vuosina 2015–2024 ollut 151 hlö. Tästä 10% varhaiskasvatukseen ja 10% perusopetukseen (=alakoulu + yläkoulu).
- Tilastoista ennustettuna kehyskunnista tulee Vantaalle yläkoululaisia arviolta n. 7–15 oppilasta enemmän seuraavan 10v kauden aikana.

Väestön määrä on kasvanut kaikilla suuralueilla vuodesta 2020

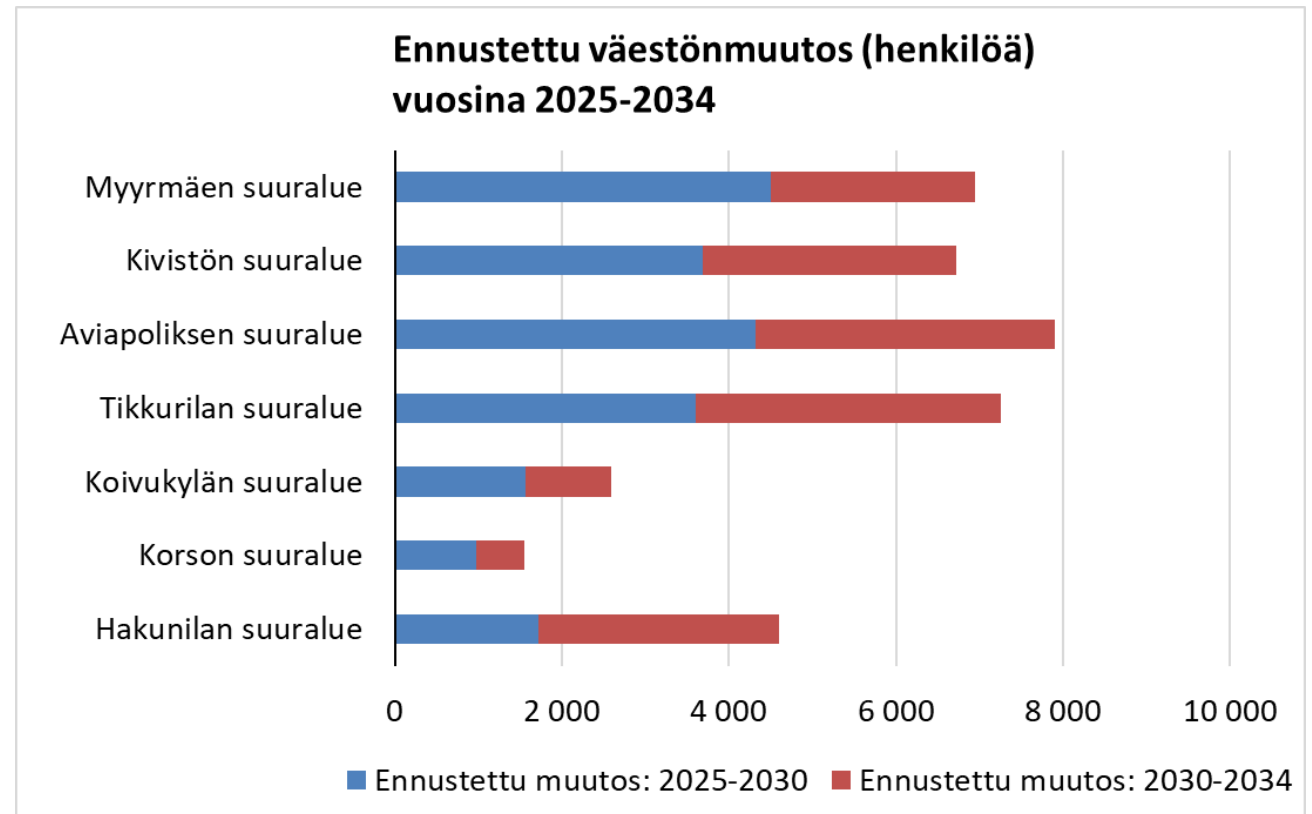
- Vuodesta 2020 Vantaan väestö on kasvanut yhteensä lähes 16 000 henkilöllä.
- Kasvu oli suurinta Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla.
- Väestö kasvoi vähiten Korson ja Hakunilan suuralueilla.
- Väestö kasvoi vähiten Korson ja Hakunilan suuralueilla.

Aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvun ennakoitaan jatkuvan kaikilla suuralueilla, voimakkaimmin Aviapoliksessa

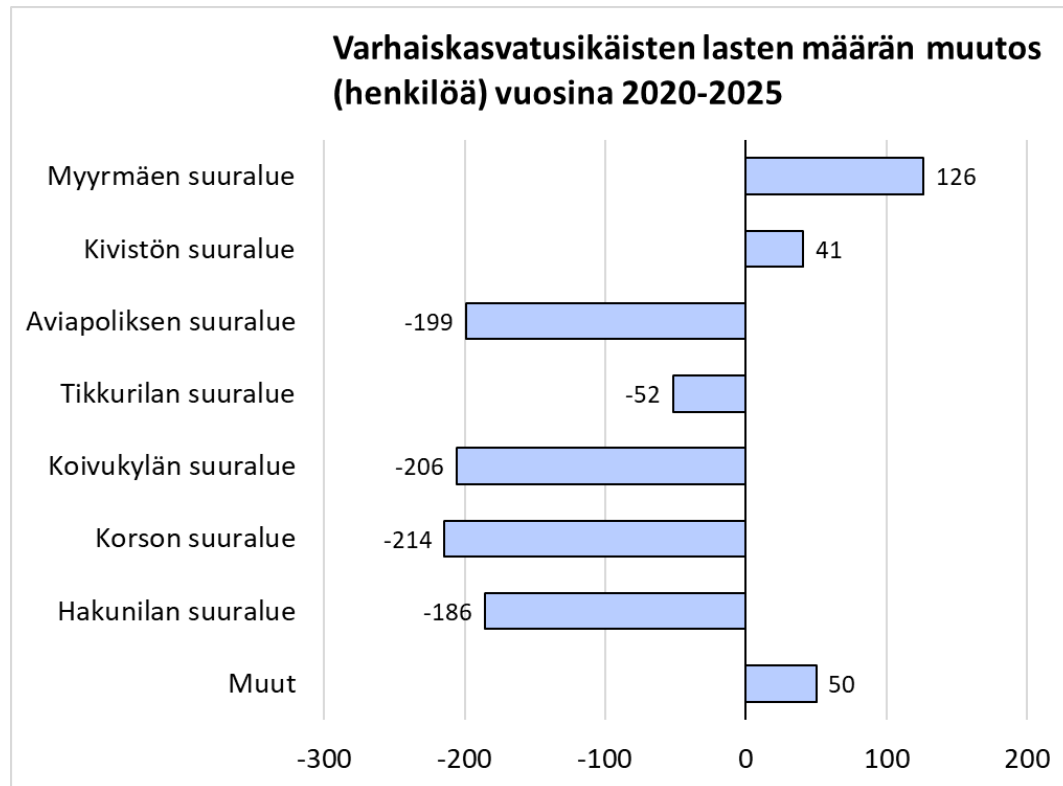
- Vantaan väestön arvioidaan kasvavan yhteensä noin 21 000 henkilöllä tulevan 5-vuotisjakson (2025–2030) aikana.
- Vantaan väestöennuste laaditaan vuosittain, jotta väestönkehityksessä tapahtuvat muutokset voidaan ottaa huomioon mahdollisimman ajantasaisesti. Viimeisin ennuste on laskettu kesällä 2025.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

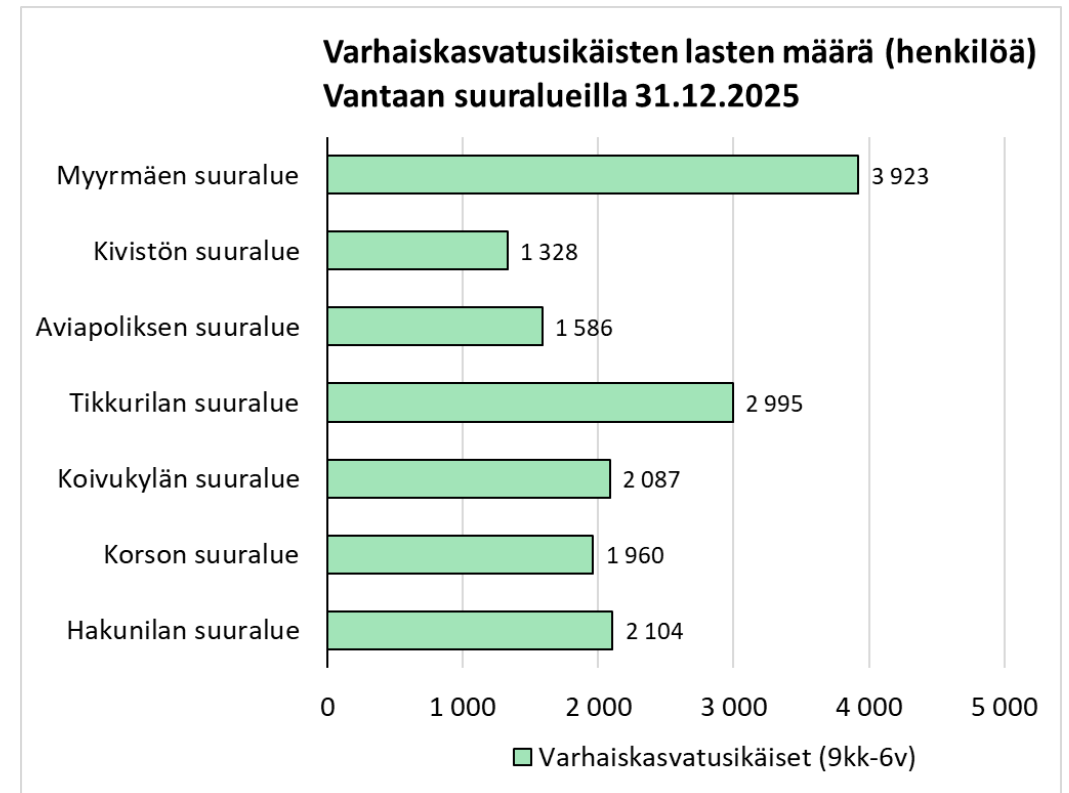
Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, väestöennuste 2025

4.2.2. Ikäluokittaiset väestötiedot

Varhaiskasvatusikäisten määrä on laskenut lähes kaikilla suuralueilla vuodesta 2020 vuoteen 2025

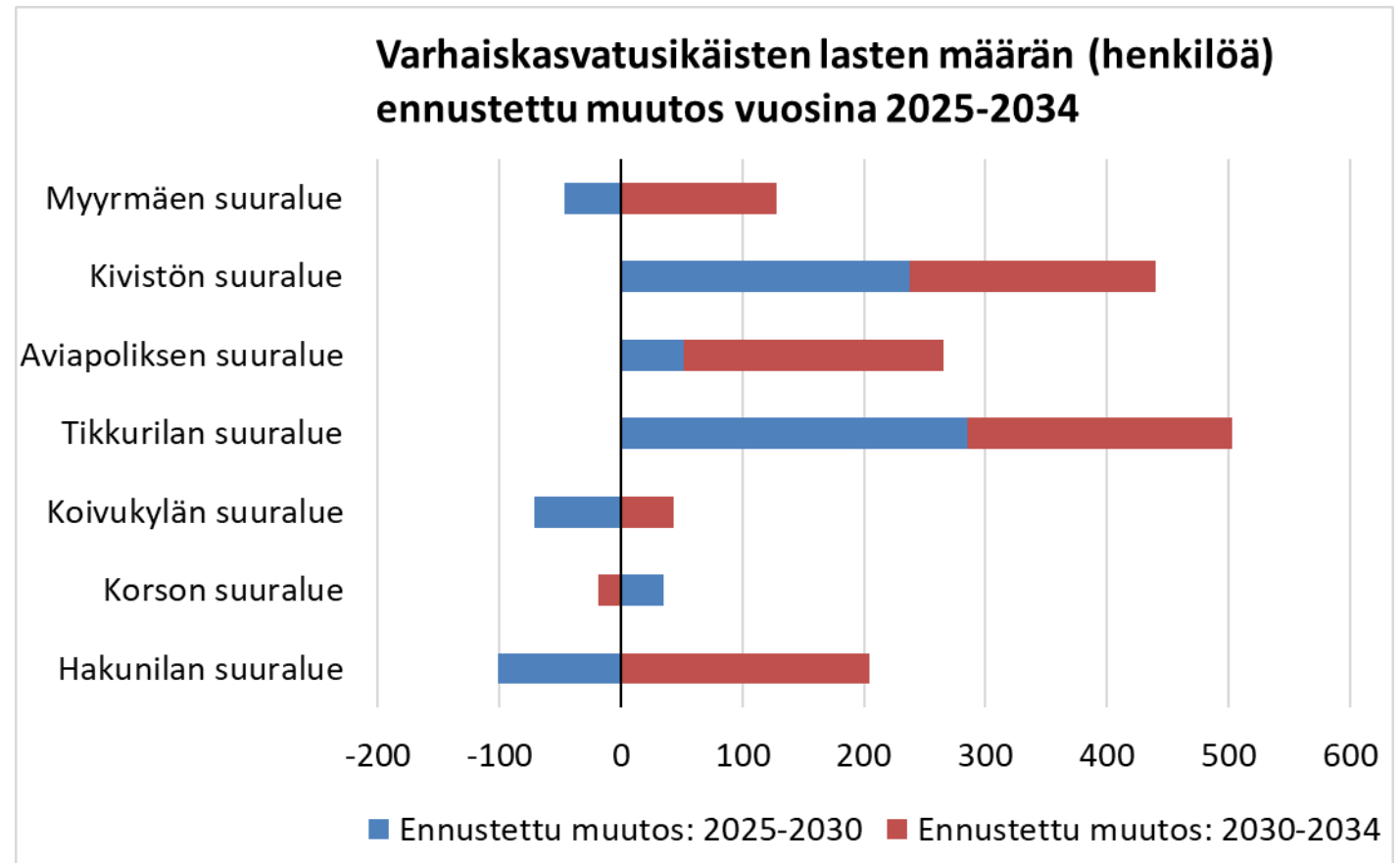

Vuoden 2025 lopussa varhaiskasvatusikäisiä oli eniten Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla

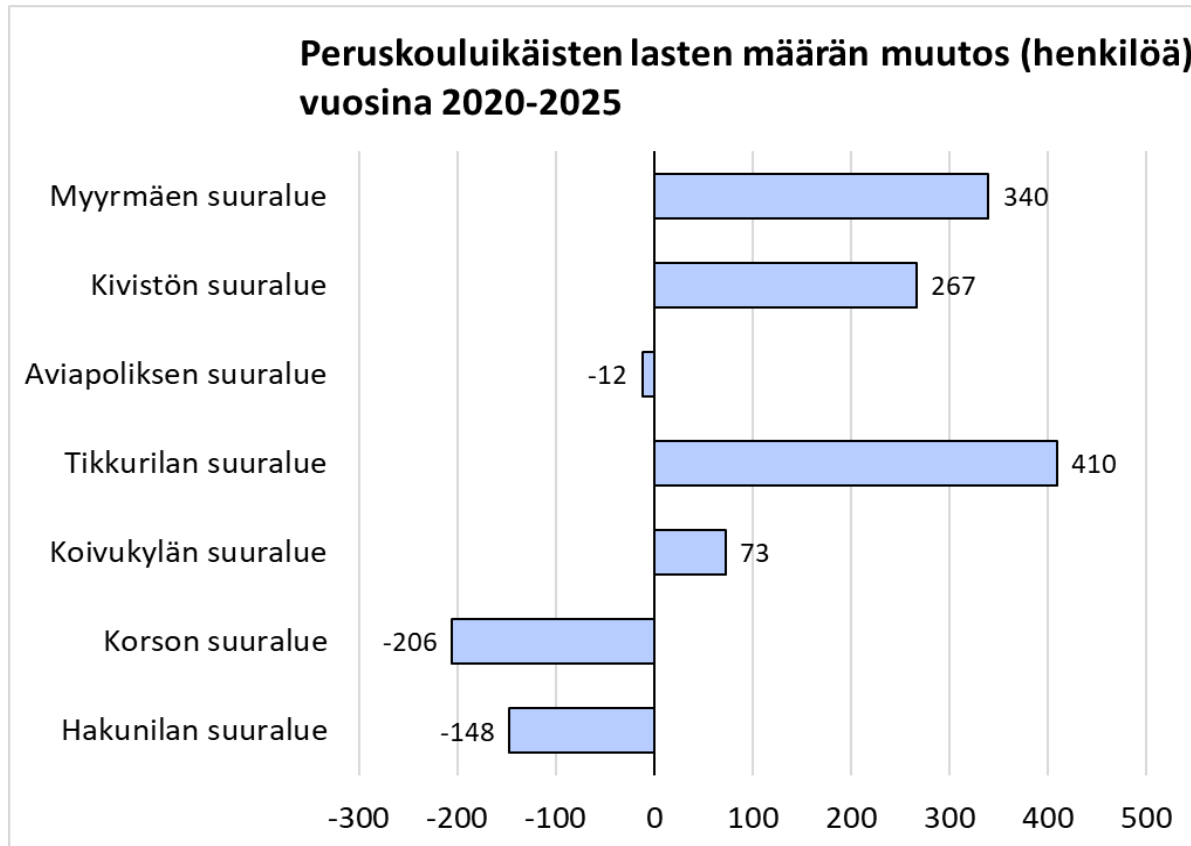
Varhaiskasvatusikäisten määrän ennakoitaan kasvavan erityisesti Tikkurilan ja Kivistön suuralueilla

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän arvioidaan kasvavan Vantaalla yhteensä noin 390 lapsella tulevan 5-vuotisjakson (2025–2030) aikana.
- Kasvun arvioidaan olevan suurinta Kivistön ja Tikkurilan suuralueilla.
- Tulevan 5-vuotisjakson (2025–2030) aikana varhaiskasvatusikäisten määrän arvioidaan vähentyvän Myyrmäen, Hakunilan ja Koivukylän suuralueilla.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

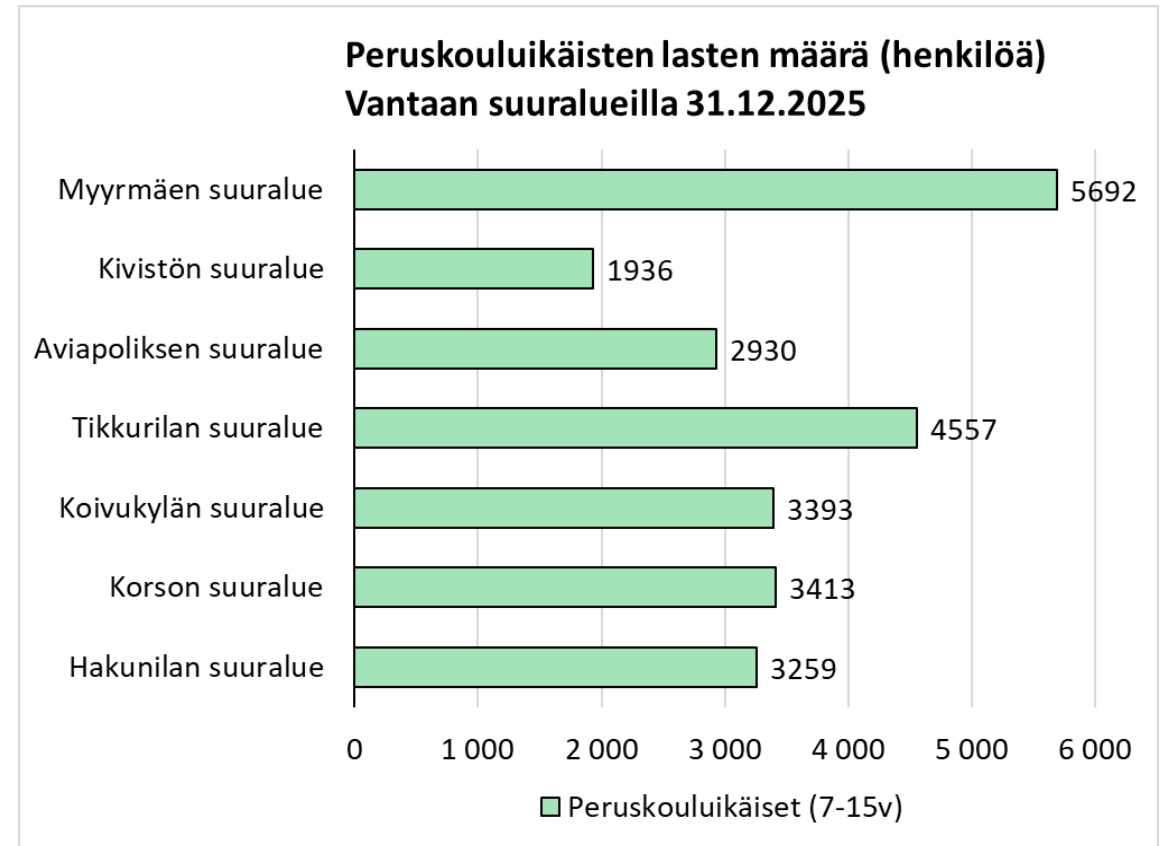
Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

Peruskouluikäisten määrä kasvoi voimakkaimmin Tikkurilan suuralueella vuosina 2020–2025

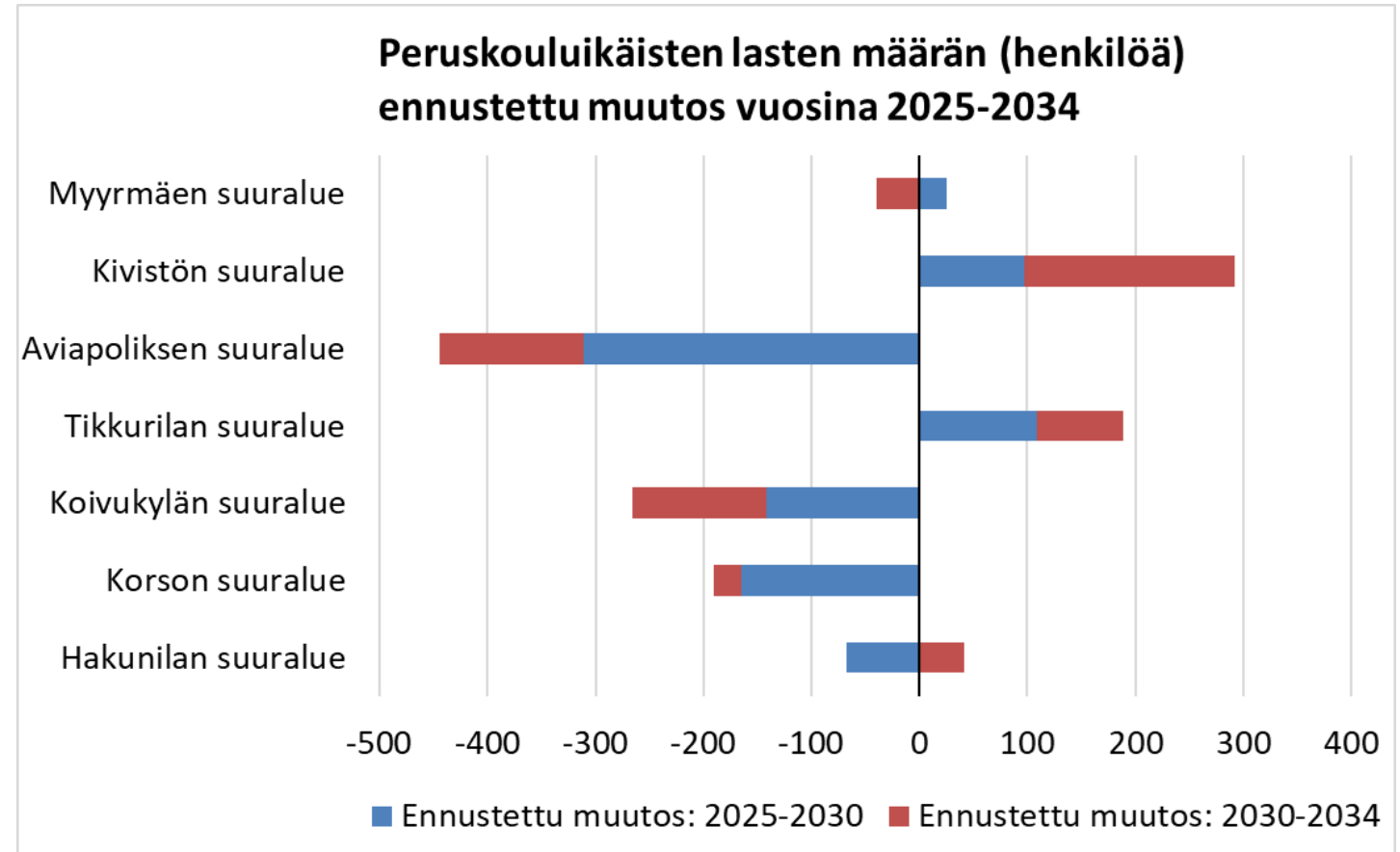
Aineistolähde: Tilastokeskus

Peruskouluikäisiä oli eniten Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla vuoden 2025 lopussa

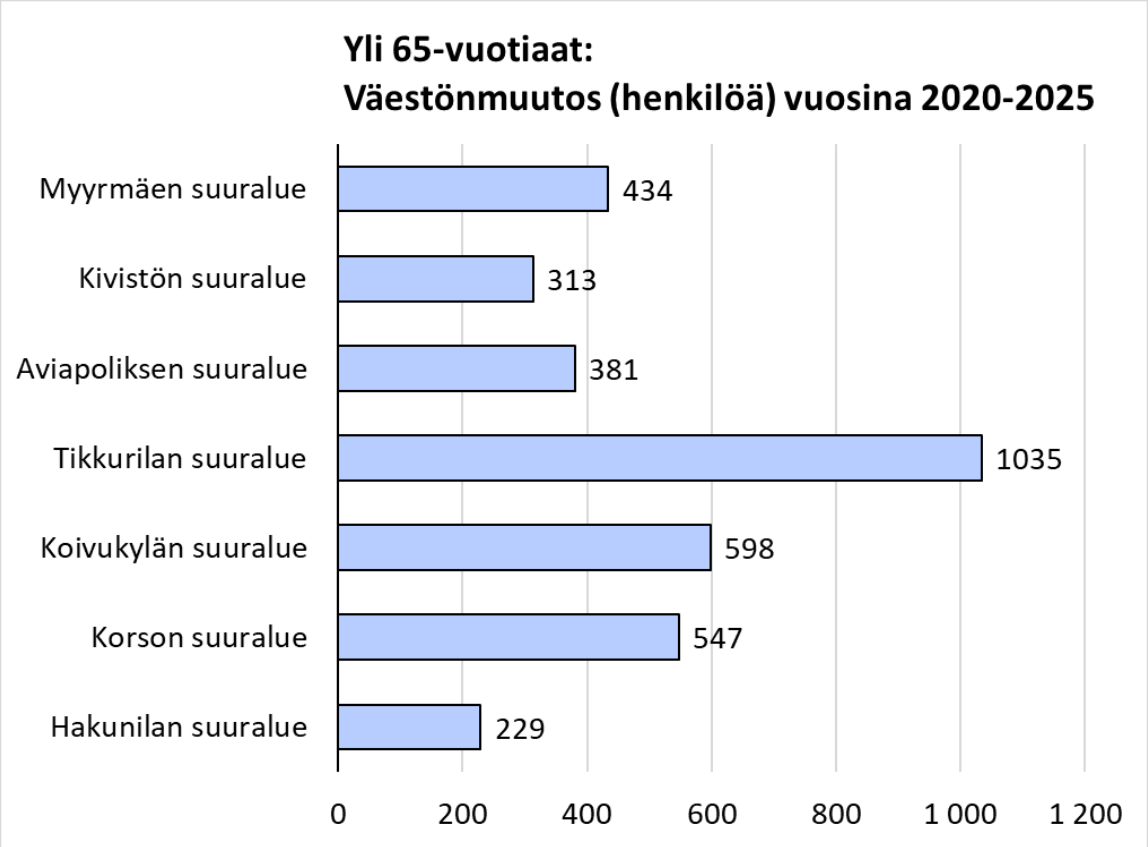
Peruskouluikäisten määrän ennakoitaan laskevan erityisesti Aviapoliksen suuralueella

- Peruskouluikäisten (7–15v) lasten määrän arvioidaan vähentyvän Vantaalla yhteensä noin 500 lapsella vuoteen 2034 mennessä.
- Määrän ennakoitaan vähentyvän erityisesti Aviapoliksen suuralueella.
- Kasvua ennakoitaan Kivistön ja Tikkurilan suuralueilla.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On hyvin todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

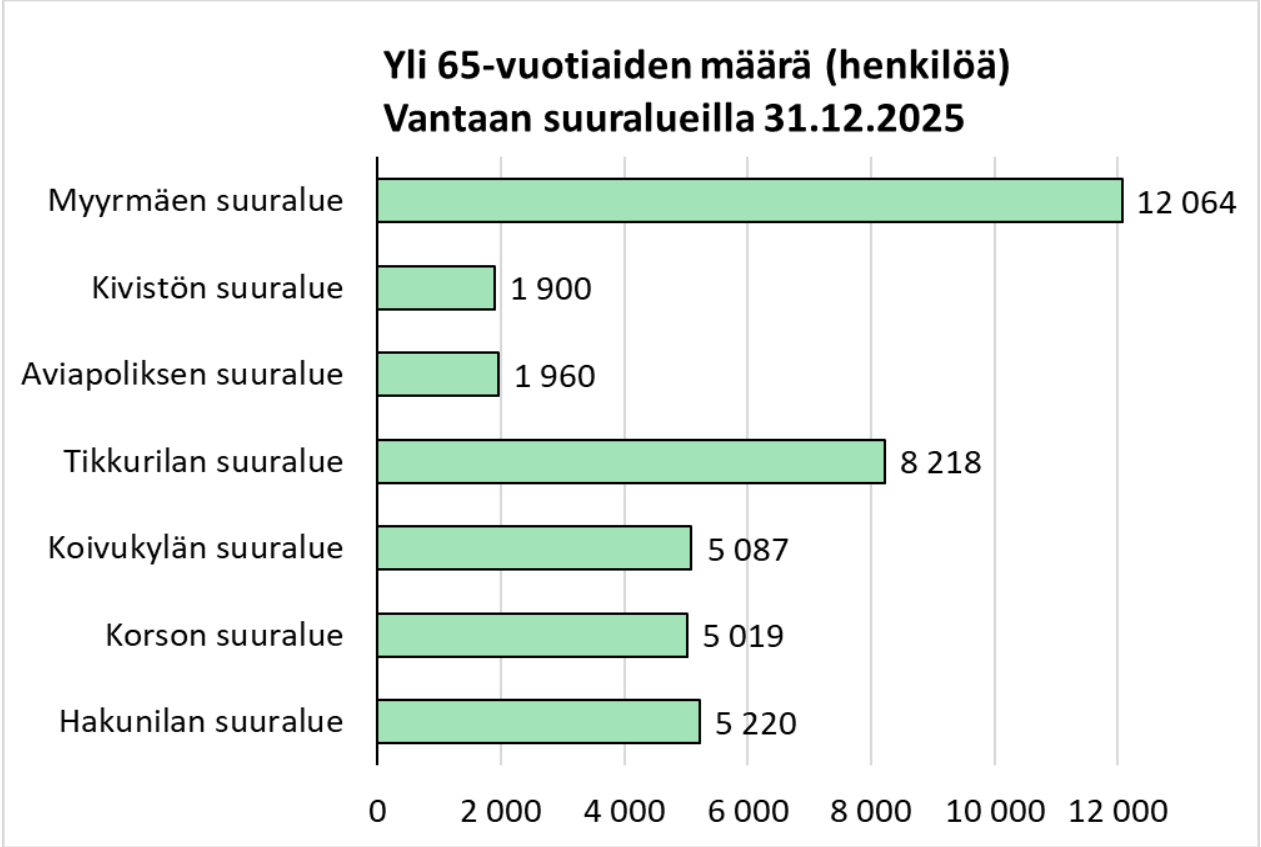

Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

Yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut kaikilla suuralueilla vuodesta 2020

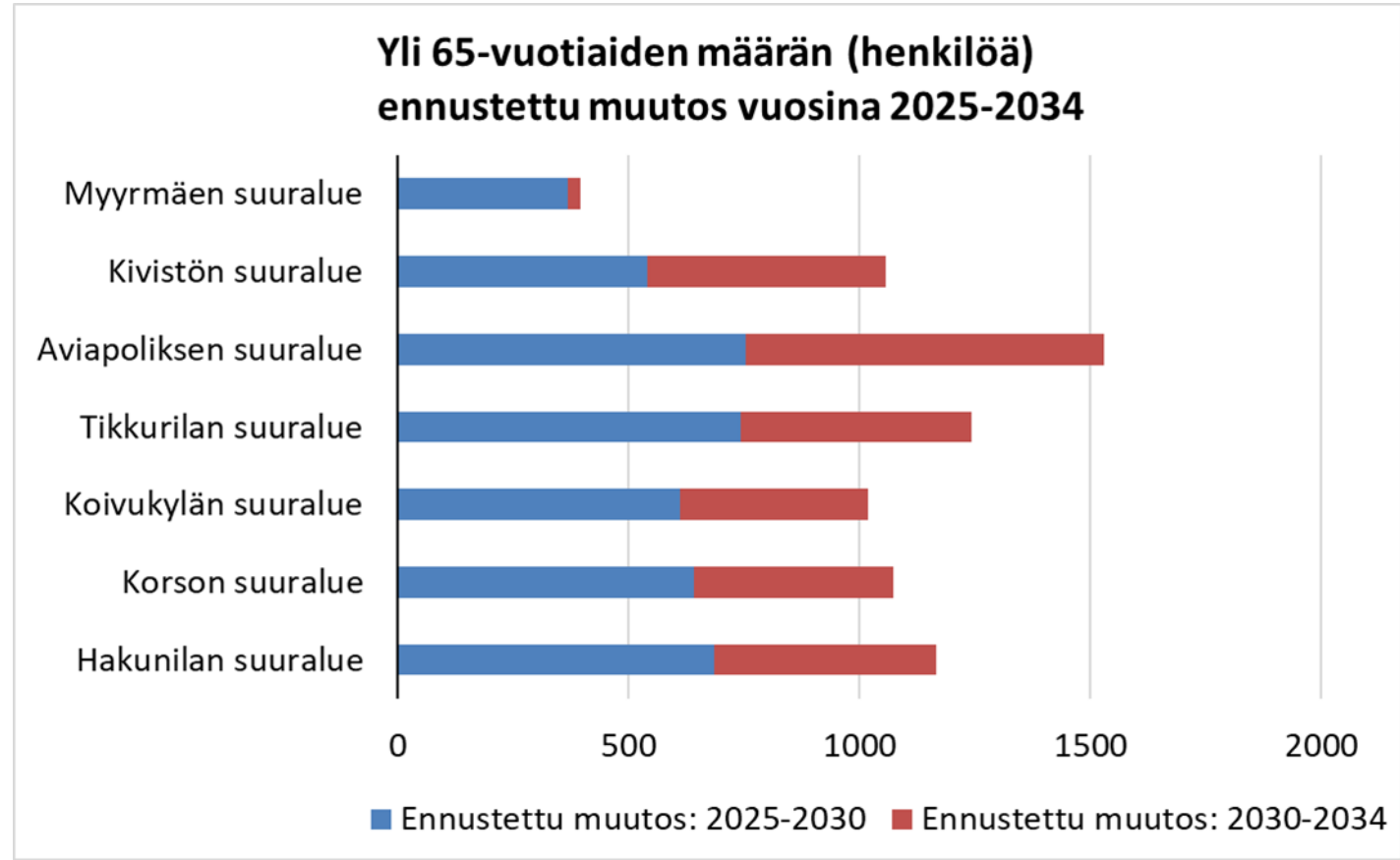
65 vuotta täyttäneitä oli eniten Myyrmäen suuralueella vuoden 2025 lopussa

Aineistolähde: Tilastokeskus

Yli 65-vuotiaiden määrän ennakoitaan kasvavan kaikilla suuralueilla

- Yli 65 vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan Vantaalla yhteensä noin 7 500 henkilöllä vuoteen 2034 mennessä.
- Määrän ennakoitaan lisääntyvän erityisesti Aviapoliksen suuralueella.
- Kasvua ennakoitaan vähiten Myyrmäen suuralueella.

Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

4.3. Asuntorakentaminen

Vantaa

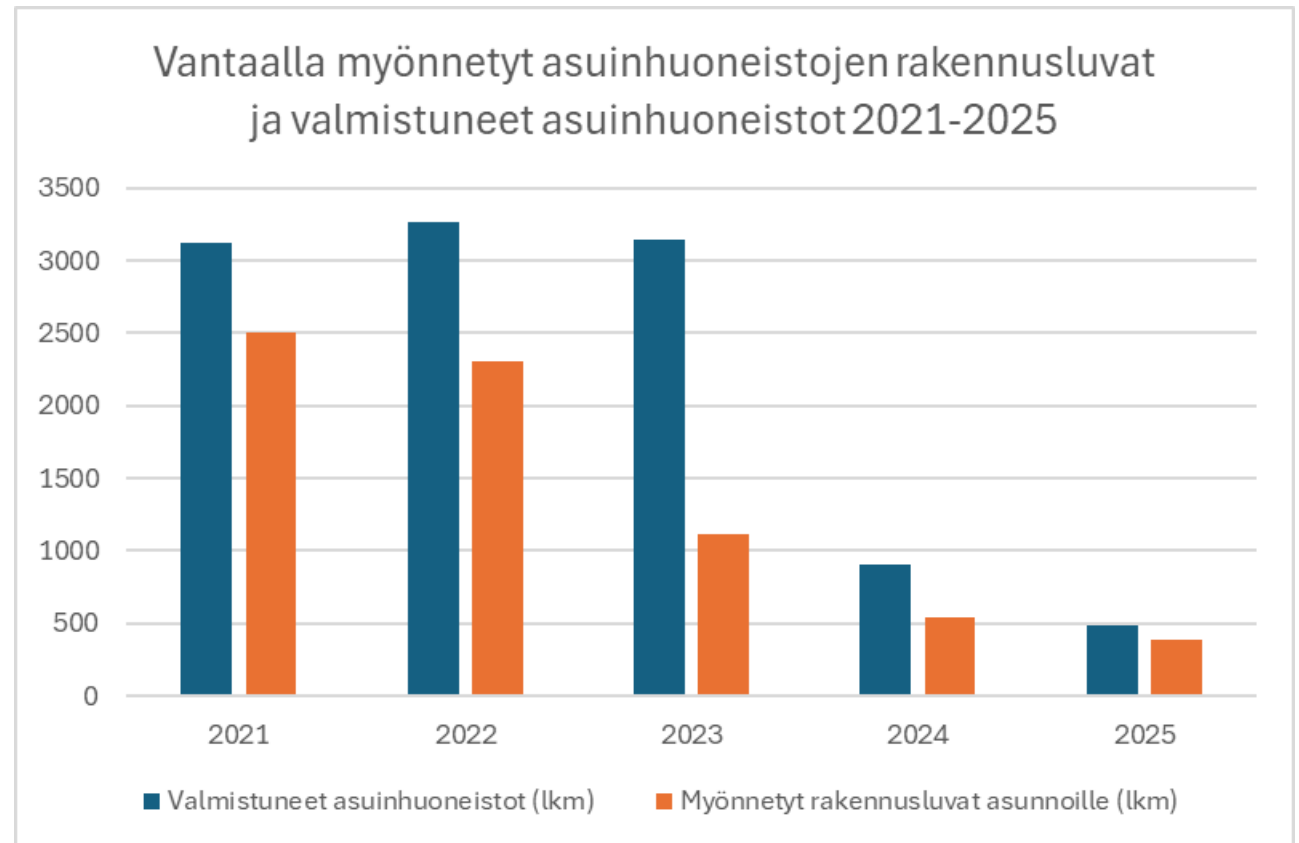
Asuntorakentaminen Vantaalla

Asuntorakentaminen on merkittäväällä tavalla vähentynyt Vantaalla. 2020-luvun taitteessa koettu asuntorakentamisen kasvuvuodet ovat päättyneet.

Vuonna 2025 valmistui n. 500 uutta asuinhuoneistoa. Tämä on kuudesosa verrattuna vuonna 2023 valmistuneiden asuntojen lukumäärään.

Uutena ilmiönä voidaan pitää myös tyhjiä asuntojen määrän kasvua etenkin kaupunkikeskustoissa. Osa asunnoista on myynnissä, osa lyhytaikaisessa majoituskäytössä. Etenkin uusista valmistuneista asunnoista osa on tyhjiällä aiempaan pidempään.

Uusien rakennuslupien määrän pohjalta on arvioitavissa, että asuntorakentaminen ei vilkastu kahden seuraavan vuoden aikana.

Asuntorakentamisennuste 2026–2035

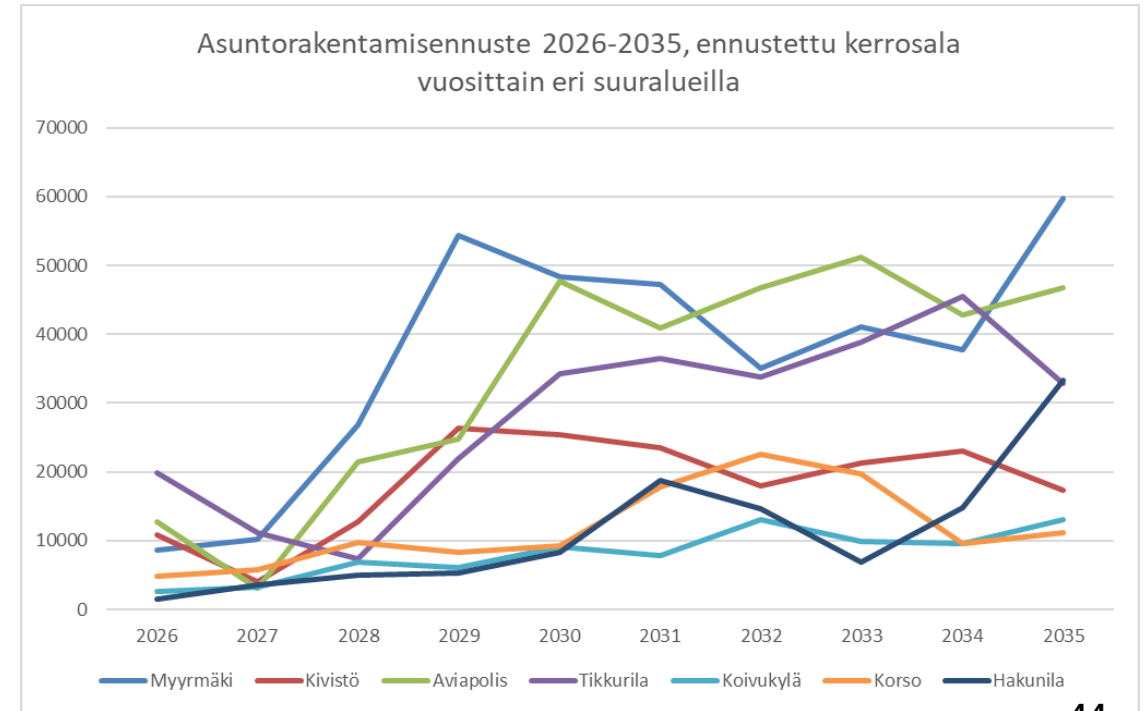
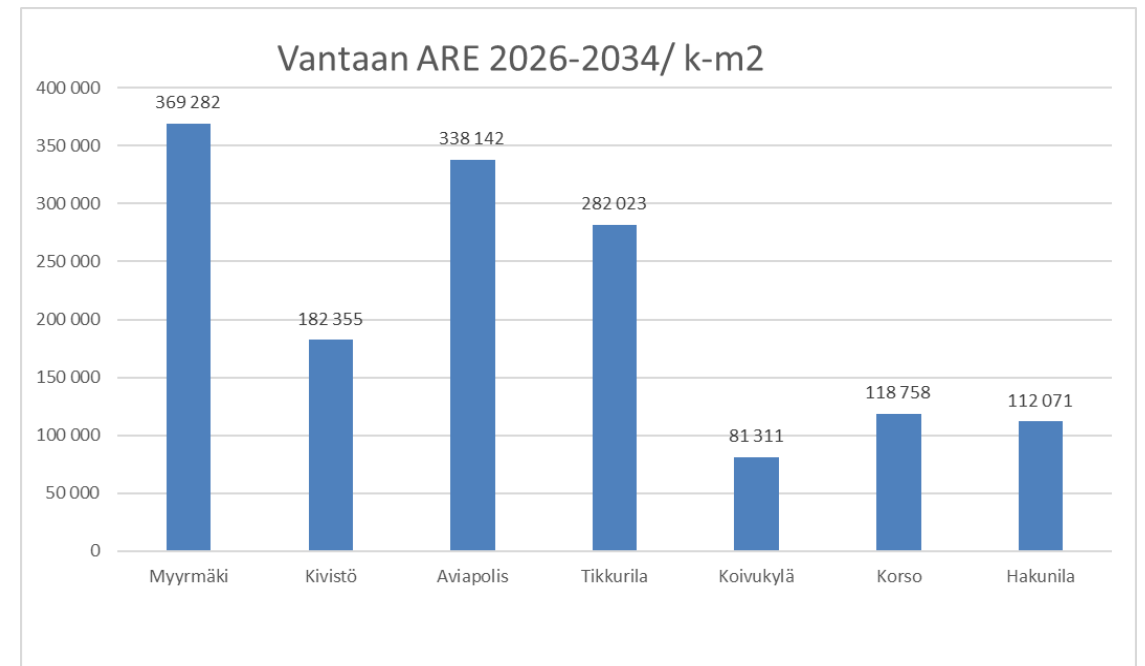
Asuntorakentamisennusteen mukaan rakentaminen Vantaalla jatkuu vilkkaana käynnissä olevan suhdannelaskun jälkeen.

Uusia asuntoja odotetaan rakennettavaksi 18 779 kpl vuoteen 2035 mennessä. Tämä on lähes 4 000 asuntoa vähemmän kuin ennakoitiin vielä vuosi sitten. Jopa viidennes ennakoidusta asuntotuotannosta jää toteutumatta.

Eniten uutta asumista rakennetaan Myyrmäkeen, Aviapolikseen ja Tikkurilaan. Koivukylässä, Hakunilassa ja Korsossa uudisrakentaminen ei ole yhtä vilkasta kuin muilla suuralueilla.

Asuntorakentamisen alhon ennakoidaan jatkuvan ainakin vuoteen 2028. Laskusuhdanteen aikana kasvanut väkiluku kuitenkin osoittaa, että kaikki uudet vantaalaiset eivät muuta uusiin asuntoihin. Muuttoliikkeen ja syntyvyyden myötä väestönkasvu kohdistuu olemassa olevaan asutokantaan.

Iso osa varannosta on yksityisen maalla ja vahvan kaavan alueella, joten hankkeiden käynnistyminen on kiinni yksityisten toimijoiden edellytyksistä.

Muita väestökehitykseen vaikuttavia tekijöitä

Asuntorakentamisennuste on yksi väestöennusteen pohjatiedoista. Se muodostaa pohjan tulevan väestökehityksen ja palveluverkon ajantasaisuuden arvioinnille. Asuntorakentaminen ei kuitenkaan ole ainoa väestönkasvuun vaikuttava tekijä.

Muuttoliike on kasvattanut väkilukua. Muuttoliike vaikuttaa myös eri tavalla uusien asuntojen tarpeeseen, sillä toisin kuin aiemmin uudet vantaalaiset eivät muuta uudisrakennuksiin, vaan löytävät kodin aiemmin rakennetuista vanhoista asunnoista.

Kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa kaavoituksen keinoin siihen, millaisia uusia asuntoja rakennetaan lähivuosina. Toisaalta jo nyt Vantaalla on kaavoitettua tonttivarantoa, josta merkittävä osa on yksityisessä omistuksessa. Kaavoituksen ja maanomistuksen ohella asuntorakentamiseen vaikuttaa myös kysyntä; etenkin ihmisten ostovoima sekä asumistoiveet.

Asuntorakentamisen ennakointia haastavat myös laajemmat talouden ja yhteiskunnan muutokset. Viime vuosina vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet pääkaupunkiseudulla, mikä osaltaan hidastaa uudistuotannon käynnistymistä. Vuokra-asunnoissa asumisen hintaan vaikuttavat tarjolla olevat rakentamisen ja asumisen tuet sekä työllisyyskehitys, joka ohjaa ihmisten asuinpaikan valintaa. Muuta

pääkaupunkiseutua edullisempi asuminen on ollut Vantaan vetovoimatekijä. Jatkossa asuntojen arvon nostaminen on tärkeää, jotta esimerkiksi korjauslainojen saatavuus ei heikkene. Mikäli kiinteistöjen korjausvelka kasvaa, se voi vähentää asuinalueiden vetovoimaa. On myös ilmiöitä, joita on selvitettävä tarkemmin. Esimerkiksi osa asunnoista on tyhjillään tai pysyvästi muussa kuin vakituksessa käytössä.

Asuntorakentamisennusteen mukaan Vantaa tulee olemaan jatkossakin kerrostalovaltainen kaupunki. Tonttivaranto mahdollistaisi pientalorakentamisen jo nyt esimerkiksi Länsi-Vantaalla. Pientalojen ja rivitalojen rakentaminen käynnistyy nopeammin kuin kerrostalojen rakentaminen.

4.4. Lakisääteisten kunnallisten palveluiden tarve

Varhaiskasvatusikäiset ja päiväkotipaikkojen tarve

Seuraavassa vuoden 2025 toteutunut täyttöaste ja käyttöaste.
Varhaiskasvatuksen palvelualueet eivät täysin noudata suuraluejakoa.

Täyttöaste

90,3 %
Kunnalliset toimipaikat

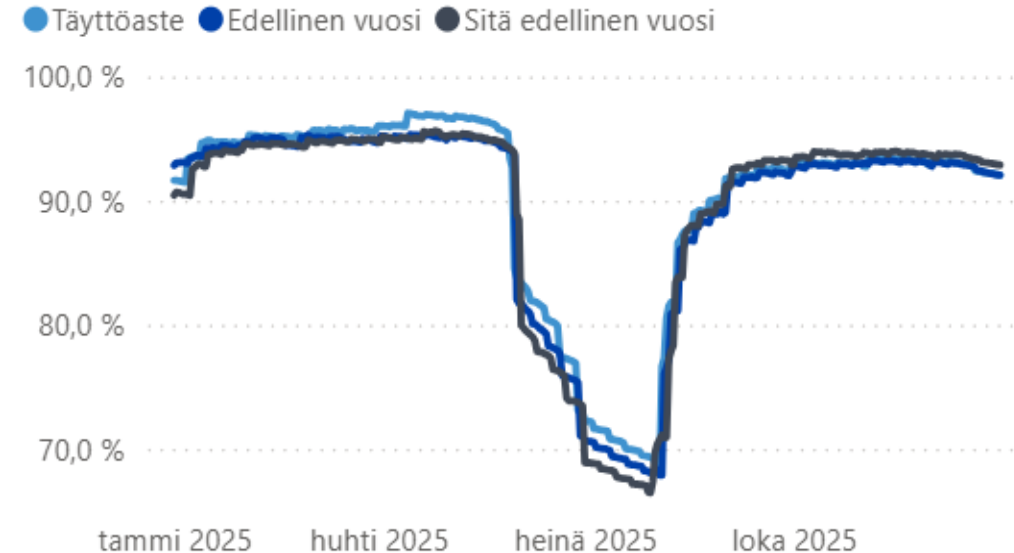
(Tyhjä)
Yksityiset toimipaikat

/alittu aikajakso: 01.01.2025-31.12.2025

Kunnalliset toimipaikat

Toimintamuoto	Täyttöaste	Vapaat paikat	Alle 25h	Yli 25h	Paikkoja käytössä
☐ Päiväkoti	90,3 %	1319,8	453,5	11803,4	12233,9
☐ Kaakkoinen	89,8 %	382,2	126,4	3242,3	3361,1
☐ Keskinen	91,4 %	247,3	85,6	2549,6	2630,7
☐ Läntinen	88,9 %	363,9	110,4	2824,0	2929,1
☐ Pohjoinen	90,0 %	318,8	100,6	2787,2	2883,1
☐ Ruotsinkielinen	101,5 %	7,6	30,5	400,4	429,9
Yhteensä	90,3 %	1319,8	453,5	11803,4	12233,9

Kunnallisten toimipaikkojen täyttöaste

Varhaiskasvatusikäiset ja päiväkotipaikkojen tarve

Varhaiskasvatuslaki säätelee ryhmäkokoja. Viime vuonna oli varhaiskasvatusikäisiä noin 16 200 lasta. Kun peittävyys lasketaan kertoimella 0,85, tarve on 13 770. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 12 233,9 paikkaa ja yksityisessä 1 853 paikkaa. Viime vuonna varhaiskasvatuksessa paikat riittivät kaikille hakijoille koko kaupunkitasoa tarkastellessa.

Perheiden varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee kuitenkin jonkin verran alueittain. Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen ulkopuolelle jäi perheen omasta valinnasta johtuen 2113 lasta. Jos nämä lapset tulisivat varhaiskasvatuksen piiriin, tämä tarkoittaisi karkeasti laskien 12–13 uutta 8 ryhmäistä päiväkotia. He eivät mahtuisi nykyisiin tiloihin, vaan tarvittaisiin tehdä lisäinvestointiesityksiä.

Jos täyttö- ja käyttöaste olisivat 100 %, joustovaraa muutoksille ei olisi. Muutostilanteita ovat esimerkiksi perheiden muutto alueelle, jolloin lapsille ei löytyisi lakisääteistä varhaiskasvatuspaikkaa. Tällöin lähipalveluperiaate ei toteutuisi ja lasten mahdollinen tuen järjestäminen vaikeutuisi, koska ryhmäkokoja ei voisi pienentää.

Myös äkilliset korjaustarpeet hankaloittaisivat palvelun järjestämistä. Uudet päiväkodit vastaavat sekä kasvuun että ovat myös huonokuntoisten tilojen korvaavia hankkeita.

Lapset varhaiskasvatuksessa

13538

Lapsia

Valittu aikajakso: 01.01.2025–31.12.2025

Varhaiskasvatus, esiopetus ja valmistava

Laajuus Ikä	Alle 20h Lkm	20-25h Lkm	25-35h Lkm	35-50h Lkm	Yhteensä Lkm	Tyttöjä %	Poikia %
0v			4	3	7	28,6%	71,4%
1v	35	47	208	534	762	47,5%	52,5%
2v	58	116	546	1187	1627	49,0%	50,8%
3v	57	130	583	1553	1983	49,2%	50,6%
4v	53	121	583	1814	2283	47,2%	52,7%
5v	38	89	498	1807	2193	49,4%	50,3%
6v	106	68	396	2263	2323	50,3%	49,4%
7v tai enemmän	189	66	211	2256	2360	47,4%	52,2%
Yhteensä	536	637	3029	11417	13538	48,6%	51,1%

Perusopetus

Kouluinvestoinnit suunnitellaan väestöennusteen mukaisesti ja kouluverkossa ei ole juurikaan joustamisen varaa. Olemme osittain siirtyneet pitkäjänteisestä kouluverkkosuunnittelusta kohti poikkeustapausten tarkastelua investointien priorisointitarpeiden vuoksi.

Koulujen kapasiteettiin vaikuttaa pelkän oppilasmäärän lisäksi muut tarpeet, erityisesti vuosittain kasvanut vammaisopetuksen määrä.

	Oppilaspaikkamäärä (2026)	Oppilasmäärä 20.9.2025
Kivistö-Aviapolis		
Yhteensä	4883	4424
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	4737	
Vapaita paikkoja	313	
Tikkurila-Hakunila		
Yhteensä Tikkurila-Hakunila	7 918	8247
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	7680	
Paikkoja puuttuu	567	
Korso-Koivukylä		
Yhteensä Korso-Koivukylä	5 580	5486
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	5413	
Paikkoja puuttuu	73	
Myyrmäki		
Yhteensä	5063	5234
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	4911	
Paikkoja puuttuu	323	

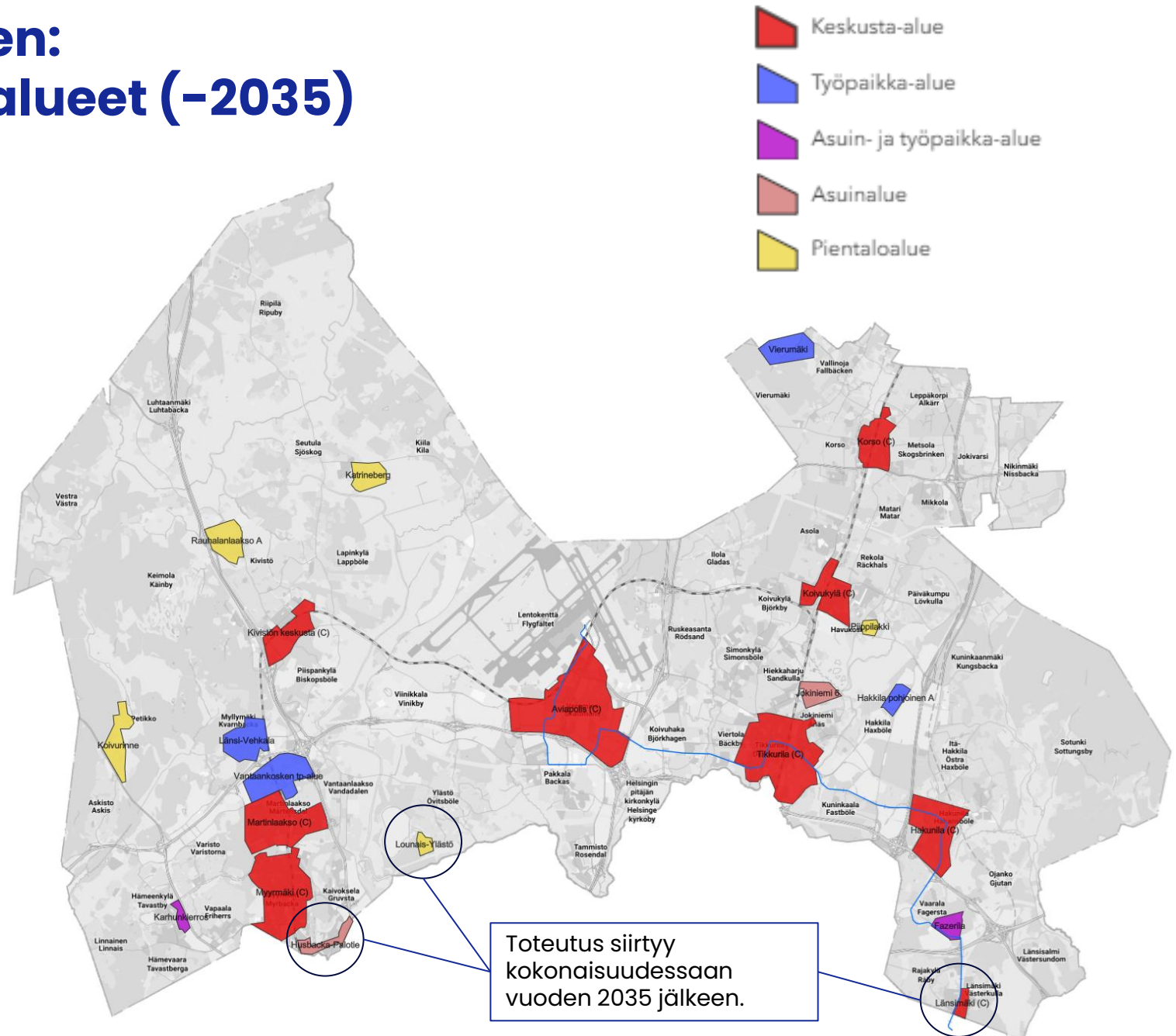
5. Vantaan maankäytön tavoitteet

Vantaa

Yleiskaavan toteutuminen: maankäytön painopistealueet (-2035)

Kaavoitus on tunnistanut yleiskaavan toteutumisen näkökulmasta asuin- ja työpaikkarakentamisen tärkeimmät painopistealueet vuoden 2035 loppuun mennessä.

- Suuren rakentamispotentiaalin alueet, jotka ainakin osin toteutumassa 10 vuoden sisällä.
- Alueet linjassa kaavoitussuunnitelman kanssa. Kaavataloudellisuus huomioitu.
- Arviolta vasta myöhemmällä aikajaksolla (2035 jälkeen) toteutumaan lähteviä aluekokonaisuuksia ovat esim. Petas, Pakkala ja Hakkilan monttu.
 - Lisäksi Husbacka-Palotien, Lounais-Ylästön ja Länsimäen arvioitu toteutus on siirtynyt myöhemmäksi.
 - Myös Vierumäen toteutus saattaa viivästyä.

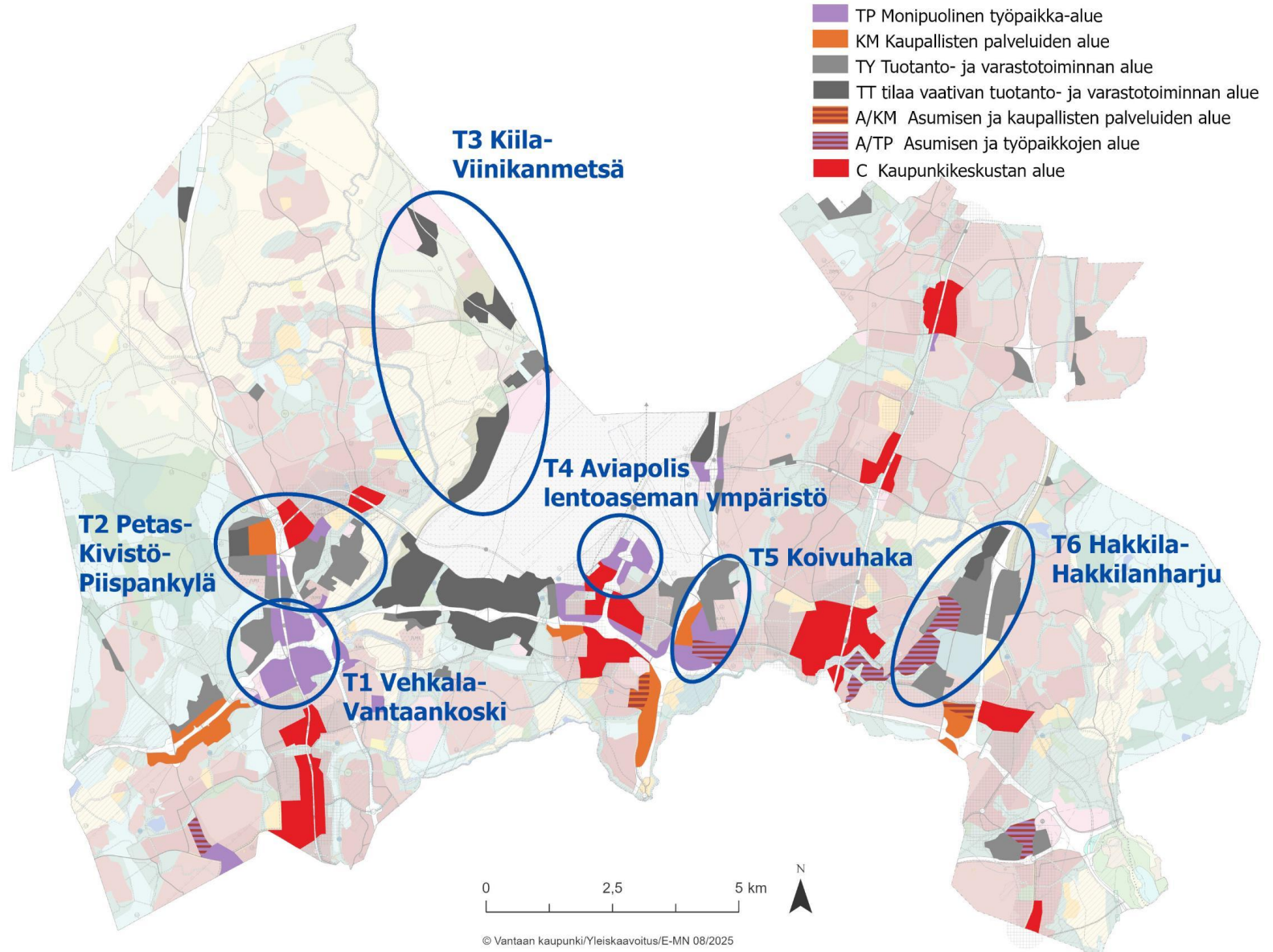
Yleiskaavan toteutuminen: työpaikka-alueet

Yleiskaavan työpaikka-alue selvityksessä (2025) tarkasteltiin yleiskaavan mahdollistamien työpaikka-alueiden potentiaalia. Yksityiskohtaiseen tarkasteluun valiittiin kartalla näkyvät kuusi aluekokonaisuutta.

Vuoteen 2035 mennessä yleiskaavan mahdollistamia merkittäviä työpaikka-alueita ovat keskusta-alueiden lisäksi Vehkala-Vantaankoski, Rusokallio sekä riippuen Tuusulan puoleisten liikenneyhteyksien toteutumisesta myös Vierumäki (Vallinoja).

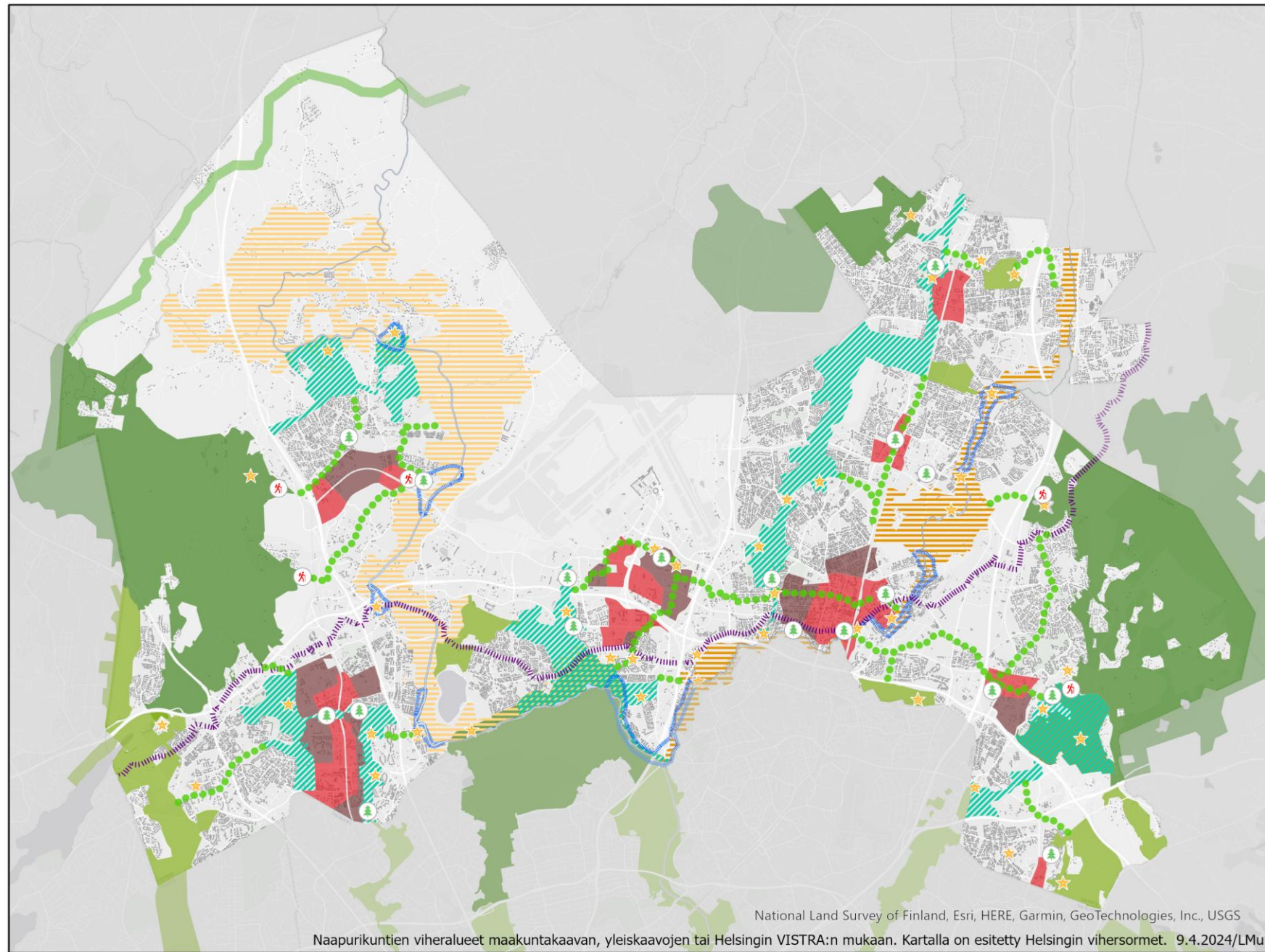
Pitkällä aikavälillä (2035 jälkeen) merkittävin rakentamaton ja suuria tontteja mahdollistava työpaikka-alue on Petas. Muita yleiskaavan mahdollistamia uusia työpaikka-aluekokonaisuuksia pitkällä aikavälillä ovat esim. lentoaseman ympäristö, Ruskeasanta sekä mt 152 jatkeen varsi Kiilassa.

Vantaalla on toimitilavarantoa yleis- ja asemakaavavarannolla nettomääräises (muuntuvat alueet huomioiden) noin 4 miljoonaa k-m².

Yleiskaavan toteutuminen: virkistysalueiden toteuttamisen periaatteet

- 1. Virkistysalueet tarkennetaan asemakaavoissa** yleiskaavan ja viherrakenteen kehityskuvan pohjalta. Virkistysalueeksi varataan viherrakenteen kehityskuva VIVA:ssa (KALA 13.8.2024) esitetyt kaupunginosapuistot ja korttelipuistot. Niiden rajaukset tarkennetaan asemakaavoissa. Lisäksi varataan minimissään viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeen (SAAVU) edellyttämät virkistysalueet asemakaavoissa. Yleiskaavan virkistysalueyhteyksien sijainti ja aluevaraukset tarkennetaan asemakaavoissa.
- 2. Viherrakenteen kehityskuva VIVA:n ja asemakaavan mukaiset virkistysalueet toteutetaan** uusien asuinalueiden rakentamisen tai vanhojen kehittämisen yhteydessä. VIVA:ssa määritellyt virkistysaluetyypit ovat keskuspuisto, kaupunginosapuisto ja korttelipuisto (ei näy viereisessä kartassa). Keskuspuistot voivat sisältää myös muuta kuin virkistysaluetta, kuten maatalousaluetta.
- 3. Virkistysalueiden toteuttamisen ensimmäinen askel on hankkia alue kaupungin omistukseen.** Asemakaavoitetut virkistysalueet pyritään hankkimaan kaupungin omistukseen (VL, VP, muut V-alkuiset maankäyttöluokat). Kaupungin omistamina niitä voidaan kehittää virkistyskäytössä.
- 4. Viheralueiden palveluverkkosuunnitelman** (KAKU 16.5.2023, TILA 7.6.2023) **mukaiset palvelut toteutetaan** uusilla ja vanhoilla alueilla.
- 5. Ulkoilureittien tavoitesuunnitelman** (TILA 13.10.2021) **mukaiset ulkoilureitit toteutetaan.** Reittien toteuttamisjärjestyksessä otetaan huomioon alueiden väestömäärä ja väestön kasvu siten, että ensisijaisesti alueilta, joilla on paljon väestöä tai väestö kasvaa, on pääsy ulkoilureittejä pitkin laajemmille virkistysalueille. Ensisijaisia ovat lisäksi VIVA:ssa määritellyistä luontoporteista lähtevät reitit.
- 6. Joen varren virkistyskäytön kehittämisen alueista** tehdään tarkempia suunnitelmia ja niiden saavutettavuutta parannetaan
- 7. Jokien varsien alueita pyritään hankkimaan kaupungille virkistyskäyttöä varten.**
- 8. Luontoportteja kehitetään.**
- 9. Kaupunkikeskuksissa kehitetään virkistyskehiä** asemakaavojen katu- ja viheralueilla.
- 10. Uusia hulevesipuistoja** suunnitellaan ja perustetaan.
- 11. Jos kaupungin maata ollaan vuokraamassa, huolehditaan, ettei vuokraus haittaa yleiskaavan, asemakaavojen tai VIVA:n toteuttamista.**

- Laaja viheraluekokonaisuus
- Vantaanjokilaakson viheralueet
- Keravanjokilaakson viheralueet
- Joen varren virkistyskäyttöä kehitetään
- Keskuspuisto
- Täydentävä laaja viherverkko
- Vihervaltimo
- Pääkaupunkiseudun viherkehän jatkuminen
- ✎ Portti luontoon
- 🌲 Kaupunginosapuisto
- ★ Vetovoimakohde
- Suuri rantatie, täydennetty
- Yleiskaavassa kaupunkikeskustan alue C
- Yleiskaavassa kaupunkikeskustan asuinalue AC

Vantaan viheralueverkoston kehityskuva
(Viherrakenteen kehityskuva VIVA, YK0053)

Ekologisen verkoston toteuttamisen periaatteet ja luonnon heikentymättömyyden malli

- 1. Luonnonsuojelualueita rauhoitetaan** noin 5 per vuosi Ympäristökeskuksen laatiman luonnonsuojelusuunnitelman 2030 mukaisesti. SL-varauksia on yhteensä 31 kpl. Rauhoitettavilta alueilta tehdään luontotyyppiselvitykset. Tavoite on, että vuoteen 2030 kaikki SL-aluevaraukset on rauhoitettu sekä kaupungin mailla ja yksityisten mailla. Luonnonsuojelualueiden (SL) pinta-ala on yhteensä noin 2 240 hehtaaria (n. 9,3 % kaupungin pinta-alasta), joista 800 hehtaaria on uusia.
- 2. Ekologisia yhteyksiä vahvistetaan.** Laaditaan ekologisen verkoston kehittämissuunnitelmia.
- 3. Laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmia** kaupungin omistuksessa olevien ekologisten verkostojen alueilla.
- 4. Liitetään ekologisen verkoston vahvistaminen osaksi kaikkea viheralueiden ja katuvihreän suunnittelua** (viheralueiden hallinnolliset suunnitelmat, katusuunnitelmat, metsäsuunnitelmat).
- 5. Hankitaan maata ekologisten yhteyksien alueilta** kaupungin omistukseen. Ensisijaisesti alueita hankitaan metsäisen ja puustoisien ekologisen runkoyhteysverkoston ja paikallisen verkoston alueilta.
- 6. Ekologisten yhteyksien alueet varataan asemakaavoissa viheralueiksi**, ja laaditaan soveltuvat kaavamääräykset.
- 7. Vahvistetaan metsäisiä ja puustoisia verkostoja** parantamalla metsäluonnon tilaa yhteyksien alueella niin laajalti kuin mahdollista, ei siis vain yleiskaavassa esitetyn viivan kohdalla. Istutetaan lisää puita yhteyksien alueelle. Puukompensatioon sopivia kohteita on selvitetty VIVA:ssa.
- 8. Viheryhteyden kehittämiskohtien** toteuttamisen mahdollisuuksista neuvotellaan valtion kanssa. Kehittämiskohdat ovat joko vihersiltoja tai sellaisia alikulkuja, joissa eläinten on helppo liikkua. Tutkitaan mahdollisuutta sitoa toteutusta osaksi MAL-sopimusta.

Uusissa asemakaavoissa edellytetään luonnon luontotyypeille aiheutetun haitan hyvittämistä. Luonnon heikentymättömyyden mallin toteuttaminen voi aiheuttaa kustannuksia

- Luontoarvojen tunnistaminen
- Yleiskaavatason suunnittelu
- Suojelusuunnitelmat
- Hyvitysalueiden kartoitus

Luontohaittojen välttäminen

Luontohaittojen lieventäminen

- Asemakaavatason suunnittelu ja selvitys
- Alueellinen välttäminen ja lieventäminen
- Luonnon tila parantaminen
- Luontohaitan laskenta

- Haitan hyvittäminen
- Välttämisen ja hyvittämisen jälkeen
- Luonnon tilan seuranta
- Kaikki hierarkian tasot

Luontohaittojen kompensointi

6. Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat

Vantaa

Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat

Seuraavassa tarkastellaan maankäyttöä ja kaupungin investointeja suuralueittain tarkennettuna. Kehittämissuunnitelmat koostuvat aluekohtaisista:

- Tilannekuvista, jotka ovat kooste ajantasaisimmasta, ennusteista, tilastotiedosta ja asiantuntija-arvioista. Esimerkiksi väestötiedot perustuvat vuoden 2025 vahvistettuihin ennustetietoihin. Vuosittaiset muutokset tulevat huomioiduksi talousarvion valmistelussa,.
- Muutostarpeesta, joka määrittää alueen kehittämisen suuntaa vuoteen 2035. Muutostarve ja tavoitteet pohjaavat tilannekuvien ohella yleiskaavan pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä valtuustoseminaarin ja aluejohtoryhmien näkemyksiin. Myös kansalaisille suunnatun VOXIT-kyselyn tuloksia on hyödynnetty muutostarpeen määrittelyssä.
- Hankekokonaisuuksista, jotka toteuttavat alueen muutostarvetta kaupunkistrategian ja strategisten ohjelmien asettamia tavoitteita investointikehyksen rajoissa. Hankekokonaisuuksia, osahankkeita ja priorisointia on työstitetty mm. poikkihallinnollisissa asiantuntijatyöpajoissa ja valtuustoseminaarissa.

Kehittämissuunnitelmat kiteytyvät taulukoissa, joissa esitetään arvio mm. hankekokonaisuuksien investointitarpeesta ja ajallinen kohdentuminen, vaikuttavuus suhteessa kaupunkistrategian ja poikkihallinnollisten ohjelmien tavoitteisiin sekä kokonaishankkeen odotettu tuotos, esim. työpaikkojen ja asukkaiden lukumäärät. Huomattavaa on, että hankekokonaisuudet eivät kata kaikkea yleiskaavoituksen ja kaavahankkeiden mahdollistamaa rakentamista, vaan ne ovat kiteytyksiä kaupungin kehityksen kannalta keskeisimmistä hankkeista, joissa tarvitaan kaupungin rahoitusta joko osittain tai kokonaan. Tuotosten laskentaperusteet nojaavat mm. yleiskaavaan, kehityskuvaan tai jopa valmiiseen kaavaan.

Koska kyseessä on 10 vuoden kehittämissuunnitelma, mukana on myös nykyisen taloussuunnittelukauden 2034 jälkeen toteutettavia hankkeita (ks. sarake 2034 -->).

Myyrmäki

Vantaa

Myyrmäen tilannekuvan yhteenveto/ väestö ja asuntorakentaminen

1. Väestön kasvaa ja monimuotoistuu Myyrmäessä

Myyrmäki on Vantaan suuralueista väkimäärältään suurin ja kaikkein voimakkaimmin kasvanut. Vuonna 2025 lopussa suuralueella asui 62 594 asukasta.

Väkiluku kasvoi vuosina 2020–2025 kaikkiaan 4 124 henkilöllä. Kasvua oli kaikissa ikäryhmissä, mutta eniten työikäisissä ja ikääntyneissä. Varhaiskasvatusikäisten määrä on kasvanut Vantaalla eniten Myyrmäen suuralueella.

Myyrmäen suuralueen kokonaisväkiluvun ennustetaan nousevan lähes 70 000 asukkaaseen vuonna 2035.

Ulkomaalaistaustaisten osuus kasvaa nykyisestä 26%:a yli 35 %:iin. Työikäisten ja ikääntyneiden määrä jatkaa kasvuaan. Vuosina 2030–2034 pienten lasten määrän ennakoidaan kääntyvän laskuun. Koululaisten määrä sen sijaan kasvaa edelleen vuoteen 2034 saakka. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa edelleen, mikä kasvattaa ikääntyneiden palveluiden ja esteettömän ympäristön tarvetta.

2. Asuntorakentaminen hidastunut, mutta potentiaali lisärakentamiselle suuri – vahvuutena Vantaan suurin pientalotonttivaranto

Asuntorakentaminen ollut murroksessa vuodesta 2022. Rakentaminen on jatkunut Myyrmäen suuralueella laskusuhdanteesta huolimatta, mutta korttelitasoisten, purkavan täydennysrakennushankkeiden sijaan on toteutunut yksittäisiä asuntorakentamishankkeita.

Merkittävä osa uusista asunnoista on yksiöitä ja kaksioita. Suurempia kuin 3h + k uusia perheasuntoja on niukasti keskusta-alueilla.

Toteutumaton kaavavaranto lisäävät väestönkasvua tulevinä vuosina ja painavat palvelutarpeita edelleen ylöspäin. Kaavavarannossa on useita A- ja C-tontteja, joiden rakentamisaste on alle 20 %.

Myyrmäen suuralueella on luovutusvalmiita pientalotontteja sekä kaavavarantoa, jonka myyminen edellyttää kaupungilta yleisten alueiden investointeja.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit

1/3: Koulut ja päiväkodit

Koulut ja päiväkodit kovan paineen alla – investointitarpeet suuria, vahvuutena riittävä Y-tonttivaranto

Pitkään jatkunut voimakas väestönkasvu ja palvelukiinteistöjen heikko tekninen kunto luovat samanaikaisen kysyntäpiikin sekä uusille että korjaaville investoinneille vuosille 2036–2030.

Varhaiskasvatus:

Täyttöasteet ovat paikoin korkeita ja useissa kiinteistöissä on tulevia korjaustarpeita. Peruskorjausten yhteydessä tehtävä laajennus mahdollistaa nykyisen Y-tontin hyödyntämisen ja ryhmien lisäämisen. Peruskorjaukseen ja laajennukseen tähtäävät hankkeet edellyttävät rakennustyön aikaisia väistötiloja alueelta.

Päiväkotiohjelmassa on sekä uudisrakentamista että korjauksia, joissa osassa tarve on kriittinen jo toteutuneen väestönkasvun vuoksi. Isoin puute päiväkotipaikoista jo nyt Martinlaaksossa.

Lähes 600 päiväkotikäistä ei osallistu varhaiskasvatukseen Myyrmäen suuralueella. Mikäli nämä lapset tulisivat varhaiskasvatuksen piiriin, päiväkotipaikkoja ei voida osoittaa nykyisistä tiloista.

Perusopetus:

Peruskouluikäisten määrä Myyrmäessä on Vantaan suurin. Koululaisten määrän odotetaan kasvavan vain niukasti, mutta jo vuosien ajan opetusta on jouduttu järjestämään väistötiloissa ja tilapäisissä tiloissa. Esimerkiksi Sanomalan palvojongista joudutaan luopumaan vuoteen 2028 mennessä. Koulujen korjaushankkeet sekä Ojapuiston koulun rakentaminen mahdollistavat myös muista paviljongeista (esim. Vaskivuoren lukio, Kaivokselan koulu) luopumisen.

Toisen asteen ja korkeakoulutus

Suuralueen erityisenä voimavarana on monipuolinen toisen asteen opetus sekä ammattikorkeakouluopetus Metropoliasa.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit 2/3:

Yleiset alueet, kadut ja viheralueet

Rakennetun ympäristön korjausvelka kasvaa – erityisesti katu- ja viheralueilla

Koko kaupungin korjausvelka oli vuonna 2020 katujen osalta 150 M€ ja viheralueiden osalta 52 M€. Korjausvelan odotetaan kasvavan edelleen, sillä Myyrmäessä useat katu- ja puistohankkeita on jouduttu siirtämään eteenpäin. Vuosina 2026–2027 odotetaan kuitenkin toteutuvaksi seuraavia hankkeita: Rajatorpantie, Talttakuja–Raspitie–Vuolutie, Vapaalantie 10, Vaskivuorentien baana, Viittatie, Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat.

Osa korjausvelan hoitamisesta on mielekästä toteuttaa sitä mukaan, kun alueen kiinteistöt uudistuvat. Esimerkiksi Myyrmäen ydinkeskustassa on vanhoja kunnallistekniikan johtoverkkoja, jotka on välttämätöntä uusia muun kaupunkirakenteen uudistuessa. Yksinomaan näkyvien katurakenteiden kunnostaminen ei siis riitä. Lisäksi alueella on mittakaavaltaan pienempiä, mutta Länsi-Vantaan seudullisen elinvoiman ja kehityksen kannalta tärkeitä katu- ja liikennehankkeita, jotka odottavat toteutustaan.

Rakennetun ympäristön korjausvelka heikentää liikkumisympäristöä, turvallisuutta ja

kaupunkikuvaa. Korjausrakentamisen investointiohjelmaan toimenpiteet eivät vastaa riittäväällä tavalla jo olemassa olevaan korjausvelkaan.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit 3/3: Kulttuuri ja vapaa-aika

Kulttuuri- ja liikuntatilat riittämättömiä sekä heikkokuntoisia

Myyrmäki tarjoaa kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita suuralueensa yli 62 000 asukkaan ohella koko Vantaalle. Nämä palvelut ovat keskeinen osa Myyrmäen vetovoimaa. Palvelukiinteistöt sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja muodostavat näkyvän osan keskustojen kaupunkikuvaa paitsi Myyrmäessä myös Martinlaaksossa ja Louhelassa.

Nykyiset kulttuurin ja vapaa-ajan palvelutilat eivät ole uudistuneet vastaamaan jo toteutuneeseen väestönkasvuun, eikä kahdenkymmenen vuoden aikana muuttuneisiin palvelutarpeisiin. Monet tiloista ovat laajan peruskorjauksen tarpeessa siinä määrin, että kustannustehokkainta on osoittaa kiinteistöihin purkavaa uudisrakentamista.

Esimerkiksi Myyrmäkitalon kirjaston ja Vantaan Taidemuseo ARTSI:n tilat sekä musiikkiopiston tilat Patotiellä ovat eivät vastaa nykyiseen palvelutarpeeseen. Isomyyrissä aiemmin laajasti tarjotut kaupungin palvelut ovat osin siirtyneet rakennuksen heikon kunnon vuoksi väistötiloihin, jotka lisäävät kaupungin ulkoisia vuokratkustannuksia. Kaikkia palveluja ei voida siirtää vuokratiloihin, koska alueella ei ole sopivaa

kiinteistökantaa julkisille palveluille.

Kaupungin on tarve kehittää omistamiaan palvelutiloja investointeja vaiheistaen. Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloa edistettiin Vantaan kärkihankeena valtuustokaudella 2022–2025. Kaksivaiheisen toimitilahankkeen esirakennusvaihe käynnistyy 2026. Kuntotutkimusten perusteella on esitetty mm. Myyrmäen urheilutalon (uimahallin) laajennusta ja peruskorjausta. Lisäksi on uusia investointiesityksiä liikuntapaikkojen osalta: urheilukenttiä, jäähallin peruskorjauksia ja tekojää-hankkeita.

Myyrmäen tilannekuvan yhteenveto – Aluekehitys

Eriytymiskehitys on voimistunut – myönteisen aluekehityksen vahvistamista tarvitaan

Pienituloisten ja vain peruskoulun käynneiden määrä on Myyrmäen suuralueella kasvanut. Myös heikentynyt työllisyystilanne ja voimakas maanhanmuutto lisäävät sosiaalista eriytymistä, jopa segregatiota, joka vaikuttaa hyvinvointiin, turvallisuuteen, koulutuksen tasapainoon ja palveluverkon kuormitukseen.

Sosioekonominen eriytyminen on lisääntynyt etenkin 1970–2000 rakennetuilla kerrostaloalueilla, joihin on keskittynyt pienituloista ja vain perusasteen suorittanutta väestöä. Eniten ansaitseva väestö keskittyy uudemmille pientaloalueille.

Myyrmäen sisällä eriytyminen näkyy selvemmin kuin aiemmin, mikä edellyttää alueellisia torjunta- ja kehittämistoimia. Martinlaaksossa eriytymiskehitys myös havaittavissa etenkin ydinkeskustan uusissa kerrostalokortteleissa.

Eriytymiskehitys lisää kaupungin kustannuksia. Kaupungin investoinnit pyrkivät vastaamaan väestönkasvuun sekä tukemaan alueen vetovoimaa.

Eriytymiskehityksen katkaiseminen vaatii investointeja myös ei-lakisääteisiin julkisiin palveluihin. Panostaminen etenkin nuorten aikuisten ja lasten kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin vähentää syrjäytymistä ja sosiaalista eriytymistä. Myyrmäki on yksi Vantaan Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman alueista.

Myyrmäki

Muutostarve

Myyrmäki on Vantaan väkirikkain suuralue, jossa **muutostarve on kasvun hallinta** seuraavilla toimenpiteillä:

- vähennetään kerrostalorakentamisen määrää ja lisätään pientalorakentamisen määrää.
- ohjataan asuntorakentamista omistusasumisen ja suurempien perheasuntojen rakentamiseen.
- sijoitetaan uudet asunnot olemassa olevien palveluiden läheisyyteen.
- puretaan julkisilla investoinneilla nykyistä palveluverkon kuormitusta sekä rakennuskannan korjausvelkkaa.
- hillitään sosioekonomista eriytymistä parantamalla alueen vetovoimaa ja viihtyisyyttä.

Tavoitteet

1. Turvataan palveluverkon kapasiteetti

Koulu- ja päiväkotipaikkojen määrää on lisättävä vastaamaan nykyistä väestökehitystä. Korjausrakentaminen ja laajennushankkeet keskeisiä yksittäisten uudisrakennushankkeiden ohella. Samalla tulee varmistaa riittävät väistötilat.

2. Korjausvelan hallittu purkaminen

Toimitilojen kunnostamisella voidaan osin varmistaa alueen palvelut päiväkotien ja koulujen osalta. Katu- ja viheralueiden investoinnit tulee kohdentaa tavalla, joka tukee Myyrmäen keskustan kehitystä, mutta myös laajemmin seudullista vetovoimaa.

3. Myönteinen aluekehitys

Eriytymisen torjumiseksi tarvitaan vahvempia, kohdennettuja toimia (mm. palvelu- ja asuntopolitiikka, täsmähankkeet, ympäristöparannukset). Käyttömenoissa resursseja tulee kohdentaa keskusta-alueiden yleisten alueiden kunnossapidon ja siisteyden parantamiseen.

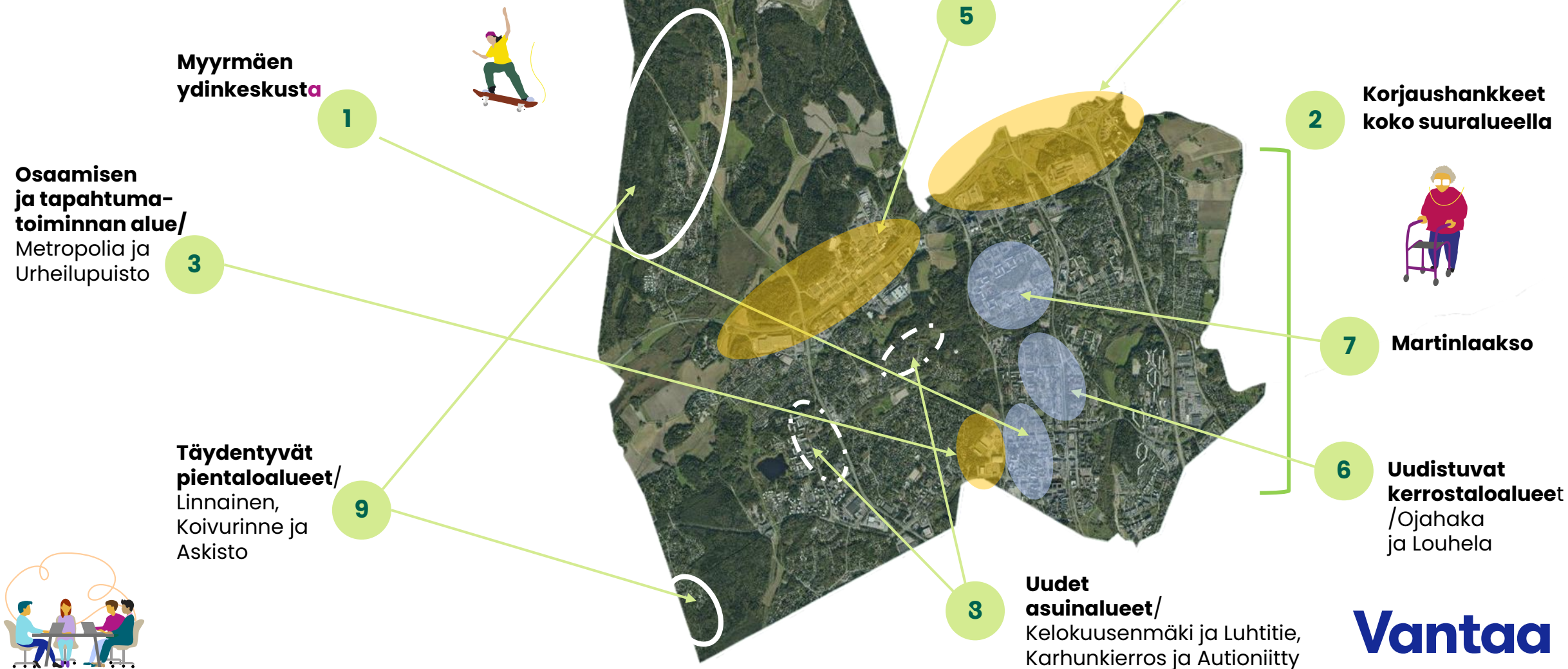
4. Uusien investointien vaiheistaminen

Merkittävät alueen vetovoimaa lisäävät ja julkisten palveluiden investoinnit (Oivallustentalo, Urheilutalo, Elämystentalo) on vaiheistettava useammalle valtuustokaudelle.

5. Kaavavarannon tehokkaampi hyödyntäminen

Kaavoitettujen, mutta vielä toteutumattomien tonttien rakentaminen tukee hallittua kasvua ja investointien suunnittelua.

Myyrmäki

Myyrmäen priorisoidut hankekokonaisuudet ja investoinnit

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

HANKEKOKONAI- SUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026- 2029	2030 - 2033	2034 -	1	2	3	4	5			
1 Myyrmäen ydinkeskusta	T 52	T 83	T 0	X	X	X	X		Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden turvaaminen Myyrmäessä. Nykyisten tilojen korvaaminen tavalla, joka vahvistaa keskustan elinvoimaa ja myönteistä aluekehitystä koko Vantaan mittakaavassa. Palvelutyöpaikkojen keskittyminen ydinkeskustaan ja hyväkuntoisiin toimitiloihin. Mahdollistaa kaupungin kiinteistöomaisuudet jatkokehittämisen ja yksityisten kiinteistöjen arvon kehityksen. Poistaa ulkoisten vuokratilojen tarpeen KAKU:n palveluilta.	Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo - Oivallustentalo (VTK) - Elämystentalo - Paalutori - Ruukkutori - Myyrmäen keskustan kadut - Iskostien johtoverkot	Oivallustentalon käyttöönotto 2028. Muiden toteutus vuoteen 2034 mennessä. HUOM! Paalutorin kustannus ei sisällä torikannen vahvistusta.
	K 2	K 2	K 0								
	T 0	T 10	T 0	X	X	X	X		Keskustan liike- ja toimitiltilojen uudistuminen, elinvoiman ja myönteisen aluekehityksen turvaaminen. Useita rakentamisvaiheessa olevia asuinkerrostalohankkeita.	Uudistuvat liikekorttelit - Rakentamaton kaavavaranto + - Liikekiinteistöjen kaavahankkeet - Katualueiden hankkeet - Uudet puistot: Liesipuisto ja Tuurapuisto - Johtoverkkojen siirto Liesikujalla ja Myyrmäenraitilla - Uusi Jonsaksen PK	Liikekorttelien kaavahankkeiden toteutuminen edellyttää uuden kunnallisteknisen yleissuunnitelman ja koordinoidun rakentamissuunnitelman HSY:n ja hankkeiden välillä. Uudet asukkaat/työpaikat 2 800 / 150
	K 0	K 2	K 2								
	T 0	T 0	T 10	X		X	X		Segregaation purku, keskustan elinvoiman turvaaminen, VAV:n kiinteistökehitys	Vanhan lähiörakenteen uudistaminen - Kivikirveenkujan kaavahanke - Sporttikorttelien PK - Kivikirveenkujan katualueet ja uudet liittymät	Ks. Edellä. Uudet asukkaat/työpaikat: 1 000 asukasta/ 20 työpaikka
	K 0	K 2	K 0								

Myyrmäen priorisoidut hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKONAI- SUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026- 2029	2030 - 2033	2034-	1	2	3	4	5			
2 Korjausraken- tamishankkeet (KR)	T 67	T 13	T 0	X	X	X	X	X	Julkisten palveluiden turvaaminen nykyisissä tiloissa. Palveluverkon kapasiteetin varmistaminen. Elinvoimaa ja viihtyisyyttä lisäävät liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet.	Peruskorjaushankkeita mm. • Myyrmäen Urheilutalon laajennus ja peruskorjaus • Myyrmäen Palloiluhallin katto • Päiväkotien ja koulujen peruskorjaukset • Juna-asemien korjaukset • Askiston koulu • Vetokankaan kunnostus • Martinlaakson tekojää	Muihin hankekokonaisuuksiin kuulumattomat kr-hankkeet
	K 2	K 4	K 5								

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

Myyrmäen hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026 - 2029	2030 - 2033	2034 -	1	2	3	4	5			
3. Osaamisen ja tapahtumatoiminnan alue	T 0	T 0	T 2	X	X	X	X		Korkean osaamisen työpaikkojen ja koulutuksen edellytysten turvaaminen sekä elinvoimaa tukevan urheilu- ja tapahtumatoiminnan kehittäminen	Metropolia ja Myyrmäen Urheilupuisto (kampus) -Ajopuunpuiston kaavahanke (yksityinen toimitilahanke/ seudullinen oppilaitoshanke) -Johtoverkkojen siirto -Pysäköintilaitos (Vanpark)	Maanomistus kaupungin, pysäköintilaitos Vanparkin, Yksityisiä toimitila-hankkeita, 750 uutta työpaikkaa
	K 0	K 2	K 0								
4. Korkean osaamisen työpaikka-alue (Vantaan Piilaakso)	T 0	T 0	T 0	x	x		x		Länsi-Vantaan yksi tärkeimmistä yritysalueista. Alueen elinvoiman lisääminen edelleen yhdessä Vehkalan kanssa. Osin kaupungin maanomistusta.	Vantaankoski Yrityskaavahankkeet Voimalantie Katurakentaminen Martinkyläntien katutyöt	Arvio liike- ja toimitilalalle 400 uutta työpaikkaa
	K 1	K 1	K 0								
	T 0	T 0	T 0	x	x		x		Myyrmäen elinvoiman kasvattaminen. Tulevaisuudessa Silvolan alueen kehittämisen edellytys.	Väyläliittymät Palotien kaava-alue 161900 Vantaanlaaksontie vl. Vanha Nurmijärventie- Vaskivuorentie Vaskivuorentie Hämeenlinnan väylä ramppiliittymä Vanhan Kaarelantien oikaisu	Palotien kaava lainvoimainen
	K 2	K 1	K 0								
	T 0	T 0	T 0	X	X	X	X	X	Elinvoimahanke,, nykyisen yritys- ja liiketoiminta-alueen uudistuminen yksityisellä rahoituksella.	Petikko ja Varisto Liikerakennuskaava 1 Liikerakennuskaava 2 Liikerakennuskaava X, Y, Z... Katurakentaminen	Arvio 1 660 uutta työpaikkaa
	K 1	K 0	K 0								
5. Uudistuvat kaupan ja logistiikan alueet											

Myyrmäen hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKO- NAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026- 2029	2030 -20 33	20 34-	1	2	3	4	5			
6 Uudistuvat kerrostaloalueet	T 38	T 7	T 0	X		X	X	x	Lakisääteisten kunnallisten palveluiden turvaaminen Länsi- Vantaalla ja aluerakentaminen	Ojahaka Asuntorakentaminen - Ojahaanrinne 4 kaavamuutos - Ojahaka asuinalueen kaava - Ojahaantie 8 Julkiset palvelut - Ojapuiston yhtenäiskoulu - Ojapuiston koulun liikuntahalli - Ojahaan aluekeittiö Yleiset alueet ja katualueet - Katurakentaminen - Infrahankkeet	Ojahaan asuinalueen tontinluovutus mahdollinen vasta liikuntahallin ja pysäköintilaitoksen rakentamisen jälkeen. Pysäköintilaitos ei mukana kustannuksissa. Uudet asukkaat/ työpaikat 2 200 asukasta/ 15 uutta työpaikkaa
	K 3	K 1	K 0								
	T 0	T 10	T 10	X			X	x	Kaupungin ja VTK:n maanomistusta, Lauhelan asema- alueen kehittäminen	Lauhela Asuntorakentaminen - Patotie 2 kaavahanke Julkiset palvelut - Lauhelan PK laajennus ja peruskorjaus - Uomatien PK Yleiset alueet ja katurakentaminen	280 uutta asukasta
	K 0	K 1	K 1								
7 Martinlaakson keskusta (= Mainio Martsari)	T 10	T 11	T 15	X		X	X	x	Länsi-Vantaan liike- ja työpaikkatilojen turvaaminen, keskustan elinvoimaisuus ja myönteinen aluekehitys	Asuntorakentaminen - Kivivuorentien kaavahanke - Martinlaaksontie 24 kaavahanke - Martinlaaksontie 26 Y-tontin kaavahanke - Vihertien kaavat 44,46,48 Julkiset palvelut - Sammakkolampi PK - Laajavuoren PK - Kivivuorentien PK - Martinlaakson uusi lähikirjasto - Martinlaakson tekojääkontti Yleiset alueet, kadut ja infra	Martinlaakson uusi kirjasto kun bussiterminaalin (LA-tontti) kehittäminen ajankohtaista 1 300 asukasta/ 270 uutta työpaikkaa
	K 0	K 1	K 2								

Myyrmäen hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

HANKE- KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026- 2029	2030 - 2033	2034-	1	2	3	4	5			
8. Uudet asuinalueet	T 10	T 0	T 0	X		X			Osin lainvoimainen, yksityinen kaava, jonka rakentuminen ei ole vielä käynnistynyt. PK-investointi turvaa kaupunginosaa laajemmin Länsi-Vantaan puuttuvat päiväkotipaikat	Karhunkierros Asuntorakentaminen - Karhunkierroksen kaava (lainvoimainen) - Karhunkierroksen päiväkotit, valmistuu 2027 - Yleiset alueet ja katurakentaminen	1 550 uutta asukasta
	K 1	K 0	K 0								
	T 0	T 0	T 10	X	X	X			Länsi-Vantaan palveluiden kehittäminen, kaupungin omaa maanomistusta + kysyntää päivittäistavarakaupan tontille	Autioniitty Asuntoakentaminen - Autioniityn kaavahanke Julkiset palvelut: - Autioniityn pk Yleiset alueet ja katurakentaminen	Autoniityn PK esitetään vuoden 2034 jälkeen toteutettavaksi, mutta aiemmin kaavoitettavaksi. Ei mukana investointisuunnitelmassa. Uudet asukkaat/työpaikat 600 asukasta/ 15 uutta työpaikkaa
	K 0	K 0	K 1								
	T 0	T 0	T -	X		X	X	X	Kaupungin ja VAV:n maanomistusta	Kelokuusenmäki ja Luhtitie Luhtitien kaavat (tulossa uudelleen vireille) Luhtimäki 1 ja 2 002495 Kelokuusenmäen kaavat (lainvoimaiset + yksi uusi) katurakentaminen	Luhtimäki edellyttää Autioniityn Pk:n rakentamista. Kelokuusenmäessä valmis kaavavaranto ja esirakennetut tontit sekä valmis PK . Nämä tontit luovutettavissa. 2 300 uutta asukasta / 5 uutta työpaikkaa
	K 0	K 0	K 2								

Myyrmäen hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026 - 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5			
9. Täydentyvät pientaloalueet	T 0	T 0	T 0	X		X			Lainvoimainen pientalokaava ja tonttijako	Linnainen - Infra- ja katurakentaminen - Hämeenkyläntien kiertoliittymä	
	K 3	K 0	K 0								
	T 0	T 0	T 13	X		X			Lounaniityn PK korvaa Vantaanlaakson päiväkodin, mutta ei mahdollista Silvolan alueen kehittämistä	Vantaanlaakso - Lounaniityn Pk - Katurakentaminen - Liittymähanke	Vantaanlaakson nykyisen PK:n korjaus välttämätön, jos Lounaniityn PK siirtyy.
	K 0	K 0	K 1								
	T 0	T 0	T 0	X		X			Pientalorakentamisen ja elinvoiman kannalta keskeisiä hankkeita.	Muut pientaloalueet: - Etelä-Koivurinne 002483 - Ulkoniitty 002499 - Vaakapuisto 002398 - Talttakuja Raspitie-Vuolatie (tontiluovutus) - Viputien vesihuolto (tontinluovutus) - Katurakentaminen	Etelä-Koivurinteen osuus 1,7 milj. Euroa.
	K 3	K 1	K 0								

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Kivistö

Vantaa

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Väestökehitys

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos – voimakasta mutta epävarmaa kasvua

Kivistön väestö kasvaa edelleen nopeasti, ja suuralueen väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 6 500 asukkaalla vuoteen 2034 mennessä. Väestönkasvu perustuu pääosin uudisrakentamiseen sekä Vantaan yleiseen muuttovoittoon, joka on viime vuosina perustunut erityisesti maahanmuuttoon. Toteutunut kasvu on kuitenkin jäänyt osin ennusteista, mikä kertoo rakentamisen ja markkinatilanteen epävarmuudesta.

Kivistön väestörakenne on nuori ja lapsiperhepainotteinen. Päivähoitoikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan seuraavan 10 vuoden aikana noin 450 lapsella, mikä ylläpitää voimakasta painetta erityisesti päiväkotij- ja koulupalveluiden kapasiteettiin.

Vieraskielisten osuus on kasvanut nopeasti erityisesti Keimolassa, jossa vieraskielisten osuus on noin 39 %. Kivistön kaupunginosassa vastaava osuus on noin 26 %, mutta kaupunginosaan sisältyy myös laajoja pientaloalueita, jotka tasapainottavat väestörakennetta. Samalla yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa maltillisesti, mutta osuus säilyy edelleen Vantaan

keskiarvoa pienempänä.

Väestöennusteeseen liittyy merkittävää epävarmuutta, koska kasvu perustuu pitkälti uudisrakentamisen toteutumiseen. Nykyinen suhdannetilanne ja omistusasumista painottava asuntopolitiikka hidastavat erityisesti kerrostalorakentamisen käynnistymistä lähivuosina.

Tiivistelmä:

Kivistön väestö kasvaa edelleen voimakkaasti, mutta kasvuun liittyy aiempaa enemmän epävarmuutta. Väestörakenne on nuori ja lapsiperhepainotteinen, mikä lisää palvelupaineita erityisesti varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Vieraskielisten osuus on kasvanut nopeasti erityisesti Keimolassa. Kasvuennusteiden toteutuminen riippuu vahvasti uudisrakentamisen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Asuntorakentaminen

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet – potentiaalia on, mutta toteutuminen hidastuu

Kivistön asuntorakentaminen on ollut murroksessa vuodesta 2022 lähtien. Rakentamisen tahti on hidastunut merkittävästi, vaikka alueella on edelleen huomattava määrä toteutumaton asemakaavavarantoa. Valmiin kunnallistekniikan piirissä on useita kerrostalovaltaisia kortteleita, joissa rakentaminen ei ole vielä käynnistynyt.

Uudisrakentaminen on painottunut pieniin asuntoihin, ja suurempien perheasuntojen määrä on jäänyt vähäiseksi erityisesti uusilla kerrostaloalueilla. Tämä lisää riskiä yksipuolisesta asuntorakenteesta sekä vuokra-asumisen voimakkaasta keskittymisestä.

Vaikka kaupungin laaja maanomistus helpottaa rakentamisen ohjaamista, ratkaisee markkinatilanne käytännössä hankkeiden toteutumisen. Korkotaso, rakennuskustannusten nousu ja heikentynyt sijoittajakysyntä ovat hidastaneet erityisesti kerrostalohankkeiden käynnistymistä.

Kivistön kehityksen kannalta keskeistä on nykyisen

asemakaavavarannon toteutuminen ennen uusien alueiden laajamittaista avaamista. Samalla uusien pientaloalueiden kaavoitus ja toteutus tulee ajoittaa hallitusti suhteessa palveluverkkoon ja investointikykyyn.

Tiivistelmä:

Kivistön asuntorakentamisen potentiaali on edelleen merkittävä, mutta toteutus on hidastunut markkinatilanteen vuoksi. Rakentaminen on painottunut pieniin asuntoihin, mikä lisää yksipuolisen asuntorakenteen riskiä. Toteutumaton asemakaavavaranto on suuri, mutta hankkeiden käynnistyminen riippuu markkinaolosuhteista. Kaupunkikehityksen kannalta tärkeintä on nykyisen varannon hallittu toteuttaminen.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Kasvatus ja koulutus

Kasvatus ja koulutus – Palveluverkko toimii kasvun paineessa

Kivistön voimakas väestönkasvu ylläpitää jatkuvaa painetta kasvatus- ja koulutuspalveluiden investoinneille. Päiväkotij- ja koulupaikkojen tarve kasvaa erityisesti uusilla asuinalueilla, joissa rakentaminen etenee vaiheittain.

Kanniston koulun laajennus ja Vehkalan ammatillinen oppilaitos valmistuivat vuonna 2025, mikä helpottaa lyhyen aikavälin kapasiteettitilannetta. Suunnitelmakaudella varaudutaan lisäksi Seutulan koulun ja päiväkodin uudistamiseen sekä Keimolanmäen koulun, päiväkodin ja liikuntahallin rakentamiseen vuosina 2031–2032. Mikäli väestönkasvu jatkuu ennustetun voimakkaana myös suunnitelmakauden lopulla, tulee uusia koulutontteja tarkastella erityisesti Saarankylän ja keskustan laajentumisalueilla.

Kivistön alueella toimii tällä hetkellä 12 päiväkotia, joista kolme on yksityisiä. Kaupungin päiväkotien täyttöasteet ovat korkeita (89–98 %), ja osassa kiinteistöjä on myös tulevia korjaustarpeita.

Nykyinen palveluverkko kestää osittain siksi, että noin 24 % päivähoitoikäisistä lapsista ei osallistu varhaiskasvatukseen.

Mikäli osallistumisaste nousisi, nykyinen kapasiteetti ei riittäisi vastaamaan palvelutarpeeseen.

Suunnitelmakaudella ohjelmassa ovat Seutulan päiväkodin lisäksi Ruutulipun ja Kivenkolon päiväkodit sekä myöhemmässä vaiheessa Lumikvartsin ja Turkoosikehän päiväkodit. Toteutus riippuu kuitenkin väestönkasvun ja rakentamisen toteutumisesta.

Tiivistelmä:

Kivistön palveluverkko toimii voimakkaan kasvun paineessa. Päiväkotien täyttöasteet ovat jo nyt korkeita, ja uusia investointeja tarvitaan jatkuvasti. Kasvun toteutuminen vaikuttaa suoraan palveluverkon ajoitukseen ja kapasiteettitarpeeseen. Erityinen riski liittyy siihen, että nykyinen kapasiteetti ei riittäisi, mikäli varhaiskasvatukseen osallistuminen kasvaisi nykyisestä.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto –Kaupunkikulttuuri

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut – Vetovoima edellyttää myös ei-lakisääteisiä investointeja

Kivistön alueelle ei kohdistu suunnitelmakaudella merkittäviä kaupungin kulttuuri- tai liikuntainvestointeja Keimolanmäen koulun yhteyteen sijoittuvaa liikuntahallia ja lähiliikuntapaikkaa lukuun ottamatta. Samalla tavoitteena on käynnistää Tikkurilantien eteläpuolisen urheilupuiston suunnittelu, johon liittyy myös yksityisten liikuntahalli-investointien mahdollistaminen.

Kivistön tapahtuma-areena voisi vahvistaa keskustan vetovoimaa, lisätä palveluiden kysyntää ja tukea keskustamaisen kaupunkirakenteen kehittymistä. Keskustan nykyinen keskeneräisyys heikentää edelleen alueen identiteettiä ja palveluiden vetovoimaa.

Kaupunkikulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden merkitys korostuu myös segregaaation ehkäisyssä. Kivistön vetovoiman ja sosiaalisen tasapainon vahvistaminen edellyttää investointeja myös kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluihin, ei pelkästään lakisääteisiin palveluihin.

Keskeinen haaste on se, että väestö kasvaa nopeammin kuin alueen vapaa-ajan palvelut ja kaupunkikulttuurin rakenteet ehtivät kehittyä.

Tiivistelmä:

Kivistön kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat edelleen rakentumisvaiheessa. Keimolanmäen liikuntahalli ja tuleva urheilupuisto ovat keskeisiä tulevia investointeja. Keskustan vetovoima ja identiteetti ovat vielä keskeneräisiä. Alueen tasapainoinen kehitys edellyttää investointeja myös ei-lakisääteisiin palveluihin, jotka tukevat yhteisöllisyyttä ja ehkäisevät segregatiota.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Eriytymiskehitys

Sosioekonominen eriytyminen – eriytymiskehitys on voimistunut

Kivistössä sosioekonominen eriytyminen on kasvanut erityisesti uusien kerrostalovaltaisten alueiden ja vanhojen pientaloalueiden välillä. Ylemmät sosioekonomiset desiilit painottuvat keskustan pohjoispuolisille pientaloalueille, kun taas uusilla kerrostaloalueilla korostuvat vuokra-asuminen ja pienten asuntojen suuri osuus.

Keimolanmäessä sosioekonomiset haasteet näkyvät erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeiden kasvuna. Vaikka alue ei kuulu kaupungin kaikkein haastavimpiin alueisiin, kehityssuunta herättää huolta pitkällä aikavälillä.

Mikäli eriytymiskehitys voimistuu, lisää se painetta palveluverkkoon, turvallisuuteen ja hyvinvointieroihin sekä kasvattaa kaupungin kustannuksia. Kehityksen hillitseminen edellyttää alueellisia kehittämistoimia sekä vahvaa asuntopoliittista ohjausta erityisesti uudisrakentamisessa.

Keskeinen haaste liittyy asuntorakenteen monipuolistamiseen ja omistusasumisen vahvistamiseen erityisesti Kivistön keskusta-

alueella ja Keimolanmäessä.

Tiivistelmä:

Kivistön sosioekonominen eriytyminen on voimistunut erityisesti kerrostalo- ja pientaloalueiden välillä. Vuokra-asuntovaltaisuus ja pienten asuntojen suuri osuus lisäävät eriytymisriskiä uusilla alueilla. Eriytymisen ehkäisy edellyttää pitkäjänteistä asuntopoliittista ohjausta ja alueiden vetovoimaa vahvistavia investointeja.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto –Työpaikka-alueet

Työpaikka-alueiden kehitys

Kivistön työpaikka-alueiden kehitys on edelleen alkuvaiheessa. Aueelle suunnitellaan uusia työpaikka-alueita erityisesti Vehkalaan ja Katriinantien ympäristöön. Kehitys perustuu hyvään saavutettavuuteen, Kehärataan sekä kasvavaan väestöpohjaan.

Työpaikka-alueiden ja uusien pientaloalueiden toteuttaminen lisää investointipainetta katu-, puisto- ja kunnallistekniikkaan tulevina vuosina. Kivistössä infrastruktuuria on rakennettu osin ennakoivasti alueille, joilla rakentaminen ei ole vielä käynnistynyt. Tämä sitoo investointivaroja samalla kun uusia alueita avataan ja olemassa oleva infra vanhenee.

Useita katu- ja puistohankkeita on siirtynyt eteenpäin, mikä kertoo investointikehityksen kasvavista paineista. Uusien alueiden rakentaminen edellyttää lisäpanostuksia liikenneverkkoon, puistoihin ja virkistysalueisiin.

Pitkällä aikavälillä Kivistöllä on vahva potentiaali kehittyä raideliikenteeseen tukeutuvaksi aluekeskukseksi, jossa asuminen, palvelut ja työpaikat muodostavat tiiviin kokonaisuuden. Vehkalassa kaupungin merkittävä maanomistus ja loistava

sijainti luovat edellytykset kehittää aluetta vetovoimaisena uutena työpaikka-alueena.

Tiivistelmä:

Kivistön työpaikka-alueiden kehitys etenee vaiheittain ja lisää merkittävästi investointipainetta infrastruktuuriin. Alueella on rakennettu infraa ennakoivasti ennen toteutunutta rakentamista. Uusien työpaikka- ja pientaloalueiden toteutus vaatii lisäinvestointeja katu-, puisto- ja kunnallistekniikkaan. Pitkällä aikavälillä Kivistöllä on kuitenkin vahva potentiaali raideliikenteeseen tukeutuvana aluekeskuksena.

Muutostarve

- Kivistön kasvua on ohjattava hallitusti suhteessa palvelu- ja infrakapasiteettiin.
- Asuinrakentamisen painopisteenä on olemassa olevan kaavavarannon toteuttaminen.
- Kivistön keskustan vetovoimaa on vahvistettava monipuolistamalla asuntotarjontaa.
- Palvelu- ja infra-investoinnit on ajoitettava todellista kasvua ja palvelutarvetta vastaavasti hyödyntäen olemassa olevia tiloja, infrastruktuuria ja resursseja tehokkaammin.
- Kivistön elinvoimaa on vahvistettava kevyillä ja nopeasti toteutettavilla toimenpiteillä.
- Alueen kehitystä on ohjattava tasapainoisena ja taloudellisesti kestävässä pitkän aikavälin kaupunkikehityksenä.

1. Kasvun hallinta suhteessa palvelu- ja infrakapasiteettiin

Kivistön rakentamista vaiheistetaan siten, että kasvu tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan palveluverkkoon, kunnallistekniikkaan ja infrastruktuuriin. Kehittämistä kohdistetaan valmiille tai lähes valmiille alueille, jotta vältetään investointien hajautuminen ja turvataan hallittu kehitys.

2. Painopiste toteutuksen edistämiseen

Kivistön olemassa oleva kerrotalopainotteinen kaavavaranto hyödynnetään tehokkaasti ennen uusien alueiden avaamista. Asemakaavoitus keskittyy työpaikka-alueisiin ja strategian mukaisiin pientaloalueisiin. Kehittämisen painopisteenä keskusta-alueella on kaavojen toteutuksen edistäminen, kaavoja tarvittaessa kysyntää paremmin vastaaviksi päivittäen.

3. Keskustan asumisen vetovoiman vahvistaminen

Kivistön keskustaa kehitetään vetovoimaisena asuinalueena monipuolistamalla asuntotarjontaa erityisesti omistusasumisen, perheasuntojen ja suurempien asuntojen osalta. Kaupunkiympäristön laatua ja palveluita kehitetään tasapainoisen väestörakenteen ja segregaaation ehkäisyn tukemiseksi.

4. Investointien realistinen priorisointi

Palvelu- ja infra-investoinnit ajoitetaan vastaamaan todellista väestönkasvua ja palvelutarvetta. Olemassa olevia tiloja ja infrastruktuuria hyödynnetään tehokkaasti ennen uusien investointien käynnistämistä.

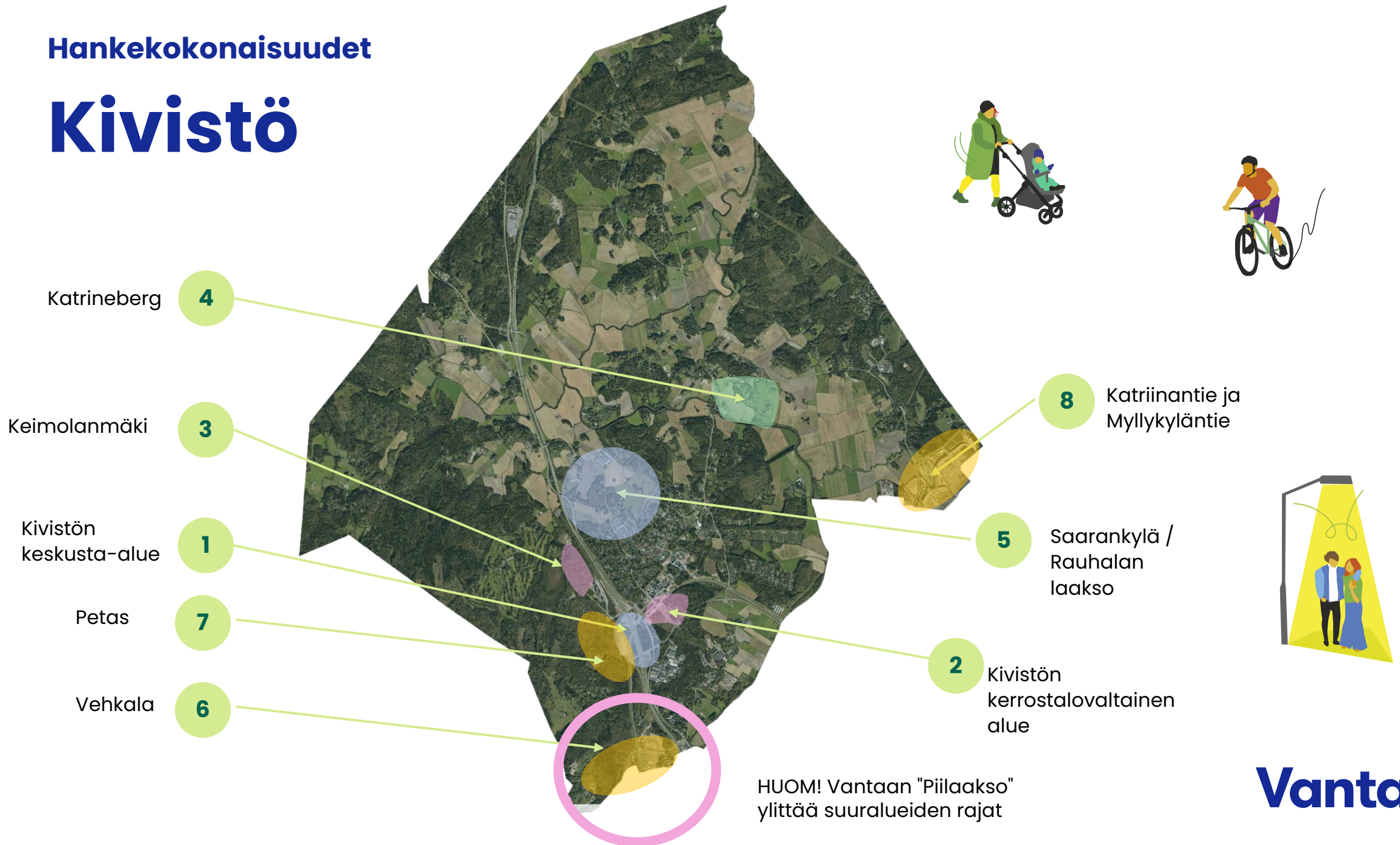
5. Elinvoiman vahvistaminen kevyillä keinoilla

Kivistön keskustan elinvoimaa vahvistetaan tapahtumilla, väliaikaisilla palveluilla, yrittäjyyttä tukemalla sekä harrastusmahdollisuuksia lisäämällä. Näillä toimilla vahvistetaan alueen aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä kustannustehokkaasti.

6. Tasapainoinen ja pitkäjänteinen kaupunkikehitys

Kivistöä kehitetään vaiheittain, realistiseen kysyntään perustuen ja markkinatilanteeseen sopeutuen, jotta alueen kasvu on taloudellisesti kestävässä pitkällä aikavälillä.

Kivistö

Hankekokonaisuudet

Kivistö

M€

Teemat

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus**
- 1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 - 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 - 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 - 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 - 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
1.	Kivistön keskustan palvelut ja työpaikat (sis. Areena 3.3)	T K 1,6	T K 0	T K 0		X	X	X		Elinvoimaisen paikalliskeskuksen kasvun edistäminen ja Kivistön alueen vetovoiman parantaminen.	1 vaihe: Areena 3.3 (yksityinen), Mestarintien kaupan hankkeet (kaavoitus käynnistymässä). 2 vaihe: C-alueelle sijoittuvat muut hankkeet (kauppa, toimitila, lukion ja uimahallin tonttivaraaus ym.). Investoinnit: Tapahtumakuja, Sitriinikujan jatko kaduksi.	Areena-hankkeen toteuttamisen laajemmat positiiviset vaikutukset alueen houkuttelevuuteen ja tunnettavuuteen.
2.	Kivistön keskustan kerrostaloalue	T 0 K 2,1	T 1 K 0,3	T 30 K 5	X	X	X	X	X	Asuinalueen vetovoiman kehittäminen ja toteutumisen edistäminen. Alueellisen eriytymisen ehkäisy. Kaavavarannon ja valmiin kunnallistekniikan hyödyntäminen.	Vaihe 1: Kirkon korttelien ja Ruusupuun kortteli-alueiden asuinrakennusten rakentaminen (infra rakennettu). Investoinnit: Kivenkolon päiväkotitoi ja liittyvä katualue (kaavoitus käynnissä). Vaihe 2: Kehäradan eteläpuolisten asuinalueiden rakentaminen järjestyksessä: Onnenkivi ja Lumikvartsi. Investoinnit: kadut ja kunnallistekniikka, Lumikvartsin päiväkotitoi ja -silta.	Vaihe 1: n. 1500 asukasta. Vaihe 2: n. 2400 asukasta.
3.	Keimolanmäki	T 2 K 1	T 18 K 4	T 0 K 0	X	X	X	X	X	Alueen vetovoiman kehittäminen, alueellisen eriytymisen ehkäisy. Kaavavarannon ja valmiin kunnallistekniikan hyödyntäminen.	Alueen asuinrakentamisen edistäminen huomioiden toteutettavuus ja asuntopolitiittiset tavoitteet. Investoinnit: Keimolanmäen koulun uudisrakennus ja liikuntahalli, Ruutulipun päiväkotitoi (kaavoitus käynnissä), lähiliikuntapaikan sijoittaminen alueelle.	Uusia asukkaita rakentamattomille tonteille n. 800-1000 asukasta.
4.	Katrineberg	T 0 K 0,1	T 1,6 K 5	T 15 K 0	X	X	X	X	X	Vetovoimaisen pientalokaupungin suunnittelu ja rakentaminen Seutulan kaupunginosaan. Alueen kehittäminen on nimetty osaksi kaupungin strategiaa.	Asemakaavoitus vaiheittain 2025-2032 ja rakentuminen osa-alueittain. Investoinnit: kadut ja kunnallistekniikka, puistot, Seutulan koulu ja päiväkotitoi. Erityishanke: toiminnallisuuden kehittäminen mm. Katrinebergin kartanoalue ja Katriinan sairaala.	Uusia asukkaita alueelle n. 750.

Hankekokonaisuudet

Kivistö

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

		M€			Teemat					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
5.	Rauhalanlaakso - Saarankylä	T 0	T 10	T 10						Vetovoimaisen pientalokaupungin suunnittelu ja rakentaminen Kivistön kaupunginosan pohjoisosaan.	Kaavarunko 2026; asemakaavoitus n. 4 osa-alueita v. 2027-2035 (n. 600-800 asukasta/asemakaava). Investoinnit: kadut ja puistot, 1-2 uutta päiväkotia, mahdollinen uusi koulu + kouluun liittyvät liikunta-alueet.	Auukasmäärä koko alueen toteuduttua n. 3000 asukasta. Uuden koulun sijoittumisen vaihtoehdot Kivistön kaupunginosassa tutkittava.
		K 0	K 0,6	K 1,2	X	X	X	X	X			
6.	Vehkalan työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Uusien työpaikkatonttien ja työpaikkojen luominen erittäin hyvin saavutettavalle alueelle.	Vehkala 2 ja Härkälenkki (asemakaavat 2026). Investoinnit: Vehkala 2 kadut ja puistot, tonttien mahdollinen esirakentaminen.	+ 125 000 k-m2 uusia työpaikkatontteja. Strategisesti merkittävä uusi työpaikka-alue.
		K 1,7	K 0	K 0		X						
7.	Petas - työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Yleiskaavan mukaisen uuden työpaikka-alueen sijoittaminen Hämeenlinnanväylän varteen Kivistössä.	Osayleiskaavan laatiminen 2026-2030. Asemakaavoitus OYK:n jälkeen / rinnalla. Ratavarikon sijainnin ratkaiseminen (YVA-tarve?).	Laajan alueen hyödyntämiseen ja korttelialueiden laajuuteen vaikuttavat alueen luontoarvot.
		K 0	K 0	K 0		X						
8.	Katriinantien ja Myllykyläntien työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Uusien suurikokoisten työpaikkatonttien luominen lentokentän luoteispuolen logistiikka-alueen yhteyteen.	Varpukalliontien työpaikkatonttien kaavoitus 2026-2027. Alueen maankäytön tarkastelut. Investoinnit: katurakentaminen	Mt 152 mahdollisen rakentamisen myönteinen vaikutus alueen saavutettavuuteen ja houkuttelevuuteen.
		K 0,1	K 0	K 0		X						

Aviapolis

Vantaa

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – hidasta ja epävarmaa kasvua

Aviapoliksen väestökehityksen potentiaali on edelleen vahva, mutta kasvu on toteutunut ennakoitua hitaammin ja siihen liittyy epävarmuutta. Kasvun oletus perustuu erityisesti nuoriin aikuisiin, työikäisiin ja kansainvälisiin osajiin, mutta väestörakenteen muutokset kohdistuvat epätasaisesti eri kaupunginosille.

Lasten määrän kasvupotentiaali kohdistuu erityisesti Veromiehen alueelle, jossa uusi rakentaminen mahdollistaa lapsiperheiden määrän kasvun. Sen sijaan Pakkalassa ja Tammistossa lasten määrä vähenee samalla kun ikääntyneiden osuus kasvaa, mikä lisää painetta erityisesti ikääntyneiden palveluihin ja esteettömään asuinympäristöön.

Kokonaisuutena alueen kehitys etenee vaihteittain ja markkinatilanteen ohjaamana, mikä hidastaa rakentumista ja väestönkasvua. Veromiehen kasvu käynnistyy todennäköisesti hitaammin kuin valmiimmassa kaupunkiympäristöissä, koska alue on edelleen osin hajanaisesti rakentunut ja keskeneräinen.

Kehitys haastaa palveluverkon suunnittelua, koska kasvu ei jakaudu tasaisesti koko suuralueelle. Samalla rakentumisen

hitaus lisää epävarmuutta väestöennusteisiin ja vaikeuttaa palveluiden oikea-aikaista mitoittamista.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen väestökehitys jatkuu, mutta kasvu on aiempia odotuksia hitaampaa ja siihen liittyy epävarmuutta. Kasvu painottuu erityisesti Veromieheen, kun taas Pakkalassa ja Tammistossa väestö ikääntyy ja lasten määrä vähenee. Väestönkehitys on alueellisesti epätasaista, mikä vaikeuttaa palveluverkon suunnittelua. Rakentumisen vaihteellisuus ja keskeneräinen kaupunkiympäristö hidastavat erityisesti uusien alueiden kasvua.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto – asunto

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet – hajanainen siirtymävaihe

Veromies on Aviapoliksen keskeisin kasvun alue, mutta rakentaminen etenee hajanaisesti ja vaihteittain, mikä pitkittää alueen keskeneräisyyttä. Kehitys painottuu joukkoliikenteen solmukohtiin ja tulevan ratikan vaikutusalueille, mutta useiden alueiden samanaikainen rakentaminen on heikentänyt kysyntää ja hidastanut toteutusta.

Asuntorakentamisen riskien kasvu ja heikentynyt kannattavuus ovat vähentäneet erityisesti piensijoittajien kiinnostusta hankkia asuntoja vuokratyökaluun. Samalla alueen toteutunut asuntokysyntä on painottunut vahvasti vuokra-asumiseen, eikä alue ole toistaiseksi houkuttellut riittävästi omistusasujia tai lapsiperheitä. Veromieheessä vain noin 5,5 % asukkaista asuu omistamassaan asunnossa.

Tämä on muuttanut alkuperäisiä oletuksia alueen asukasrakenteesta ja hidastanut omistusasuntovaltaisen kaupunkirakenteen muodostumista. Samaan aikaan Ylästö ja Kartanonkoski erottuvat edelleen vakaasti omistusasuntovaltaisina ja arvostettuina asuinalueina.

Aviapoliksessa on runsaasti asemakaavavarantoa erityisesti Veromiehen, Annefredin ja Muuran alueilla. Kaavavaranto ei kuitenkaan automaattisesti tarkoita nopeaa toteutumista. Markkinatilanne, rakentamisen kustannusten nousu ja toimistomarkkinoiden heikentyminen ovat viivästyttäneet useita hankkeita.

Ratikan valmistumisen vuonna 2029 odotetaan vahvistavan alueen houkuttelevuutta ja käynnistävän uusia hankkeita erityisesti ratikkapysäkkien ympärillä.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen rakentuminen etenee vaihteittain ja markkinaehtoisesti. Veromies on keskeinen kasvun alue, mutta rakentuminen on hajanaista ja keskeneräistä. Asuntotuotanto on painottunut vuokra-asumiseen, mikä on muuttanut alueen alkuperäisiä kehitysoletuksia. Omistusasuntovaltaiset alueet keskittyvät edelleen Ylästöön ja Kartanonkoskelle. Kaavavaranto mahdollistaa pitkän aikavälin kasvun, mutta markkinatilanne hidastaa toteutusta. Ratikan valmistumisen odotetaan vahvistavan alueen vetovoimaa.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto – asuntorakentaminen

Kasvatus ja koulutus

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus – palvelut rakentuvat kasvun mukana

Varhaiskasvatuspalvelujen tarve kasvaa erityisesti niillä osa-alueilla, joilla uusi asuminen etenee ensimmäisinä. Lentolan päiväkotia helpottaa lyhyen aikavälin palvelupainetta, ja Atomi-kokonaisuus korvaa tulevana vuosina vanhentuvia tiloja.

Veromiehen alueella varhaiskasvatuspalvelujen tarve kasvaa väestön lisääntyessä, kun taas Tammiston ja Pakkalan kehitys tasapainottaa kokonaispalvelutarvetta. Päiväkodit ovat keskeinen osa toimivaa arkiympäristöä, ja niiden saavutettavuus vaikuttaa erityisesti lapsiperheiden kiinnostukseen aluetta kohtaan.

Varhaiskasvatusverkko kehittyy pitkällä aikavälillä alueen rakentumisen tahdissa, ja palvelujen sijoittuminen kytkeytyy suoraan väestökehitykseen. Palveluverkon toteuttamiseen liittyy kuitenkin ajoituksellinen riski, sillä väestönkasvun toteutuminen riippuu rakentamisen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Kouluverkkoa kehitetään vaiheittain. Muuran yhtenäiskoulu on alueen keskeisimpiä tulevia investointeja, ja sen toteuttamisen aikataulu vaikuttaa myös Veromiehen koulun väistötilajärjestelyihin. Samalla kouluverkkotarkastelut osoittavat, että oppilasmäärien kehitys vaihtelee merkittävästi alueen eri osissa. Aviapoliksen lukio valmistuu 2027 ja Varia Aviapoliksen opiskelukokonaisuudet siirtyvät Vehkalaan sekä Osaamiskampukseen Tikkurilaan.

Tiivistelmä:

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve kasvaa erityisesti Veromiehen uusilla alueilla. Päiväkotia- ja kouluhankkeet toteutuvat vaiheittain rakentumisen mukana. Palveluverkon suunnittelua vaikeuttaa väestönkasvun epävarmuus ja alueiden erilainen kehitys. Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus on keskeinen tekijä lapsiperheiden aluevalinnoissa.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut

Aviapoliksen laajin liikuntapaikkojen keskittymä sijaitsee Kartanonkosken liikuntapuistossa. Myös Ylästön koulun yhteydessä on merkittäviä liikuntakenttiä, ja lisäksi kaupunginosissa on pienempiä liikuntapaikkakokonaisuuksia.

Kaupalliset palvelut keskittyvät tällä hetkellä erityisesti Jumboon ja lentoaseman ympäristöön. Myös kirjasto siirtyy Kartanonkoskelta Jumbon yhteyteen, mikä vahvistaa entisestään alueen palvelukeskittymää.

Aviapoliksen vapaa-ajan ja kulttuuripalvelut tukeutuvat edelleen vahvasti yksittäisiin keskuksiin, eikä alueelle ole vielä muodostunut selkeää omaa keskusta- tai palveluidentiteettiä. Tämä hidastaa urbaanin ympäristön ja paikallisidentiteetin muodostumista erityisesti Veromiehen uusilla alueilla.

Investoinnit toteutuvat vaiheittain alueen kehityksen mukana, ja palvelut sijoittuvat pääosin niihin keskuksiin ja joukkoliikenteen solmukohtiin, joissa käyttäjävirrat ovat suurimmat.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen vapaa-ajan ja kulttuuripalvelut keskittyvät edelleen Jumboon, lentoasemalle ja Kartanonkosken liikuntapuistoon. Alueelle ei ole vielä muodostunut vahvaa omaa keskustaidentiteettiä, mikä hidastaa urbaanin ympäristön kehittymistä erityisesti Veromiehessä. Palvelut ja investoinnit rakentuvat vaiheittain väestönkasvun ja käyttäjävirtojen mukana.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Sosioekonominen eriytyminen – alueelliset erot kasvavat

Aviapolis kuuluu edelleen Vantaan hyväosaisimpiin suuralueisiin, mutta alueen sisäiset erot ovat kasvamassa. Ylästö ja Kartanonkoski ovat vahvasti omistusasuntovaltaisia ja sosioekonomisesti vahvoja alueita, kun taas Veromiehen kehitys painottuu vuokra-asumiseen ja nuoriin aikuisiin.

Alueen väestörakenne on kansainvälinen ja työikäispainotteinen, mikä näkyy erityisesti vieraskielisen väestön kasvuna. Kansainvälisyys ei kuitenkaan tällä hetkellä näyttäydy voimakkaana huono-osaisuuden kasautumisena.

Pitkällä aikavälillä alueellinen eriytyminen voi kuitenkin vahvistua, mikäli asuntotuotanto keskittyy voimakkaasti vuokra-asumiseen eikä alue houkuttele riittävästi omistusasujia ja lapsiperheitä. Kaupunkirakenteen keskeneräisyys ja palveluiden vaihteellinen kehittyminen voivat lisätä tätä riskiä erityisesti Veromiehen alueella.

Samaan aikaan Aviapoliksen sisällä säilyy vahvoja hyväosaisia alueita, mikä korostaa suuralueen sisäistä kaksijakoisuutta.

Tiivistelmä:

Aviapolis on edelleen sosioekonomisesti vahva suuralue, mutta alueelliset erot kasvavat. Ylästö ja Kartanonkoski ovat vakaasti hyväosaisia omistusasuntoalueita, kun taas Veromiehen kehitys painottuu vuokra-asumiseen ja nuoriin aikuisiin. Kansainvälisyys lisää alueen monimuotoisuutta, mutta pitkällä aikavälillä eriytymisen riski kasvaa, mikäli asuntorakenne yksipuolistuu.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Työpaikka-alueen kehitys – vahva perusta, mutta keskusta hakee muotoaan

Aviapolis on yksi Suomen merkittävimmistä työpaikka-alueista, jonka vahvuus perustuu lentoasemaan, logistiseen saavutettavuuteen ja olemassa olevaan yrityskantaan. Alueen työpaikkarakenne painottuu edelleen vahvasti logistiikkaan, lentokenttätoimintoihin ja kauppaan, jotka muodostavat vakaan taloudellisen perustan.

Aviapoliksessa on kuitenkin useita erilaisia työpaikka-alueita. Viinikkala ja lentoaseman ympäristö ovat pääosin logistiikan alueita, Tammisto on kaupan aluetta ja Veromies on muuttumassa vaihteittain logistiikka-alueesta toimisto- ja keskustamaisemmaksi alueeksi erityisesti Kehä III:n varrella.

Aviapoliksen aseman ympäristöllä on erinomainen saavutettavuus, mutta Veromiehen alue on edelleen rakenteeltaan hajautunut eikä alueelle ole vielä muodostunut vahvaa ydinkeskustaa tai työpaikkakeskittymää. Hyvät liikenne yhteydet eivät yksin riitä synnyttämään vetovoimaista yritys ympäristöä ilman palveluita ja riittäviä käyttäjävirtoja.

Nykyinen markkinatilanne hidastaa erityisesti toimisto- ja osaamisintensiivisten hankkeiden käynnistymistä. Lentokentän matkustaja- ja työntekijävirrat eivät tällä hetkellä kohdistu Aviapoliksen keskusta-alueelle merkittävästi.

Pitkällä aikavälillä Aviapoliksella on kuitenkin merkittävä potentiaali kehittyä kansainvälisesti merkittäväksi työpaikka- ja yritysalueeksi. Kehitys edellyttää vaiheittaista etenemistä, investointien kohdentamista keskeisiin solmukohtiin sekä riittävän vahvojen keskustusten muodostumista.

Tiivistelmä:

Aviapolis on edelleen yksi Suomen tärkeimmistä työpaikka-alueista, jonka vahvuus perustuu lentoasemaan ja logistiikkaan. Veromies on muuttumassa vähitellen keskustamaisemmaksi työpaikka-alueeksi, mutta alue on edelleen hajautunut ja keskeneräinen. Toimisto- ja osaamisintensiivinen kasvu on hidastunut markkinatilanteen vuoksi. Pitkällä aikavälillä alueella on kuitenkin merkittävä potentiaali vahvojen työpaikka- ja yritys keskittymien muodostumiseen.

Muutostarve

- Aviapoliksen kasvua on ohjattava hallitusti ja kehitystä vaiheistettava.
- Kehittäminen tulee keskittää vahvoihin joukkoliikenteen solmukohtiin hajautuneen ja keskeneräisen rakenteen välttämiseksi.
- Kaupungin investoinnit on kohdennettava realistisesti markkinatilanne huomioiden.
- Aviapoliksen asemaa kansainvälisesti kilpailukykyisenä työpaikka-alueena on vahvistettava.
- Asumisen roolia on tarkennettava siten, että se tukee alueen vetovoimaa, osajien sijoittumista ja elinkeinokehitystä.
- Palveluiden toteutus on sovittava alueen vaiheittaiseen kehitykseen.
- Alueen kehityksessä on varauduttava pitkän aikavälin muutoksiin joustavalla toteutusmallilla.

Tavoitteet

1. Kehityksen keskittäminen ja vaiheistaminen

Kehittäminen keskitetään Aviapoliksen aseman sekä Tikkurilantien ja Rälssitien ympäristöön, jotta alueelle syntyy vahvoja ja nopeasti elinvoimaisia kokonaisuuksia. Rakentamista vaiheistetaan pitkällä aikavälillä siten, että vältetään hajautunut ja keskeneräinen rakenne sekä turvataan investointien hallittu toteutus.

2. Investointien hallittu kohdentaminen

Investoinnit kohdennetaan ensisijaisesti olemassa oleviin ja saavutettaviin alueisiin, joissa toteutus on realistista myös muuttuvassa markkinatilanteessa. Uusien alueiden samanaikaista avaamista vältetään, jotta kaupungin investointikyky, toteutettavuus ja alueiden vetovoima säilyvät hallittuina.

3. Kansainvälisesti kilpailukykyisen työpaikka-alueen vahvistaminen

Aviapolista kehitetään yhtenä Suomen merkittävimmistä työpaikka-alueista, jossa yhdistyvät logistiikka, tuotanto, tutkimus- ja kehitystoiminta sekä uudet työn muodot. Keskusta-alueilla painotetaan toimintojen sekoittumista siten, että työ, palvelut, vapaa-aika ja asuminen muodostavat elävän kaupunkiympäristön.

Viinikkalan logistiikka-alueen kilpailukykyä vahvistetaan edelleen ja alueelle mahdollistetaan myös teknologiaa, jalostavaa teollisuutta sekä tulevaisuuden työpaikkatoimintoja. Työpaikka-alueet suunnitellaan väljiksi ja skaalautuviksi, mahdollistaen yritysten kasvun ja muuttuvat käyttötarpeet pitkällä aikavälillä.

4. Asumisen laadun ja vetovoiman vahvistaminen

Veromiehen asumista kehitetään tukemaan alueen vetovoimaa ja osajien sijoittumista painottamalla omistusasumista, suurempia asuntoja sekä hallittua mittakaavaa. Rakentamisessa korostetaan ihmisläheistä kaupunkirakennetta, maltillista rakennuskorkeutta sekä vaihteittain syntyviä eheitä kokonaisuuksia.

Uusi rakentaminen ohjataan ensisijaisesti tukeutumaan nykyiseen palveluverkkoon ja infrastruktuuriin. Lakisääteisten palveluiden lisäksi alueelle tulee mahdollistaa myös vetovoimaa lisääviä kaupallisia ja vapaa-ajan palveluita.

5. Palveluverkon vaiheittainen toteuttaminen

Kaupungin palvelut toteutetaan vaihteittain alueen kasvun mukaisesti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia tiloja sekä joustavia väliaikaisia ratkaisuja. Palvelut sijoitetaan erityisesti joukkoliikenteen solmukohtiin ja ihmisvirtojen yhteyteen, mikä tukee tehokasta ja kestävästä kaupunkikehitystä.

6. Pitkäjärteinen ja joustava kehitysmalli

Aviapolista kehitetään pitkän aikavälin prosessina, joka mahdollistaa markkinoihin ja työelämän muutoksiin sopeutuvan kaupunkirakenteen. Kehitystä ei nähdä yksittäisenä hankkeena, vaan vaihteittain rakentuvana työpaikka- ja palveluekosysteeminä, jossa asuminen tukee alueen kokonaiskehitystä.

Aviapolis

Aviapolis toimintamalli

Kaupungin, maanomistajien ja muiden sidosryhmien yhteinen toimintamalli alueen kehittämiseen ja vaiheittaiseen toteutukseen.

Aviapolis
keskus

Muura

Logistiikka- ja
työpaikka-alueiden
kehittäminen

3

Koko suuralue
Infran ja tilojen korjausvelan
hallinta

6

4

7

Aviapolis toimintamalli

3

Aerola Varia Rälssitie

1

Ratikkakäytävä

2

Tammisto

Vantaa

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki
- ®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
1.	Ratikkakäytävä	T K 4,2	T K	T K		X	X	X	X	Ratikka yhdistää Aviapoliksen alueet, mutta kasvu keskitetään vain valikoituihin pysäkkisolmuihin. Kaupungin palveluiden kohdentaminen ratikka pysäkkien läheisyyteen maksimoi ratikan hyödyt. Kaikista pysäkeistä ei muodostu uusia keskuksia.	Kaavoitus – Tukeutuu olemassa olevaan kaava-varantoon sekä ratikkareitin varren kehittämiseen niiden kaavahankkeiden osalta, jotka eivät aiheuta kunnallisteknisiä investointeja tai investoinnit ovat vähäisiä. Kunnallistekniikan investoinnit Rälssitien peruskorjaus Ilmailutie välillä Tietotie-Terminaalitie Turbiinitie Toimitilainvestoinnit – Ratikkakaupungin kokonaisuuden toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle. *Itäinen Veromies + 11900 asukasta + 5000 työpaikka Läntinen Veromies + 8900 asukasta + 10000 Pakkala + 7900 asukasta + 2700 työpaikka Ratikka-hankkeen reuna-alueiden kuntoon laittaminen

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
2.	Aerola Varia Rälssitie ® –Veromiehen koulu ja palveluiden keskittymä (Varian Rälssintien kiinteistö)	T 4 K 2	T 2 K 3	T 2 K 0	X	X	X	X	X	Alueen vetovoiman kehittäminen. Olemassa olevan rakennuksen hyödyntäminen. Muuran palveluinvestoinnin siirtäminen tuleville kausille.	Kaavoitus – Tukeutuu olemassa olevaan kaavavarantoon Kunnallistekniikan investoinnit – Manttalitie – Tikkurilantien baana – Annefred pohjoinen – Perintötie – Pytinojanpuisto – Pytinpuisto – Aerolan kenttä Toimitilainvestoinnit – Varia muutostyöt (VTK) – Lentolan pysäköintilaitos (päiväkodille)	Entisen Varian kiinteistön kehittäminen koulu, kulttuuri ja liikuntatarpeita varten. Mahdollistaa Muuran koulu- ja liikuntahalli siirtämisen sekä Atomin koulun korvaamisen.

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
3.	Kaupunki kuntoon – korjausvelan purku vetovoiman perustana	T 8 K	T 1 K	T 25 K						Nykyinen kaupunkiympäristö vaikuttaa suoraan alueen vetovoimaan, turvallisuuteen ja arjen toimivuuteen. Korjausvelka hidastaa investointeja ja heikentää kaupunkikuvaa.	Katujen ja puistojen parantaminen. Huolella tutkitut ja perustellut korjausrakentamisen kohteet. Toimitilat: Veromäen koulu 2034	Nopeat parannukset tukevat alueen imagoa ja vauhdittavat yksityisten investointien käynnistymistä.
4.	Muura ® – markkinaehtoinen aluekehitys vaiheittain	T 0 K 10	T 47 K 7	T 20 K 0						Muuran kehittämiseen panostetaan vasta talouden noususuhdanteessa. Toteutetaan nykyisten sopimusten edellyttämät katu ja puisto investoinnit vaiheittain.	Kaavoitus – Tukeutuu olemassa olevaan kaavavarantoon Kunnallistekniikan investoinnit – Muuran kadut vaihe 1 & 2 – Baanan osuus – Kahinapuisto – Muuran kaupunkikylät 1 puistot Toimitilainvestoinnit – Muuran koulu, päiväkoti ja liikuntahalli	Alue tukeutuu ensimmäisessä vaiheessa Varian kiinteistön kouluun (Aerolankaari 5) sekä Lentolan päiväkotiiin. Mahdollistetaan yksityiset liikunta ja tapahtumatilat alueella.

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
5.	Tammisto liikkeelle – saavutettavuus mahdollistaa kaupallisen kasvun	T 0 K 0,4	T 0 K 4	T 0 K 9			X	X		Tammiston kehitystä rajoittaa liikenne, vaikka alueella on jo vahva kaupallinen asema . Saavutettavuus ratkaisee uusien investointien syntymisen.	Kaavoitus – Tammisto kaupungit – kaavarunko Kunnallistekniikan investoinnit – Tammiston kauppatie välillä Tammistonkatu–Tammimäentie – Tammiston kauppatie LIVA – Tuusulanväylä Ylästöntien rampit Etelään Toimitilainvestoinnit –	Alueen rooli säilyy seudullisena kaupan keskittymänä eikä sinne muodostu uutta keskustaa.
6.	Aviapolis keskus ® – toimiva aseman seutu	T K 0,4	T K	T K		X				Lukion ja ilmailumuseon alueen viimeisteleminen vetovoimaiseksi kokonaisuudeksi	Kaavoitus – Kunnallistekniikan investoinnit – Teknobulevardi 7 – Lukio ja ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle 002534 – Karhumäentie välillä Aviabulevardi –Karhumäenkuja ja Virinpolku –Avia-aukio Toimitilainvestoinnit –	Aviapolksen keskustan kehitystä viedään yhdessä eteenpäin sidosryhmien kanssa.

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
7.	Logistiikka- ja työpaikka-alueiden kehittäminen	T K 0,5	T K 0,5	T K 0,5	X	X				Uusien ja olemassa olevien logistiikka tonttien mahdollistaminen ja muuttuviin tarpeisiin vastaaminen.	Katuliittymät ja tonttien esirakentaminen	Nykyisen logistiikka alueen kehityksen tukeminen ja vahvistaminen liikenne ratkaisuin

Tikkurila

Vantaa

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –väestönkehitys

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos – Tikkurila kasvaa

Tikkurilan suuralueen väestö kasvoi vuosina 2020–2025 noin 3 800 asukkaalla ja oli vuoden 2025 lopussa 50 004 asukasta. Ennusteen mukaan väestö kasvaa vuoteen 2034 mennessä noin 57 000 asukkaaseen. Kasvu kohdistuu erityisesti työikäisiin (25–44 v.), mutta myös lasten ja ikääntyneiden määrät kasvavat. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti koko ennustejaksolla. Ennusteet ovat aiemmin osuneet melko hyvin toteumaan, mutta nykyinen haastava valtakunnallinen taloustilanne tuo ennusteisiin epävarmuutta.

Väestönkasvu on rakenteellisesti monipuolista: se lisää samanaikaisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen, ikääntyneiden palveluiden sekä kaupunkitilan ja liikkumisen tarpeita. Erityisesti keskustan ja ratikan vaikutusalueilla kasvu on nopeaa, mikä luo painetta palveluiden oikea-aikaiseen mitoittamiseen ja sijoittamiseen. Ikärakenteen muutos lisää tarvetta joustaville ja monikäyttöisille tilaratkaisuille.

Tikkurilan kehittämisessä tulee tähdätä siihen, että väestönkasvu kääntyy alueen elinvoimaa vahvistavaksi tekijäksi: palvelut kasvavat hallitusti, saavutettavasti ja ennakoivasti ilman jatkuvaa

tilapäisratkaisuihin nojaamista.

Tiivistelmä

Tikkurilan väestö kasvaa monipuolisesti sekä iän että elämäntilanteiden näkökulmasta. Kasvu ei ole yksipuolisesti lapsiperhe- tai työikäispainotteista, vaan koskee kaikkia ikäryhmiä. Tämä edellyttää palveluverkon kokonaisvaltaista tarkastelua, jossa yksittäiset palvelut eivät ratkea irrallaan toisistaan. Kehittämisen keskeinen haaste on varmistaa, että palvelut ja tilat valmistuvat samaa tahtia kasvun kanssa, eivät vasta jälkijunassa.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto – asuntorakentaminen

Asuntorakentaminen ja kaupunkirakenteen tiivistyminen – uusia alueita rakennetaan harkitusti

Vuosina 2021–2025 Tikkurilan suuralueella valmistui noin 2 900 asuinhuoneistoa. Asuntotuotanto on vahvasti kerrostalovaltaista (yli 90 %). Ennusteissa Tikkurila on yksi Vantaan merkittävimmistä asuntotuotannon alueista vuoteen 2034 saakka, ja kasvu painottuu ratikan ja keskustan läheisyyteen. Aiemmat ennusteet ovat jonkin verran eläneet, mutta suunta on pysynyt kasvavana.

Tiivistyvä kerrostalorakenne lisää väestöä nopeasti pienille alueille, mikä kasvattaa päiväkot-, koulu-, liikenne- ja lähivirkistyspaineita. Samalla tiivistyminen luo edellytyksiä kestäväälle liikkumiselle, kivijalkapalveluille ja elävälle kaupunkikeskustalle. Asuntorakentamisen ja palveluinvestointien ajoituksen yhteensovittaminen on keskeinen haaste.

Asuntorakentamisen tulee tukea tasapainoista kaupunkirakennetta, jossa palvelut, viheralueet ja liikkumiskäytävät kehittyvät samanaikaisesti asumisen kanssa, ei sen jälkeen.

Tikkurilan kasvu tulee perustumaan olemassa olevan rakenteen

tiivistämiseen ja valikoituihin uusiin alueisiin. Uusien asuinalueiden, kuten Väritehdas ja Hanhiniitty, rakentaminen edellyttää kaupungilta merkittäviä panostuksia mm. katu- ja puistoinfraan sekä palvelutiloihin. Asuntorakentamisen haasteena korostuu, miten huolehditaan asuntokannan monipuolisuudesta (omistus-, vuokra-, tuettu- yms.) ja eri elämäntilanteiden tarpeista.

Tiivistelmä

Tikkurilan asuntorakentaminen on ollut voimakasta ja kerrostalopainotteista. Se vahvistaa keskustamaisuutta ja joukkoliikenteeseen tukeutuvaa kasvua, mutta lisää nopeasti palvelupainetta. Asuntotuotanto toimii alueen kehityksen moottorina, mutta ilman tiivistä kytkentää palveluverkon ja investointien suunnitteluun ne muodostavat riskin arjen toimivuudelle. Kehittämisen ydinkysymys on ajoitus ja kokonaiskoordinaatio.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –kasvatus ja oppiminen

Perusopetuksen palveluverkko ja kapasiteettipaineet

Tikkurilan alueella perusopetuksen oppilasmäärät ylittävät nykyisen kapasiteetin. Todellinen oppilaspaikkamäärä on noin 4907, kun oppilasmäärä on 5160, eli paikkavaje on noin 250 oppilaspaikkaa. Ennusteiden mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa edelleen, ja vuoteen 2034 mennessä Tikkurilan keskustan lähialueelle tarvitaan vähintään noin 450 uutta oppilaspaikkaa. Tilanne aiheuttaa riippuvuutta väliaikaiseksi tarkoitetuista tiloista, joiden käyttö pitkittyy. Tämä lisää kustannuksia ja heikentää oppimisympäristöjen laatua. Kouluverkko on kriittinen tekijä myös alueen houkuttelevuudelle lapsiperheille.

Perusopetuksen osalta tavoitteena tulee olla siirtyminen tilapäisistä ratkaisuista pysyviin, joustaviin ja muuntojoustaviin kouluratkaisuihin, jotka kestävät väestöennusteiden vaihtelun.

Tiivistelmä

Perusopetuksen kapasiteetti on Tikkurilan suuralueella pullonkaula. Pitkittynyt paviljonkiriippuvuus ei ole kestävä ratkaisu. Kehittämisen keskiössä on kouluhankkeiden ajoituksen varmistaminen ja niiden kytkentä asuntorakentamisen rytmiin.

Tikkurilan koulupaviljongin vapautuessa peruspalvelutarvetta varten väistöketjutuksen päätyttyä noin vuonna 2028 oppilaspaikkoja on alueella riittävästi.

Varhaiskasvatus ja päiväkotiverkko

Varhaiskasvatuspaikkojen tarve kasvaa erityisesti Tikkurilan, Simonkylän ja Jokiniemen alueilla. Kasvuksi ennustetaan vuosina vuoteen 2035 mennessä yhteensä 400 paikkaa, joista Tikkurilassa 183, Simonkylässä 99 ja Jokiniemessä 26 paikkaa.

Useita uusia päiväkoteja on suunnitteilla tai rakenteilla, mutta osa hankkeista on viivästynyt tai sijainniltaan vielä avoimia. Vuokrapaviljonkien käyttöä joudutaan jatkamaan useilla alueilla 2030-luvulle saakka. Päiväkotiverkko on jatkuvassa sopeutumistilassa. Tilapäisratkaisut heikentävät toiminnan pitkäjänteisyyttä ja aiheuttavat kustannus- ja laatupaineita. Päiväkotien sijoittuminen on myös merkittävä kaupunkirakenteellinen kysymys.

Tavoitteena on pysyvä, alueellisesti tasapainoinen päiväkotiverkko, jossa tilapäisten ratkaisujen osuus vähenee ja tilat tukevat monikäyttöä ja yhteisöllisyyttä.

Tiivistelmä

Varhaiskasvatus kasvaa nopeasti, mutta verkko reagoi viiveellä. Tilapäisyys on muodostumassa rakenteelliseksi piirteeksi, mikä ei

ole kestävää. Kehittämisessä painopisteen tulee siirtyä pysyviin ratkaisuihin ja selkeään pitkän aikavälin sijaintistrategiaan.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –kaupunkikulttuuri

Kaupunkikulttuuri, vapaa-aika ja liikuntapalvelut

Tikkurilassa on merkittävä määrä kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluja.

Kirjastotilat ovat määrällisesti riittävät, mutta osin peruskorjausiässä. Tähän vastataan peruskorjaamalla ja muuttamalla Tikkurilan kirjasto Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotaloksi.

Liikuntahallien osalta Tikkurilan suuralueella on laskennallisesti vajetta suhteessa asukasmäärään, ja tarve kasvaa väestönkasvun myötä. Vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä alueen vetovoimalle ja hyvinvoinnille. Kapasiteettivaje erityisesti liikuntahalleissa voi heikentää saavutettavuutta ja lisätä eriarvoisuutta.

Asukas- ja nuorisotiloissa on korjaustarvetta, joihin vastataan korjausinvestoinneilla.

Tikkurilan tulee profiloitua elävänä kulttuuri- ja liikuntakeskuksena, jossa palvelut ovat helposti saavutettavia ja tukevat kaikenikäisten hyvinvointia.

Tiivistelmä

Kaupunkikulttuuri ja vapaa-aika ovat Tikkurilan vahvuuksia, mutta investointipaine kasvaa. Liikunta- ja harrastetilojen riittävyys nousee keskeiseksi kehittämiskysymykseksi. Palvelujen saavutettavuus ja monikäyttöisyys ovat avainasemassa.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto

Kaupungin tilojen ja infran kunto – korjausvelkaa hallittava

Merkittävä osa koulu- ja päiväkotirakennuksista on kuntoluokaltaan tyydyttäviä tai hyviä, mutta joukossa on myös tiloja, jotka edellyttävät merkittäviä peruskorjauksia ja nykyaikaistamista. Koko kaupungin laajempi korjausvelka katu- ja viheralueilla sekä silloissa näkyy myös Tikkurilan alueella. Julkisten tilojen viihtyisyys ja toimivuus vaikuttavat suoraan asukkaiden arkeen ja alueen vetovoimaan.

Kokonaisuutena korjausvelan investointitarpeet jatkuvat pitkälle tulevaisuuteen ja sitoo resursseja ja rajoittaa mahdollisuuksia vastata kasvuun. Päätöksenteossa joudutaan tasapainoilemaan uudisrakentamisen ja peruskorjausten välillä.

Tavoitteena on hallittu siirtymä kohti terveitä, energiatehokkaita ja muuntojoustavia tiloja sekä korjausvelan systemaattinen hallinta.

Tiivistelmä

Rakennuskannan kunto on kehittämisen rakenteellinen reunaehto. Ilman pitkäjänteistä korjaus- ja investointistrategiaa kasvu lisää riskejä. Kehittämisessä tulee huomioida ennakoiva kunnossapito ja tilojen sekä infran elinkaariajattelu.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –turvallisuus

Turvallisuus, sosioekonominen eriytyminen ja alueellinen tasapaino – haasteet nostavat päätään

Turvallisuuden tunne on hiukan laskenut. Asukkaiden kokemina turvallisuusongelmina ovat julkisilla paikoilla häiriköinti, päihteiden käyttö ja huumeiden myynti.

Sosioekonominen eriytyminen on Vantaalla lisääntynyt myös Tikkurilan suuralueella. Tikkurila on keskiarvoa paremmassa asemassa, mutta alueen sisällä on eroja. Vanhemmat vuokratalovaltaiset kerrostaloalueet erottuvat heikompina, kun taas uudet omakoti- ja rivitalovyöhykkeet näyttävät vahvempaa sosioekonomista profiilia. Eriytyminen näkyy erityisesti koulutus-, tulotaso- ja kielitaustan kasautumisena tietyille alueille. Koulujen ja päiväkotien tilanteet ovat pääosin kohtuullisella tasolla, mutta yksittäisillä yksiköillä on havaittavissa haasteita.

Palveluverkon sijoittelu ja laatu vaikuttavat suoraan eriytymisen kehitykseen. Koulut, päiväkodit ja vapaa-ajan tilat ovat keskeisiä tasa-arvotekijöitä.

Kehittämisen tavoitteena tulee olla eriytymistä hillitsevä kaupunkirakenne, jossa palvelut tukevat sosiaalista sekoittumista

ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia.

Tiivistelmä

Eriytyminen ei ole vielä Tikkurilan suuralueen hallitseva piirre, mutta kehityssuunnat edellyttävät aktiivista otetta. Palveluverkon ja kaupunkitilan ratkaisut ovat keskeinen keino vaikuttaa kehitykseen.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto

Kaavavaranto, yksityiset investoinnit ja toteutuksen epävarmuus

Kaavavaranto on osin niukkaa ja osin epävarmaa. Merkittävä osa kaavahankkeista on yksityisellä maalla, mikä tekee aikatauluista herkkiä markkinatilanteelle. Useisiin kaavoihin liittyy infra- ja palveluinvestointeja. Kaavoituksen, investointiohjelmien ja palveluverkon yhteensovittaminen on kriittistä. Epävarmuus vaikeuttaa ennakointia ja lisää riskiä palveluvajeille.

Tavoitteena on realistinen ja priorisoitu kaavakehitys, joka tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja investointikykyä.

Tiivistelmä

Kaavavaranto ei automaattisesti tarkoita toteutuvaa kasvua. Kehittämisen ytimessä on priorisointi ja ajoitus sekä kaupungin ja yksityisten toimijoiden tiivis vuoropuhelu.

Muutostarve

- Päiväkotien ja koulujen kapasiteetti on varmistettava.
- Kaupungin toimitilojen ja infran korjausvelkaa on hallittava.
- Kaupunkirakennetta tulee uudistaa ja kasvua suunnata hallitusti.
- Tikkurilan asuntotarjontaa tulee monipuolistaa.
- Arkiliikkuminen on turvattava ratikan rinnalla.
- Elinvoimasta on huolehdittava.
- Kaupunkitilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava.

Tavoitteet

1. Palveluverkon tilojen kapasiteetin varmistaminen

Tikkurilassa varmistetaan varhaiskasvatuksen kapasiteetti ja uudistetaan päiväkotitiloja vastaamaan kasvavaa lapsimäärää. Perusopetukseen lisätään oppilaspaikkoja ja parannetaan tilojen laatua. Toisen asteen oppimistiloja vahvistetaan kehittämällä Tikkurilan osaamiskampusta ja optimoimalla Tikkurilan lukion kapasiteettia. Kulttuuri- ja kirjastopalveluja uudistetaan yhteisölliseksi monitoimitaloksi. Urheilupuistoa kehitetään ja liikuntapalveluiden kapasiteettia nostetaan.

2. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnon parantaminen oikea-aikaisesti

Arkiympäristön korjausvelka hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, ratikkaan rajautuviin reitteihin ja keskustan viihtyisyyteen. Katujen, siltojen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan

3. Kaupunkirakenne ja maankäyttö – tiivistyvää, monipuolistuvaa ja kestävää kehitystä tukeva kaupunkialue

Tikkurilassa varaudutaan kasvuun tiivistämällä ja täydentämällä rakentamista erityisesti raideliikenteen ja ratikan vaikutusalueilla. Keskustaa laajennetaan aktiivisesti radan molemmille puolille. Tikkurilan keskusta-aluetta kehitetään viihtyisäksi ja kestäväksi kaupunkiympäristöksi. Keskusta-alueen viherverkkoa vahvistetaan.

4. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Tikkurilan asuntotarjontaa monipuolistetaan painottamalla

omistusasumisen ratkaisuja, mahdollistamalla monipuolisesti erilaisia talotyyppejä sekä lisäämällä myös pientaloja.

5. Liikkuminen, katuympäristö ja pysäköinti – sujuvaa arkea ratikan rinnalla

Ratikka rinnalla uudistetaan katuverkkoa. Kävelykeskustaa laajennetaan parantamalla yhteyksiä radan itäpuolella kohti Tikkurilan osaamiskampusta.

6. Työpaikat, elinkeinoelämä – elinvoimaa monipuolisesta kasvusta

Tikkurilan työpaikkaverkoston laajeneminen ja monipuolistuminen on oleellisen tärkeää kaupungin vetovoiman ja elinvoiman kannalta. Työpaikkarakentaminen keskittyy erityisesti asemanseudulle, Tikkurilan osaamiskampuksen ympärille, erillisille työpaikka-alueille sekä mahdollisuuksien mukaan toimitiloja yhdistetään muuhun keskeiseen kaupunkirakenteeseen.

7. Segregaatio, sosiaalinen rakenne ja arjen ympäristö – turvallisuuden, yhdenvertaisuuden ja viihtyisyyden korostaminen

Fyysisten ympäristöparannusten, kuten valaistuksen ja lähiliikuntapaikkojen toteuttaminen ehkäisee sosiaalisen eriytymisen syvenemistä. Asuinalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta nostetaan investoimalla katuympäristöön, valaistukseen sekä jalankulku- ja pyöräreitteihin. Jokirannan ja puistojen kehittäminen arjen oleskelupaikoiksi tukee tavoitteita turvallisesta ja viihtyisästä julkisesta tilasta.

Hankekokonaisuuudet

Tikkurila

Tikkurilan
urheilupuiston
alue

4

3

Koko suuralue:

- Kouluverkon uudistaminen
- Päiväkotiverkon uudistaminen
- Infran korjausvelan hallinta

Ratikkakäytävä

2

1

Tikkurilan
kukoistava
kävelykeskusta

8

Tikkurilan
jokirannan elävä
kulttuurikeidas

5

Työpaikka-alueiden
kehittäminen: Koivuhaka,
Ruskeasanta, Rusokallio

9

Hanhiniityn alue
asumiseen

10

Hakkilan
teollisuusmonttu
uuteen käyttöön

6

Tikkurilan
osaamiskampus

7

Väritehtaan
muuttuva alue

5

Työpaikka-alueiden
kehittäminen: Porttipuisto

Vantaa

Tikkurilan

hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus

 1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Tikkurilan kukoistava kävelykeskusta ®	T: 22 K: 5	T: 1 K: 7	T: - K: -	X	X	X		X	Kävelykeskustan laajentaminen ja estevaikutusten lieventäminen. Turvallisuuden tunteen ja viihtyisyyden kasvattaminen. Kulttuuripalveluiden edistäminen. Elinvoiman kasvattaminen. Keskustan palveluiden monipuolisuuteen ja työpaikkojen määrään ja laatuun tulee kiinnittää huomiota. Tikkurilan kävelykeskustan kehittämisen tavoitteena on, että keskustaan muodostuu kestävä liikumisen alue, jossa kävely on etusijalla. Kahvilat, ravintolat, puistot ja erilaiset kaupunkitapahtumat tekevät Tikkurilasta eloisan kaupunkikeskustan. Tikkurilan sydän on vilkas kävelykeskusta Tikkuraitin, kaupungintalon edustan, torin ja aseman ympäristössä.	Kaavoitus • Useita kaavoitushankkeita, esim. Asematien korttelit, Kielotien hankkeita, Tikkuraitin hankkeita, Peltolantorin kehittäminen. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet, mm. Tikkuraitin perusparannus, Asematie kävelykaduksi, Carl Albert Edelfeltin aukio. • Ympäristörakentaminen, mm. Kirjastopuiston palauttaminen, Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto, Lauri Lairalan aukio sekä viherkehän vahvistamista tukevat kohteet. • Asematien ylittävä kulkuyhteys Dixistä Asematien kortteleiden kehittymisen yhteydessä. • Radan eri puolien yhdistävien yhteyksien vahvistaminen ja Asemanseudun parannukset. • Muut kaavoihin liittyvät liikennealueet ja ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo ja liittyvät väistötilat. • Kielotie 15 päiväkot.	Kaupungin omistamien kiinteistöjen kehitys Kielotien varrella: Kielotie 11, 17a, 20, 28, 40 ja Kielotie 46. --- Asuk. ~1100 Työp. ~270

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAIUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
2	Ratikkakäytävä (ratikkahankkeeseen liittyviä liikennealueita ja ympäristörakentamista)®	T: - K: 29	T: - K: 17	T: - K: 4	X	X	X	X	X	Ratikka-hankkeeseen liittyvien kohteiden kuntoon laittaminen. Tukee kasvun ohjaamista raideliikenteen varten. Asuminen ja työpaikat. Vetovoima. Palvelutarpeen kasvu. Eriytymisen estäminen. Vantaan vetovoiman ja kaupunkiympäristön kehittäminen. Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys. Liikkumisen helppous ja saavutettavuus.	Kaavoitus • Useita ratikan kaavarungon alueen kaavamuutoshankkeita. Kunnallistekniikan investoinnit • Ratikkahankkeeseen liittyvät kohteet. • Liikennealueita, ympäristörakentamista ja taide. • Santaradan osittainen purkaminen ja Hosantien sepelinlastauspaikka.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle. Ratikan rakentamisen aikataulu vaikuttaa Tikkurilan keskustassa mm.: a) VAKE:n Terveys- ja sosiaalikeskus Kielotie 13-tontille, b) päiväkotikielotie 15 - kortteliin (vuokrakohde). <u>Ratikan kaavarungon arvio asukas- ja työpaikkakasvusta vuoteen 2050 mennessä on:</u> Asuk. / Työp. Koivuhaka 900 / 2300 Viertola 4300 / 240 Tikkurila 7400 / 1100 Jokiniemi 1600 / 2500 Heidehof 5300 / 3100 Hakkila 3400 / 800 Porttipuisto-Kuusikko 1900 / 890

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
3	Koko suuralueella muiden erillisten hankekokonaisuuksien ulkopuoliset merkittävät investointihankkeet: - Kouluverkon uudistaminen - Päiväkotiverkon uudistaminen - Urheilualueiden parannukset - Infra ja infran korjausvelan hallinta	T: 10 5 K: 4	T: 41 K: 9	T: 6 K: 6	X		X	X		Lakisääteisten varhaiskasvatuksen ja koulutuspalvelujen turvaaminen. Toimitilojen ja julkisen tilan korjausvelan hallinta.	Kunnallistekniikan investoinnit - Liikennealueet, myös liikennevalot, ulkovalaistus ja liikenneturvallisuus. - Ympäristörakentaminen. - Hiekkaharjun liikuntapuiston tekojääkontti ja perusparannukset sekä Tikkurilan skeittipuisto. - Korjausvelan pienentäminen. Toimitilainvestoinnit - Puutarhatien päiväkoti. - Simonkallion koulun korjaus ja muutostyöt. - Viertolan koulun peruskorjaus ja laajennus. - Varia Hiekkaharjun peruskorjaus ja laajennus sekä aluekeittiö. - Tikkurilan lukion peruskorjaus. - Simontien päiväkoti (ent. Tikkurilan alueen päiväkoti). - Kuusikon uusi päiväkoti. - Korjausvelan pienentäminen.	Asuk. – Työp. –

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Tikkurilan urheilupuiston alue	T: 19 K: 3	T: 44 K: 2	T: 27 K: -	X	X	X	X		Liikuntapalveluiden palvelutarpeen kasvu. Vetovoima ja elinvoimahankkeita. Yksityisen rahan hyödyntämisen mahdollisuus liikuntapaikkarakentamisessa.	Kaavoitus - Kaavamuutos. Vaatii ensin yleissuunnitelman päivityksen. Kunnallistekniikan investoinnit - Urheilupuiston yleissuunnitelman päivitys. - Liikennealueet. - Ympäristörakentaminen. - Urheilualueet. Tekonurmet urheilukentille. Toimitilainvestoinnit - Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi sekä päiväkotien investoinnit. - Jäähallien peruskorjaukset (VTK). - Tikkurilan liikuntahalli (VTK). - Kiinteä jalkapallohalli Tikkurilan urheilupuistoon (VTK). - Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat.	Tikkurilan urheilupuiston yleissuunnitelma – Kehittämisisio 2050, perustuu osin yksityisiin investori hankkeisiin, mm. liikuntahalliin/areena an. Yleissuunnitelma vaatii päivityksen. --- Asuk.- Työp.-

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
5	Työpaikka-alueiden kehittäminen ®	T: - K: 1	T: - K: -	T: - K: 1		X				Työpaikat. Elinvoima. Uusien työpaikkatonttien mahdollistaminen ja muuttuviin tarpeisiin vastaaminen.	Koivuhaka: - Kaavoitus. Ruskeasanta: - Kaavoitus. Rusokallion työpaikka-alue: - Kaavoitus. - Ajoyhteys kaupungin tontille. Porttipuisto - Laajennusmahdollisuuksien tutkiminen.	Asuk. – Työp. ~1140 (riippuu voimakkaasti alueille tulevista toimialoista)

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus

 1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
6	Tikkurilan osaamiskampus ®	T: 118 K: 4	T: 15 K: 2	T: - K: -	X	X	X		X	Tikkurilan osaamiskampus – uusi kasvun ja sijoittamisen keskittymä Vantaalla. Tikkurilan osaamiskampus on yksi Vantaan kunnianhimoisimmista kaupunkikehityshankkeista. Sen tavoitteena on luoda innovaatioympäristö, jossa yritykset, oppilaitokset, asuminen ja kaupungin palvelut muodostavat uudenlaisen, tiiviin kokonaisuuden. Osaamisen ja elinvoiman edistäminen. Työpaikkamäärän kasvattaminen keskusta-alueella. Asuminen. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin palvelutarpeen kasvuun vastaaminen. Laadukkaan arjen ympäristön kehittäminen.	Kaavoitus • Mahdolliset kaavamuutokset. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Taide. • Ympäristörakentaminen ja taide, Grönbergin puisto. Toimitilainvestoinnit • Tikkurilan oppilaitoskampus (VTK) (Tikkurilan lukion, aikuislukion, aikuisopiston, Varian ja musiikkiopiston tilat). • Elinvoimapalvelujen lisätilat osaamiskampukselle kortteli 62002. • Villa Grönbergin muutos- ja korjaustyöt. • Pysäköintilaitos (VanPark). Toteutuksen rahoittaa suurelta osin alueen yksityiset hankkeet, joten ajoitus riippuu alueen rakentumisesta.	Osaamiskampuksen oppilaitosrakennuksen valmistuminen vaikuttaa Varian Hiekkaharjun korjaukseen ja Koivukylän siirtymiseen. --- Asuk. ~430 Työp. ~3280 Opiskelijoita: ~2600

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
7	Väritehtaan alue ®	T: 1 K: 4	T: 18 K: 9	T: 30 K: 2	X	X	X	X		Tulevaisuuden kasvusuunta, ensimmäisessä vaiheessa toteutuva uusi alue. Asuminen ja työpaikat. Sujuva liikkuminen ratikkapysäkillä ja juna-asemalle. Alueen päiväkotit- ja koulupalvelut tukevat myös kaupungin laajempaa palvelutuotantoa. Väritehtaan alueesta tulee moderni keskusta-alue, joka yhdistää uutta ja vanhaa. Asuminen ja työsekoittuneessa Kaupunkirakenteessa. Kestävän liikkumisen alue. Vihreä puistokaupunki ulkoilualueineen.	Väritehdas 1 –alue Kaavoitus • Väritehdas 1. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Kuninkaantien Keravajoen silta U-6389. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Gjutarsinkadun päiväkotit (ent. Tikkurilan III pvk). • Väritehtaan koulu. Väritehdas 2 alue Kaavoitus • Väritehdas 2. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Keravanjoen ylittävät kevyenliikenteen sillat 2 kpl. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Fastbölen päiväkotit (ent.Tikkurilan alueen pvk III).	Yhteistyösopimus maanomistajan kanssa. --- Asuk. ~1900 Työp. ~470

Tikkurilan

hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus**
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
8	Tikkurilan jokirannan elävä kulttuurikeidas ®	T: - K: 2	T: - K: 0	T: - K: 5			X		X	Viherverkko ja ympäristö. Virkistyskäytön kehittäminen, viihtyisyys ja elämyksellisyys. Vetovoima. Jokirannan viheralueet ja kulttuurikohteet muodostavat vehreän vyöhykkeen, asukkaiden viherolohuoneen, keskustan tuntumaan. Jokiranta lähialueineen on Tikkurilan keskusta-alueen kulttuurin helmi.	Kaavoitus • Sauna-ravintolalle asemakaavan muutos. Kunnallistekniikan investoinnit • Tikkurilan rannan itäosa. • Tikkurilanranta Ävikin kvl-silta U-6120 korjaus. • Uusi kvl-silta. • Tiedepuisto. Toimitiloihin liittyvät • Villa Söderbon ja Veininmyllyn myynti.	Toteutus perustuu Jokirannan yleissuunnitelmaan ja sen päivitykseen. --- Asuk. – Työp. ~15
9	Hanhiniityn alue asumiseen	T: - K: 1	T: - K: 8	T: 40 K: 7	X		X	X		Tikkurilan tulevaisuuden toisen vaiheen kasvusuunta 2030-luvulla. Alueen pääpaino on laadukkaassa asumisessa, mukana myös liiketilaa. Kaupungin palvelutarpeen kasvuun vastaaminen (koulu ja päiväkotit, vasta alueen rakentumisen mukaan).	Kaavoitus • Ensin Hanhiniityn kokonaisratkaisu, jonka perusteella kaavoitus ja toteutus osakokonaisuuksina. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Päiväkotit, alueen rakentumisen tahdissa. • Koulu, alueen rakentumisen tahdissa. • Koulun ja päiväkodin tonttien osto/ vuokraus seurakuntayhtymiltä.	Yhteistyösopimus maanomistajien kanssa, mm. Varian tontin ostomahdollisuus. --- Asuk. ~1800 Työp. ~45

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
10	Hakkilan teollisuusmonttu uuteen käyttöön ®	T: - K: -	T: - K: 9	T: 20 K: 47	X	X	X	X	X	Liittyy ratikkahankkeeseen uutena alueavauksena. Tulevaisuuden kasvusuunta 2040-luvulla. Sekoittuneena asuminen ja työpaikat. Palvelutarpeen kasvu. Kynnysinvestointina sujuvan alueelle pääsyn varmistavan pääkatuverkon kehittäminen.	Kaavoitus - Valmistelevia hankkeita: Hakkilan A/TP – alueen osayleiskaava. - Asemakaavoitus ja toteutus osakokonaisuuksina. Kunnallistekniikan investoinnit - Jatkossa suunnitelmakauden jälkeen alueelle pääsyn varmistavan pääkatuverkon kehittäminen: Hakintien jatke, Satomäentie ja Itäisen Valkoisenlähteentien jatke. - Alueen liikennealueet rakentuvat vaiheittain. - Alueen ympäristörakentaminen toteutuu vaiheittain. Toimitilainvestoinnit - Päiväkot-, koulu- ja muut palvelutarpeet selviävät alueen kehittämisen edistyessä.	MAL-sopimus 2024-2035, valtiolta Hakkilan teollisuustontit, kuormauspaikka ja Santaradan alueet ja Väylävirastolle Hosantien kuormauspaikka (kustannukset Ratikkakäytävä-hankekokonaisuudessa). --- Asuk. ja työp. Selviävät jatkosuunnittelun yhteydessä

Koivukylä

Vantaa

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – kasvu jatkuu, mutta rakenne muuttuu

Koivukylän suuralueella asui vuoden 2025 lopussa 31 847 henkilöä. Koivukylän suuralueen väestö on kasvanut kuuden vuoden aikana vuodesta 2019 vuoteen 2025 noin 1 600 asukkaalla ja kasvu jatkuu ennusteen mukaan vuoteen 2034 asti. Väkiluvun ennustetaan nousevan noin 31 847 asukkaasta (2025) noin 34 000 asukkaaseen (2034) eli noin 2 300 henkilöllä. Kasvu painottuu erityisesti työikäisiin (25–64 v) sekä ikääntyneisiin (65+ v).

Sen sijaan varhaiskasvatus- ja alakouluikäisten lasten määrät laskevat koko suuralueen tasolla, vaikka kaupunginosien välillä on merkittäviä eroja (esim. Rekolassa lievää kasvua, Ilolassa ja Koivukylässä laskua). Ennusteiden osumatarkkuus on ollut aiempina vuosina kohtuullinen: toteuma 2024 sijoittuu aiempien ennusteiden vaihteluväliin.

Väestökehitys luo kaksisuuntaisen paineen: toisaalta kasvu edellyttää riittävää asuntotuotantoa ja palveluita, toisaalta lasten määrän lasku pakottaa tarkastelemaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen verkkoa kriittisesti. Ikääntyneiden määrän nopea kasvu lisää painetta esteettömälle asuntokannalle, lähipalveluille ja saavutettavuudelle.

Keskeinen haaste on alueellinen epätasaisuus: kehittämistä ei voida tehdä vain suuralueen keskiarvojen perusteella, vaan kaupunginosakohtainen tarkastelu on ratkaisevaa.

Tiivistelmä:

Koivukylä kasvaa maltillisesti ja kasvu painottuu työikäisiin ja ikääntyneisiin. Lasten määrän lasku haastaa perinteisen palveluverkon mitoituksen. Alueelliset erot ovat suuria, mikä edellyttää hienojakoisempaa suunnittelua. Ikääntyminen korostaa esteettömyyden ja lähipalveluiden tarvetta. Väestöennusteet ovat olleet kohtuullisen luotettavia, mutta vaativat jatkuvaa seurantaa. Kehittämisen tulee olla joustavaa ja kaupunginosakohtaista.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentaminen ja kaavavaranto – kasvu nojaa täydennysrakentamiseen

Koivukylä on yksi Vantaan merkittävistä asuntotuotantoalueista myös tulevalla kymmenvuotiskaudella. Asuntorakentaminen perustuu pääosin kerrostalovaltaiseen täydennysrakentamiseen, mutta mukana on myös pientalokohteita. Kaavavarantoa on olemassa, mutta osa voimassa olevista asemakaavoista jäävät toteutumatta tai etenevät hitaasti.

Rakentamisen ennusteet ovat päivittyneet vuosittain, mutta kokonaiskuva säilyy: Koivukylän osuus Vantaan asuntotuotannosta on merkittävä.

Asuntotuotanto tukee väestönkasvua, mutta rakentamisen laatu ja sijainti ovat ratkaisevia segregaaion, palvelutarpeiden ja alueen imagon kannalta. Alueen asuntojen edullinen hintataso aiheuttaa haasteita markkinaehtoisten omistusasuntojen toteutumiseen. Täydennysrakentaminen lisää painetta katu-, puisto- ja palveluinfrastruktuurille, mutta tarjoaa myös mahdollisuuden parantaa kaupunkirakennetta ja monipuolistaa asuntokantaa.

Tiivistelmä:

Koivukylän kasvu perustuu pääosin täydennysrakentamiseen.

Kaavavarantoa on, mutta kaikki kaavat eivät toteudu.

Rakentamisen laatu ja sijoittuminen ovat kriittisiä aluekehityksen kannalta. Täydennysrakentaminen lisää infrastruktuuripainetta mutta mahdollistaa samalla kaupunkiympäristön laadun parantamisen. Tarvitaan aktiivista toteutuksen edistämistä ja laadullista ohjausta.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus – palveluverkon murros ja eriytymisen dynamiikka

Väestöpohja ja kysyntä Koivukylän suuralueella varhaiskasvatusikäisten ja alakouluikäisten lasten kokonaismäärä on laskusuunnassa vuoteen 2035 asti, mutta kehitys vaihtelee merkittävästi kaupunginosittain. Rekolassa lasten määrä kasvaa, kun taas Ilolassa, Koivukylässä ja Asolassa lasku on selkeää. Tästä huolimatta palveluverkon kapasiteetti on monin paikoin tiukalla.

Varhaiskasvatusverkko Varhaiskasvatuksessa painopiste on siirtymässä määrällisestä kasvusta rakenteelliseen ja laadulliseen uudistamiseen. Useita pieniä, teknisesti vanhentuneita tai sisäilmariskialttiita päiväkoteja ollaan korvaamassa uusilla, suuremmilla yksiköillä (mm. Koivukylän päiväkotii II ja Hansin uusi päiväkotii). Kapasiteettia tarkastellaan pitkällä aikajänteellä. Osa kapasiteetista on edelleen väistö- ja vuokratiloissa.

Perusopetus ja toinen aste Perusopetuksen kouluverkko on kuormittunut. Useissa kouluissa täyttöaste on korkea, ja rakennusten kuntoluokka vaihtelee tyydyttävästä välttävään. Koivukylän koulu on keskeinen solmukohta, jonka tulevaisuutta tarkastellaan useiden vaihtoehtojen kautta (peruskorjaus,

muuttaminen alakouluksi tai luopuminen). Investointitarpeet ovat merkittäviä koko verkossa. Koivukylän suuralueella ei ole lukiota ja Varian ammatillisen koulutuksen toimipiste on poistumassa Tikkurilan osaamiskampuksen ja Hiekkaharjun peruskorjauksen valmistuttua.

Eriytyminen kasvatuksen ja koulutuksen yksiköissä Kasvatuksen ja koulutuksen yksiköiden välillä on suuria sosioekonomisia eroja. Päiväkodeissa huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat erityisesti Koivukylän aseman ja Havukosken ympäristöön. Kouluista Kytöpuiston koulu on Vantaan eriytynein. Tilanne on pysynyt pitkälti samankaltaisena usean vuoden ajan, mikä viittaa rakenteelliseen eriytymiseen eikä lyhytaikaisiin vaihteluihin.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus – palveluverkon murros ja alueen eriytymiskehitys

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkko on Koivukylässä kehittämisessä keskeisessä asemassa. Lasten määrän lasku ei poista kehittämistarvetta, vaan muuttaa sen luonnetta. Haaste ei ole kapasiteetin puute varhaiskasvatuksessa, vaan se, missä ja millaisissa tiloissa palvelut tuotetaan. Päiväkotien ja koulujen fyysinen laatu, piha-alueet ja sijainti vaikuttavat suoraan alueiden vetovoimaan ja perheiden asuinpaikkavalintoihin.

Perusopetuksessa korkeat täyttöasteet ja heikko kuntotaso lisäävät riskiä oppimisympäristöjen eriarvoistumisesta. Kouluverkkoratkaisut – erityisesti Koivukylän koulua koskevat linjaukset – ovat samalla kaupunkirakenteellisia ja sosiaalipoliittisia päätöksiä, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia segregatiokehitykseen.

Eriytymisen näkökulmasta keskeinen havainto on, että erot eivät ole vain suuralueiden välisiä, vaan yksikkö- ja korttelitason ilmiöitä. Tämä tarkoittaa, että kasvatuksen ja koulutuksen verkkoa ei voida kehittää vain tehokkuus- tai talouslähtöisesti, vaan sen tulee toimia aktiivisena välineenä eriytymisen hillinnässä.

Tiivistelmä:

Koivukylän kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkko on murroksessa. Lasten määrän lasku ei poista investointitarvetta, vaan siirtää painopisteen laadulliseen uudistamiseen. Päiväkotiverkkoa tiivistetään ja modernisoidaan, kun taas perusopetuksessa kapasiteetti ja rakennusten kunto muodostavat keskeisen haasteen. Koulujen ja päiväkotien väliset sosioekonomiset erot ovat suuria ja pysyviä. Palveluverkkoratkaisut vaikuttavat suoraan alueen eriytymiseen ja alueen vetovoimaan. Erityisesti Koivukylän koulua koskevat linjaukset ovat strategisesti merkittäviä. Kasvatus ja koulutus tulee nähdä aluekehittämisen ydintyökaluna, ei vain palvelutuotantona.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri, liikunta ja vapaa-aika – selkeä vajeus suhteessa väestöön

Koivukylän suuralueella on puutteita kirjasto- ja liikuntatilojen määrässä suhteessa väestöpohjaan. Kirjastopinta-alaa on selvästi alle kaupungin tavoitetason. Liikuntahalleissa ja jäähallikapasiteetissa on Vantaan tasolla merkittävä vaje, ja Koivukylä-Korso kuuluu heikoimmin saavutettaviin alueisiin. Elmon urheilupuisto ja uimahallihanke ovat keskeisiä investointeja alueella. Myös Havukoskelle syksyllä 2026 avautuva nuorten toimintakeskus, lisää nuorille suunnatun matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjontaa alueella.

Vapaa-ajan palvelut ovat ennaltaehkäisevän hyvinvointipolitiikan ydintä. Niiden vajeus puolestaan lisää eriarvoisuutta, pidentää matkoja ja heikentää erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia. Toisaalta suuret hankkeet tarjoavat mahdollisuuden koko Koillis-Vantaan vetovoiman vahvistamiseen, jos saavutettavuus ja monikäyttö varmistetaan.

Tiivistelmä:

Koivukylässä on puutetta kulttuuri- ja liikuntatiloista. Vajeus korostuu väestöön nähden. Suuret hankkeet voivat korjata tilannetta, mutta vaativat huolellista sijoittelua. Vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä hyvinvoinnille ja osallisuudelle.

Sosioekonominen eriytyminen

Koivukylä kuuluu Vantaan suuralueisiin, jossa huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat. Koivukylä ja Havukoski kuuluvat Vantaan segregaaation ehkäisyn toimintaohjelman kohdealueisiin. Eroja on paljon kaupunginosien ja yksittäisten päiväkotien välillä. Eriytyminen on ollut pitkälti pysyvää, ja osin voimistunut erityisesti radan läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Eriytyminen ei ole vain sosiaalinen ilmiö, vaan rakenteellinen kehittämiskysymys, joka kytkeytyy asumiseen, palveluverkkoon ja kaupunkiympäristöön. Yksikötason erot tarkoittavat, että yleisluonteiset ratkaisut eivät riitä.

Tiivistelmä:

Koivukylässä eriytyminen on merkittävää ja paikallisesti keskittynyttä. Erot näkyvät päiväkodeissa, kouluissa ja asuinalueissa. Yleisluonteiset ratkaisut eivät riitä, vaan kehittäminen vaatii täsmällisiä, paikkaan sidottuja ratkaisuja. Eriytymisen ehkäisy on keskeinen strateginen tavoite.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka – kasautuva riski

Rakennetun ympäristön korjausvelka koskee erityisesti kouluja, päiväkoteja, katuja ja viheralueita. Koivukylän osuus on merkittävä, ja investointiohjelmassa korjausrakentamisen painopiste vaihtelee vuosittain. Osa kohteista on välttävässä kunnossa.

Korjausvelka on hiljainen kehitystä jarruttava tekijä: se heikentää turvallisuutta, viihtyisyyttä ja taloudellista tehokkuutta. Alueilla, joilla eriytyminen on jo voimakasta, huonokuntoinen ympäristö vahvistaa kielteistä kierrettä.

Yhteenveto: Korjausvelka on Koivukylässä merkittävä. Se koskee sekä rakennuksia että ulkotiloja. Ongelmat kasaantuvat samoille alueille kuin sosiaaliset haasteet. Ennakoiva kunnossapito on keskeinen kehittämiskeino. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Muutostarve

- Keskustaa tulee kehittää määrätietoisesti viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi. Keskustan palvelutarjontaa monipuolistetaan. Suurin muutostarve on vanhalla ostarilla.
- Kulttuuri- ja asukaspalvelut kaikille, Koivukylässä on merkittävä vaje kaupunkikulttuurin palveluissa.
- Ympäristön laatua on parannettava. Näkyvä kaupunkiympäristön ja rakennusten korjausvelka jarruttaa alueen kehitystä.
- Alueen turvallisuuden tunnetta on parannettava. Erityisenä kohdealueena asemaseutu.
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa uudistetaan ja hyödynnetään aktiivisena aluekehityksen välineinä.
- Alueen asuntotarjontaa monipuolistetaan pitkällä aikavälillä.

Tavoitteet

1. Keskustan määrätietoinen kehittäminen

Koivukylän keskustan kehittäminen on tunnistettu erittäin keskeiseksi alueen pito- ja vetovoiman sekä myönteisen aluekehityksen mahdollistamisen kannalta. Tavoitteena on monipuolistaa ja lisätä keskustan palveluja sekä kehittää kaupunkiympäristöä viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi. Alueelle tarvitaan kaupallisten palveluiden lisäksi myös kaupunkikulttuurin palveluja, jotka sijoittuisivat radan itäpuolelle.

2. Kaupunkikulttuuripalvelut

Tavoitteena on saavutettava ja monipuolinen vapaa-ajan palveluverkko, joka tukee yhteisöllisyyttä ja vähentää eriytymistä. Koivukylässä tarvitaan lisää kulttuuri- ja sisäliikuntatiloja sekä alueen väestömäärään suhteutettu riittävän kokoinen kirjasto. Havukosken syksyllä 2026 avautuva nuorten toimintakeskus lisää nuorille suunnatun matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjontaa alueella.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen osalta tahtotilana on laadukas, terveellinen ja sosiaalisesti tasapainottava palveluverkko, joka tukee lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia riippumatta asuinalueesta.

Tavoitteena on varhaiskasvatuksen ja koulujen hyödyntäminen myös aktiivisina aluekehityksen välineinä eikä ainoastaan sopeuttaa palveluverkkoa väestöennusteisiin: investoinnit, yksikköjen sijainti ja tilaratkaisut tulee nähdä osana laajempaa kaupunkikehittämisen kokonaisuutta.

Keskeistä on, että päätökset tehdään riittävän pitkällä

aikajänteellä ja kaupunginosakohtaisesti. Vältetään lyhytjänteisiä ratkaisuja, jotka voivat vahvistaa eriytymiskehitystä tai heikentää alueen vetovoimaa.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnan parantaminen oikea-aikaisesti

Tavoitteena on ennakoida ja alueellisesti priorisoitu kunnossapito, joka tukee pitkäjänteistä kehittämistä eikä vain paikkaa akuutteja ongelmia. Rakennetun ympäristön korjausvelan hoitamisella on roolinsa myös eriytymiskehityksen pysäyttämisessä. Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin sekä keskustan ja asemaseudun turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Katujen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan. Lisäksi pyritään edistämään yksityisten kiinteistöjen korjauksia alueella.

5. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Tavoitteena on hallittu ja laadullisesti ohjattu täydennysrakentaminen, joka tukee sosiaalista sekoittumista, vahvistaa keskustoja ja hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria tehokkaasti. Täydennysrakentamista käytetään välineenä alueiden elinvoiman ja sosiaalisen sekoittumisen tukemiseen. Täydennysrakentamisella tavoitellaan monipuolisia talotyyppejä, huoneistotyyppejä sekä hallintamuotoja.

Hankekokonaisuuudet

Koivukylä

Peijaksen sairaalan
laajennus

8

7

Rekolanmäen pientaloalueen
täydennys

6

Elmon urheilupuisto

1

Koivukylän kukoistava
kaupunkikeskus

2

Piippilakin
pientaloasuminen

Koko alueella:

Kouluverkon kehittäminen

4

Päiväkotiverkon kehittäminen

5

Infran korjausvelan hoito

3

Vantaa

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Koivukylän kukoistava kaupunkikeskus	X			X	X	X	X	X	Palvelut, työpaikat ja asuminen Keskustan uudistaminen on alueen myönteisen kehittymisen ja maineen kannalta erittäin merkittävässä roolissa. Keskeinen tekijä pito- ja vetovoiman parantamisessa. Alueen kirjastotilat hypermarketin etuliiketoiloissa on tarkoitettu väliaikaisiksi ja ne ovat asukasmäärään suhteutettuna täysin riittämättömät. Rakennetun ympäristön korjausvelka muodostaa kehityksen jarrun.	Koivukylän kaavarunko Asemaseudun turvallisuuden parantaminen (ei investointirahoista) • Ympäristön siistiminen, valaistuksen parantaminen • Koivukylän asukastoiminnan vuokratilat väylävirastolta (mahd. investointitarve ei ole vielä tiedossa) Hakopolun ostarin ja ympäristön kehittäminen. • Koivukylän keskustan kulttuuri- ja kirjastopalvelut, ainakin asukastila & kirjasto (kaupunkikulttuuritalo?), (investointitarve vuokratilahankkeena, tarkentuu myöhemmin) • Yleisten alueiden kehittäminen Hypermarket • Kaavamuutos, katumuutokset, Asolanväylän(?) liikenneparannukset	Milloin tehdään julkisen ulkotilan yleissuunnitelma? Asukas- ja työpaikkamääriä voidaan arvioida myöhemmin suunnitelmien perusteella.
2	Piippilakin pientaloasuminen	K: 0,5	K: 1		X			X		Asuminen Havukosken asuntotarjonnan monipuolistaminen, myönteinen aluekehitys.	Asemakaavamuutos Kadut, infra, puistoalueet	Mahdollistaa n. 100-150 asukasta.
3	Infran korjausvelan hallinta	K: 2	K: 6	K: 3			X	X		Kadut ja puistot Katujen ja puistojen korjausvelka. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys.	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit • Liikennealueet • Urheilualueet • Virkistysalueet • Ympäristörakentaminen	Osa parannuksista tehdään muiden hankkeiden yhteydessä, osa omina hankkeinaan.

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Kouluverkon kehittäminen	T: 15 K: -	T: 42 K: -			X	X	X		Palvelut Pitovoima ja vetovoima. Korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	• Varian ent. tilojen muutos ja perusparannus, ~2028- • Ilolan koulun peruskorjaus, ~2028- • Alueen kouluverkkomuutokset: Rekolanmäen koulun laajentuminen yhtenäiskouluksi 2031-32 ja Koivukylän koulun muutokset ~ 2031- • Pyöräilyn ja jalankulun yhteys Ilola – Rekolanmäen koulu. • Aluekeittiö Rekolanmäkeen tai Talvikkitielle?	Huomioitava kouluverkon muutosten vaikutus alueen liikuntatiloihin.
5	Päiväkotiverkon kehittäminen	T: 2	T: 23			X	X	X		Palvelut Päiväkotien korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	• Koivukylän päiväkotii II, valmistumien 2031-32 • Hansin päiväkotii, (tarveselvitys tekeillä), valmistuminen > ~ 2032	Seljapolun päiväkodista joudutaan mahdollisesti luopumaan (liittyy hankekokonaisuuteen 1)
6	Elmon urheilupuisto	T: 24 K: 4	T: 9 K: 2				X	X		Palvelut ja työpaikat Pito- ja vetovoima.	Uimahalli (rakenteilla) Jäähalli (yksityinen investointi, rakenteilla) Pysäköintialueen rakentaminen (rakenteilla) Huoltorakennus Liikuntahalli Elmoon tai Havukoskelle (Koillis-Vantaan liikuntahalli II)	
7	Rekolanmäen pientaloalueen täydennys (seurakunnat)	K: 0,5	K: 3		X			X		Asuminen	Kaavan ajantasaisuuden arviointi / kaavoitus, uudet kadut ja kunnallistekniikka (ei ohjelmoitu!)	Seurakunnan tontit ja 1980-luvun mk-sopimus
8	Peijaksen sairaalan laajennus (HUS ja Vake)					X	X			Palvelut ja työpaikat Sairaalapalveluiden takaaminen asukkaille	Vake ja HUS: Vuodeosastot, pysäköintitalo Mahdollisesti katuinvestointi?	Tarvitaanko kaupungin investointeja?

Korso

Vantaa

Korson tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos

Korson suuralueen väestömäärä on kasvanut maltillisesti: Korson asukasluku vuoden 2025 lopussa on ollut 30 341 henkilöä. Kasvu kuuden vuoden aikana vuodesta 2019 vuoteen 2025 on ollut +304 asukasta. Ennusteen mukaan väestö kasvaisi vuoteen 2034 mennessä noin 1 800 asukkaalla 32 000 asukkaaseen.

Ikärakenne muuttuu selvästi. Alle kouluikäisten ja peruskouluikäisten määrät vähenevät useimmissa ikäluokissa. 65 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa merkittävästi, erityisesti yli 75-vuotiaissa (2019–2024 kasvu +547 henkilöä). Työikäinen väestö (25–64 v.) säilyy määrällisesti melko vakaana, mutta painottuu vanhempiin ikäryhmiin.

Väestön kokonaiskasvu ei ole Korson kehittämisen keskeinen ajuri – rakenteellinen muutos on. Ikääntyvän väestön kasvu lisää:

- esteettömien asuntojen tarvetta
- lähipalvelujen ja terveystalusten saavutettavuuden merkitystä
- painetta julkisten tilojen ja ympäristöjen toimivuuteen

Samaan aikaan lasten ja nuorten määrän lasku ei ole tasainen, vaan alueellisesti eriytynyt, mikä heijastuu palveluverkon epätasaisiin täyttöasteisiin.

Tiivistelmä:

Korson väestö kasvaa hitaasti, mutta ikärakenne vanhenee merkittävästi. Lasten määrän lasku ja ikääntyneiden määrän kasvu asettavat palveluverkolle sopeutumispaineita. Kehittämisen painopiste siirtyy määrällisestä kasvusta rakenteelliseen tasapainoon. Päätöksenteossa korostuu kyky yhdistää ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu.

Korsos tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet

Korsossa vuosina 2021–2025 asuntorakentaminen on ollut maltillista. Eikä uudisrakentaminen yksin selitä alueen väestönkasvua.

Asuntorakentaminen ei toimi Korsossa voimakkaana kasvumoottorina, vaan enemmän olemassa olevan rakenteen täydentäjänä ja pitkän aikavälin väestörakenteen vakauttajana.

Rakentamisen ajoitus ja laatu korostuvat määrän sijaan, erityisesti keskustan ja asemanseudun kehittämisessä.

Tiivistelmä:

Asuntorakentaminen Korsossa on ollut maltillista eikä aiheuta nopeaa väestönkasvua. Rakentaminen tukee enemmän pitkän aikavälin rakennetta kuin lyhyen aikavälin kasvua. Kehittämisessä korostuu laadullinen ohjaus ja sijaintiperusteinen priorisointi. Päätöksenteossa rakentaminen on nähtävä välineenä, ei itseisarvona.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus

Ikäluokkien kehitys

Varhaiskasvatukseen lasten määrä ei kasva Korson suuralueella vuosina 2025–2035, vaan pysyy lähes ennallaan. Muutos on vaihtelee kaupunginosittain: lapsimäärä vähenee Nikinmäessä, Mikkolassa ja Metsolassa, mutta kasvaa Vallinojalla ja Korsossa. Perusopetusikäisten määrässä ei näy jyrkkiä kokonaismuutoksia, mutta koulujen täyttöasteet vaihtelevat.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Palveluverkko on merkittävässä rakennemuutoksessa: useita uusia päiväkotia ja laajennuksia toteutetaan vuosina 2026–2034. Samanaikaisesti luovutaan useista pienistä, väistö- ja vuokratiloissa toimivista sekä heikkokuntoisista yksiköistä. Kokonaiskapasiteetti kasvaa investointien myötä.

Perusopetus ja toinen aste

Kouluverkko on kokonaisuutena tasapainossa, eikä merkittäviä kapasiteettivajeita ole tunnistettu. Keskeiset hankkeet ajoittuvat pitkälle aikavälille:

- Nikinmäen opetuspisteen laajennus ja tilamuutokset

(tavoitevalmistuminen 2031)

- Mikkolan päiväkotia- ja koulukampus (valmistuminen ~2034, tai myöhemmin rakennuksen kunnosta ja myöhemmistä väestöennusteista riippuen)
- Lumon lukion korjausten kannalta haasteena on väistötilojen puute.

Kasvatus ja koulutus muodostavat yhdessä alueen sosiaalisen kestävyuden ja pitkän aikavälin vetovoiman ytimen, ja niillä on suora yhteys myös eriytymisen ehkäisyyn ja asuinalueen imagoon.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen osalta Korson kehittämisen keskeinen kysymys ei ole määrällinen kasvu, vaan palveluverkon rakenteellinen ja laadullinen uudistaminen.

Varhaiskasvatuksessa suuret, uudet yksiköt parantavat toiminnallisia ja pedagogisia edellytyksiä, mutta samalla keskittävät palveluja ja lisäävät joillakin alueilla liikkumistarpeita ja heikentävät saavutettavuutta. Laskeva täyttöaste pitkällä aikavälillä luo riskin ylikapasiteetista, mikä korostaa investointien ajoituksen ja mitoituksen merkitystä.

Perusopetuksessa ja toisella asteella paineet kohdistuvat erityisesti rakennuskannan ikääntymiseen ja peruskorjaustarpeisiin, ei oppilasmäärien kasvuun.

Lumon lukion tilanne on strategisesti merkittävä, sillä lukio palvelee laajaa aluetta ja sen opiskelijaprofiili poikkeaa muista Vantaan lukioista.

Kasvatus ja koulutus muodostavat yhdessä alueen sosiaalisen kestävyys- ja pitkän aikavälin vetovoiman ytimen, ja niillä on

suora yhteys myös eriytymisen ehkäisyyn ja asuinalueen imagoon.

Tiivistelmä:

Kasvatuksen ja koulutuksen palvelutarve Korson suuralueella ei kasva määrällisesti, mutta palveluverkkoa uudistetaan rakenteellisesti.

Varhaiskasvatuksessa siirrytään pienistä ja hajanaisista yksiköistä suuriin, korvaaviin päiväkoteihin. Tämä parantaa laatua, mutta edellyttää tarkkaa mitoitusta, ajoitusta ja saavutettavuuden huomiointia.

Perusopetuksessa ja toisella asteella keskeiset haasteet liittyvät rakennuskannan kuntoon ja pitkän aikavälin investointeihin. Lumon lukion väistötilatilanne on kriittinen kysymys. Kokonaisuutena kasvatus ja koulutus muodostavat Korson kehittämisen sosiaalisen selkärangan. Päätöksenteossa korostuvat vaiheistus, joustavuus ja koko koulutuspolun tarkastelu yhtenä kokonaisuutena.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut

Kaupunkikulttuurin ja liikunnan palveluverkon päivityksiä:

- Leppäkorven liikuntahalli valmistuu 2027
- toinen Koillis-Vantaan liikuntahalli siirtyy Koivukylään

Korson kirjasto on pieni suhteessa alueen väestömäärään, vain noin puolet laskennallisesta tavoitteesta. Alueen asukastila sijaitsee 2-kerroksisen liikerakennuksen ylemmässä kerroksessa. Osa palveluista on ylisuuralueellisia, eivätkä kaikki investoinnit kohdistu suoraan Korsoon. Tämä korostaa Korson roolia osana laajempaa kaupunkirakennetta.

Tiivistelmä:

Korson vapaa-ajan palvelut kehittyvät osana koko Vantaan verkkoa. Investoinnit parantavat laatua, mutta eivät aina lisää paikallista kapasiteettia. Päätöksenteossa on huomioitava alueellinen tasapaino ja saavutettavuus.

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka

Yleisten alueiden korjausvelkatietoja on käytettävissä ainoastaan koko kaupungin tasolla vuodelta 2020:

katualueet 150 M€

viheralueet 52 M€

Tiivistelmä:

Rakennetun ympäristön korjausvelka on merkittävä, mutta Korson osuus ei näy. Tämä lisää pitkän aikavälin riskejä. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Sosioekonominen eriytyminen

Korso on suuralueena Vantaan keskitasoa KOTA-indeksillä mitattuna.

Pitkän aikavälin tarkastelu (2000–2023) osoittaa, että alueellinen eriytyminen on lisääntynyt.

Eriytyminen ei ole koko Korson ongelma, vaan paikallinen ja hienojakoinen ilmiö, joka vaatii korttelitason tarkastelua.

Tiivistelmä:

Korso on eriytymisen suhteen Vantaan keskitasoa, mutta kaupunginosien välillä ja sisällä on suurta vaihtelua. Eriytyminen on kasvanut pitkällä aikavälillä.

Muutostarve

- Keskustaa on kehitettävä viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi.
- Kaupunkitilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava erityisesti aseman seudulla ja ydinkeskustassa.
- Ikääntyvälle väestölle tarvitaan saavutettavat ja esteettömät palvelut ja asuntoja.
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa on uudistettava hallitusti ja harkitusti.
- Kaupungin toimitilojen ja infran korjausvelkaa on hallittava ja kaupungin kiinteästä omaisuudesta huolehdittava.
- Korson vetovoima lapsiperheiden keskuudessa pitää vahvistaa.

Tavoitteet

1. Keskustan kehittäminen, kaikki alkaa siitä

Korson kehitykseen, alueen pito- ja vetovoimaan sekä maineeseen voidaan vaikuttaa Korson keskustan kehittämisellä. Keskustaan tarvitaan lisää palveluja, viihtyisiä ulkotiloja sekä siistimpi ja turvallisempi aseman seutu. Keskusta on koko alueen käyntikortti.

2. Väestökehitys ja ikärakenne – ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu

Korson väestö kasvaa hitaasti, mutta ikärakenne vanhenee merkittävästi. Lasten määrän lasku ja ikääntyneiden määrän kasvu asettavat palveluverkolle sopeutumispaineita. Kehittämisen painopiste siirtyy määrällisestä kasvusta rakenteelliseen tasapainoon. Väestöennusteet ovat suhteellisen luotettavia, mutta vaativat jatkuvaa tarkentamista aluekohtaisesti. Kehittämisessä korostuu kyky yhdistää ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen palvelutarve Korson suuralueella ei kasva määrällisesti, mutta palveluverkko on laajassa rakenteellisessa muutoksessa. Korsossa varmistetaan varhaiskasvatuksen laatu ja väestökehitykseen sopiva kapasiteetti uudistamalla alueen päiväkotiverkkoa. Pienistä ja hajanaisista yksiköistä siirrytään suurempiin, korvaaviin päiväkoteihin. Tämä parantaa laatua, mutta edellyttää tarkkaa mitoitusta, ajoitusta ja saavutettavuuden huomiointia.

Perusopetuksessa ja toisella asteella keskeiset haasteet liittyvät rakennuskannan kuntoon ja pitkän aikavälin investointeihin. Lumon lukion väistötilatilanne on kriittinen

ratkaistava kysymys. Kokonaisuutena kasvatus ja koulutus muodostavat Korson kehittämisen sosiaalisen selkärangan. Suunnittelussa ja päätöksenteossa korostuvat vaiheistus, joustavuus ja koko koulutuspolun tarkastelu yhtenä kokonaisuutena.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnon parantaminen oikea-aikaisesti

Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin ja keskustan viihtyisyyteen. Katujen, siltojen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan.

5. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Asuntorakentaminen tukee Korson pitkäjänteistä kehitystä eikä aiheuta äkillisiä kuormitushuippuja palveluverkolle. Rakentaminen on hallittua, laadullisesti ohjattua ja sijaintiperusteisesti priorisoitua.

Hankekokonaisuudet

Korso

6

Vallinojan
työpaikka-alue

Koko suuralue:

3

Kouluverkon uudistaminen

2

Infran korjausvelan hoitaminen

4

Päiväkotiverkon uudistaminen

1

Korson kukoistava
kaupunkikeskus

5

Korson keskustan itäpuoli

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Korson kukoistava kaupunkikeskus	T:- K: 0,5	T:- K: 12	T:- K: 2	x	X	X	X	X	Palvelut, työpaikat Tilat kaupan palveluille. Keskustan elinvoima. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys. Korjausvelka. Lämpösaarekeilmiö ja vanheneva väestö.	Korson keskustakorttelit. Vaihe1: - Suunnitteluvaraus Realidea, Kesko ja Tokmanni. - Lisää palveluja Korson keskustaan, päivittäistavarakauppaa ja muuta liiketilaa, lisäksi tutkitaan hyvinvointialueen palvelujen sijoittamista. - Kaavamuuotos, kadunvarsibussiterminaali, katumuutokset, putkisiirrot, aukio, raitit Vaihe 2: - Korson asemaseudun turvallisuus - LUMON peruskorjaus - Seurakunnan alueen kehittäminen	~ 400 työpaikkaa 1. vaiheessa, Asuntoja mahdollisesti vaiheessa 2
2	Infran korjausvelan hoitaminen	K: 2	K: 4	K: 1,5	x		x	x		Kadut ja puistot Korjausvelka	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit - Liikennealueet - Urheilualueet - Virkistysalueet - Ympäristörakentaminen	
3	Kouluverkon uudistaminen	T: 2 K:-	T: 69 K:-	T: 8 K:-	x		x		x	Palvelut Korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	- Mikkolan koulu Vega, korjaus, julkisivut - Nikinmäen opetuspisteen laajennus ja tilamuutokset, valmistuminen 2031 -> korvaa Jokivarren opetuspisteen, josta luovutaan - Mikkolan kampus, valmistuminen ~2034	Mikkolan kampuksen ajoitus riippuu rakennusten kunnosta ja uusista väestöennusteista

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Päiväkotiverkon uudistaminen	T: 11 K:-	T: 1 K:-	T: 9 K:-						Palvelut Laatu.	- Metsänhaltijan pk, valmis 2026 -> korvaa Matarin pk - Konttiopuiston pk, valmis 2027 -> korvaa Leppäkorven pk - Metsolanmäen pk:n tilamuutokset ja laajennus, valmis 2035 - Nikinmäen uusi pk, (selvitys käynnissä, tarve ja aikataulu tarkentuvat, investointirahoja ei ole esitetty taulukossa) - Mikkolan kampus -> korvaa Saturnuksen ja Tähdennonnen pk:t (investointi huomioitukohdassa 3, kouluverkon uudistaminen)	Päiväkotiverkkoa uudistetaan, koska rakennukset vaativat toimenpiteitä
5	Korson keskustan itäpuoli		T:- K: 2	T:- K:-	X		X			Asuminen	Asumispainotteinen alue, joka odottaa keskustan kehittämistä. Kaavamuutos, kadut ja infra	Vaatinee Metsolanmäen pk:n laajennuksen. Pk:n kaava ok.
6	Vallinojan työpaikka-alue (yksityiset toimijat)									Työpaikat	Katuinvestointeja? Mahdolliset investointitarpeet selviävät suunnittelun edetessä.	Riippuvainen Tuusulan puolen ratkaisusta.

Hakunila

Vantaa

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – Hakunilan väestö kasvaa maltillisesti mutta varmasti

Hakunilan suuralueella asui vuoden 2025 lopussa noin 30 796 asukasta. Väestö on kasvanut kuusivuotiskaudella vuodesta 2019–2025 ennustettua hitaammin yhteensä vajaalla 300 henkilöllä. Väestöennusteen mukaan alueen väkiluku nousisi vuoteen 2034 mennessä noin 35 000 asukkaaseen, eli kasvu olisi noin 4 500 asukasta. Kasvu kuitenkin painottuisi 2030-luvun puolelle.

Kasvu kohdistuu erityisesti 25–64-vuotiaisiin sekä 75 vuotta täyttäneisiin. Sen sijaan lasten määrä on viime vuosina vähentynyt, mutta ennusteissa lasten ja nuorten määrän arvioidaan kääntyvän jälleen loivaan kasvuun 2030-luvulle mentäessä.

Ikärakenne muuttuu selvästi: ikääntyneiden osuus kasvaa nopeasti, mikä lisää hoivan, esteettömyyden ja palvelujen saavutettavuuden tarvetta. Samalla työikäisen väestön kasvu tukee alueen elinvoimaa ja palvelujen kysyntää. Väestönkasvu ei jakaudu tasaisesti, vaan kaupunginosista esimerkiksi Vaarala, Hakunila ja Länsimäki kasvavat, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa väestö vähenee.

Yhteenveto:

Hakunilan väestö kasvaa tulevinä vuosina maltillisesti mutta varmasti. Väestönkasvu ei jakaudu tasaisesti, vaan esimerkiksi Vaaralan, Hakunilan ja Länsimäen kaupunginosat kasvavat, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa väestö vähenee. Kasvu painottuu työikäisiin ja ikääntyneisiin, mikä muuttaa palvelutarpeita. Lasten määrä elpyy pitkällä aikavälillä, mutta kaupunginosien väliset erot ovat suuria. Päätöksenteossa on varauduttava samanaikaisesti ikääntymiseen, työikäisen väestön kasvuun ja lasten palvelutarpeiden paikallisiin muutoksiin.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentaminen ja kaupunkirakenne – täydennysrakentamista ratikkareitin varteen

Hakunila on yksi Vantaan merkittävistä asuntorakentamisen kohdealueista. Vuosina 2021–2025 alueelle on valmistunut yhteensä noin 800 uutta asuntoa. Uudisasuntotuotanto on ollut kerrostalovaltaista.

Asuntorakentamisen ennusteen mukaan vuosille 2025–2034 asuntotuotannon odotetaan lisääntyvän asteittain, erityisesti Vantaan ratikan vaikutusalueilla. Uudet asuinalueet ja täydennysrakentaminen tukevat väestönkasvua, mutta toteutuminen riippuu kaavoituksen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Rakentaminen keskittyy olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mikä tukee kestävästä yhdyskuntarakennetta. Samalla se lisää painetta palveluverkkoon, erityisesti päiväkoteihin, kouluihin ja liikennejärjestelyihin.

Yhteenveto – asuminen:

Hakunilan kasvu perustuu pääosin kerrostalovaltaiseen täydennysrakentamiseen Vantaan ratikan vaikutusalueella. Asuntotuotanto tukee väestönkasvua ja kestävästä liikkumista. Samalla se edellyttää tiivistä yhteensovittamista palveluverkon ja infrastruktuurin kanssa. Päätöksenteossa on tärkeää varmistaa, että rakentaminen ja palvelut etenevät tasapainossa.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus

Hakunilan suuralueen koulutus- ja kasvatuspalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, johon väestökehitys aiheuttaa kasvavaa painetta. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2035 mennessä noin 90 lapsella, mutta kehitys vaihtelee kaupunginosittain. Kasvua on erityisesti Sotungissa, Vaaralassa ja Hakunilassa, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa lapsimäärät vähenevät.

Alueen päiväkodeista huomattava osa toimii paviljongeissa. Tilojen kunto on pääosin tyydyttävä tai hyvä, mutta paviljonkiratkaisut lisäävät väliaikaisuuden, kustannusten ja toiminnallisten rajoitteiden riskiä. Keskeisiä tulevia uusia hankkeita ovat tänä vuonna valmistuva Satulakujan päiväkoti ja vuonna 2027 valmistuva Päiväkoti Silva sekä sijainniltaan vielä epävarma Kaskela III -päiväkoti.

Perusopetuksessa Hakunilan kouluverkko on jo nyt osin ylikuormittunut. Alueelta puuttuu arviolta yli 100 oppilaspaikkaa, ja lisätilojen tarve kasvaa väestökehityksen myötä. Lehtikuusen ja Sotungin koulut ovat keskeisiä laajennus- ja kehittämiskohteita.

Osa koulurakennuksista on iältään vanhoja ja vaatii peruskorjauksia. Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus on meneillään. Toisen asteen koulutuksessa Sotungin lukion uudisrakennus on suunnitteilla 2030-luvun alkuun, ja sen rooli nähdään strategisesti tärkeänä koko Vantaan koulutustason ja alueellisen tasapainon kannalta.

Kasvatus- ja koulutuspalveluilla on keskeinen merkitys myös segregaaation hillinnässä. Päiväkotien ja koulujen sijainti, laatu ja kapasiteetti vaikuttavat suoraan perheiden asuinvalintoihin sekä lasten ja nuorten yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin.

Yhteenveto:

Hakunilan kasvatus- ja koulutuspalveluihin kohdistuu samanaikaisesti kasvua ja rakenteellisia paineita. Päiväkotiverkko nojaa liiaksi väliaikaisiin paviljonkeihin, ja koulutilojen kapasiteetti on jo nyt osin riittämätön. Sotungin lukion uudisrakennus on merkittävä alueellisesti ja koko Vantaan koulutustason kannalta. Uudis- ja korvausinvestoinnit ovat välttämättömiä sekä palvelujen laadun että saavutettavuuden turvaamiseksi. Ratkaisulla on pitkäaikaisia vaikutuksia alueen vetovoimaan ja segregatiokehitykseen, minkä vuoksi tarvitaan johdonmukaista ja pitkälle katsovaa otetta.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri, liikunta ja vapaa-aika

Hakunilan suuralueella on puutteita erityisesti liikuntahallien ja jäähallien määrässä. Selvitysten mukaan Hakunilassa on yhden liikuntahallin vaje, ja jäähallien saavutettavuus on alueella muuta Vantaata heikompi.

Kirjasto- ja asukastilojen osalta Hakunilan palveluverkko on ollut pitkään määrällisesti niukka suhteessa väestötavoitteisiin. Hakunilan ostoskeskuksessa sijainnut suosittu nuorisotila jouduttiin sulkemaan alkuvuonna 2026 sisäilmaongelmien vuoksi. Toimintaa on järjestetty väliaikaisesti Lehtikuusen koululla ja syksyllä 2026 toiminta siirtyy uusiin tiloihin Hiirakkotielle. Tilanne on heikentänyt erityisesti nuorten matalan kynnyksen palvelujen saavutettavuutta ja vaikeuttanut merkittävästi myös alueen järjestöjen toimintaa.

Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluilla on keskeinen merkitys hyvinvoinnin, osallisuuden ja segregaaation ehkäisyn kannalta, erityisesti lasten ja nuorten näkökulmasta.

Yhteenveto: Hakunilan vapaa-ajan ja nuorisopalveluissa on tällä hetkellä sekä akuutteja että rakenteellisia haasteita. Nuorisotilan sulkeminen heikensi lyhyellä aikavälillä palvelujen saavutettavuutta

ja aiheutti vaikean tilanteen myös alueen järjestötoimijoille, jotka tarvitsevat nuorisotiloja toimintaansa. Tilannetta helpottaa syksyllä 2026 Hiirakkotielle avautuva uusi nuorisotila, joka on kooltaan niukka ostoskeskuksessa sijainneisiin tiloihin verrattuna. Pidemmällä aikavälillä Hakunilan ostoskeskuksen uudistaminen tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa kirjaston, nuoriso- ja asukastilojen roolia alueen sydämessä. Päätöksenteossa on tärkeää varmistaa palvelujen jatkuvuus siirtymävaiheessa ja hyödyntää uudisrakentaminen sosiaalista kestävyyttä vahvistavana investointina.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka

Hakunilan alueella on merkittävä korjausvelka, erityisesti kaduissa, viheralueissa ja myös julkisissa rakennuksissa. Koko Vantaan tasolla katujen korjausvelka on erittäin suuri, ja Hakunilan osuus tästä on huomattava.

Tulevien vuosien investointiohjelmassa korjausrakentamiseen on varattu määrärahoja, mutta taso ei kaikilta osin riitä kuromaan umpeen kertynyttä velkaa. Korjausvelan hallinta edellyttää pitkäjänteistä priorisointia ja ennakoivaa kunnossapitoa.

Yhteenveto: Rakennetun ympäristön korjausvelka on merkittävä riski alueen toimivuudelle ja turvallisuudelle. Nykyiset investoinnit hidastavat velan kasvua, mutta eivät poista ongelmaa. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Segregaatio ja sosioekonominen kehitys

Hakunila on Vantaan suuralueista sosioekonomisesti eriytynein, ja yksi segregaation ehkäisyn toimintaohjelman kohdealueista. Erityisesti Hakunilan keskustan ja Länsimäen päiväkodeissa ja kouluissa kasautuu huono-osaisuuden riskitekijöitä.

Segregaatio on vahvistunut pitkällä aikavälillä, ja samankaltaiset alueet sijoittuvat yhä selvemmin toistensa läheisyyteen. Hyväosaisimmat alueet ovat tyypillisesti uudehkoja pientaloalueita, kun taas heikommassa asemassa olevat alueet ovat vanhempia, vuokravaltaisia kerrostaloalueita.

Koulut, varhaiskasvatus, asumisen laatu ja vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä välineitä segregaation hillinnässä.

Yhteenveto: Hakunilan suuralueella eriytyminen on vakava ja rakenteellinen haaste. Ongelmat keskittyvät pienille alueille, mikä edellyttää tarkkoja ja kohdennettuja toimenpiteitä. Palveluverkolla ja investoinneilla voidaan vaikuttaa kehityksen suuntaan. Päätöksenteossa segregaation ehkäisy on keskeinen strateginen tavoite.

Muutostarve

- Huonokuntoista ostarin aluetta tulee kehittää houkuttelevaksi ja monipuoliseksi lähipalvelukeskukseksi, joka tukee alueen yhteisöllisyyttä sekä parantaa palveluja ja mainetta.
- Kulttuuri- ja asukaspalvelut kaikille, Hakunilassa on vajetta kaupunkikulttuurin palveluissa.
- Ympäristön laatua ja viihtyisyyttä on parannettava.
- Alueen turvallisuuden tunnetta on parannettava. Erityisenä kohdealueena on ostari ympäristöineen.
- Länsimäen keskustakorttelin kehittäminen
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa uudistetaan pitkäjänteisesti.
- Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan.
- Alueen asuntotarjontaa monipuolistetaan pitkällä aikavälillä.
- Alueen mainetta kehitetään.
- Maan arvonnousu alueella.

Tavoitteet

1. Ratikka ja uusi ostari – näkyvä muutos keskustassa

Hakunilan keskustan kehittäminen on tunnistettu keskeiseksi alueen pito- ja vetovoiman sekä alueen maineen parantamisen kannalta. Alueen parantuvat palvelut, uudistuva keskusta ja Vantaan ratikka nostavat maan arvoa alueella.

Tavoitteena on kaikille saavutettavat monipuoliset palvelut aivan alueen ytimessä: Kirjasto, nuoriso- ja asukastila sekä julkiset ulkotilat. Terveyspalvelut ja kaupalliset palvelut. Myös nykyisten yrittäjien huomioiminen. Kehittämisessä pitää huomioida myös kulttuuri- ja urheilupuiston liittyminen keskustaan. Niitä yhdistävä esteetön reitti tarvitaan.

2. Kaupunkikulttuuripalvelut

Tavoitteena on saavutettava ja monipuolinen vapaa-ajan palveluverkko, joka tukee yhteisöllisyyttä ja myönteistä aluekehitystä.

Lyhyellä aikavälillä turvataan nuorisopalvelujen ja järjestötoimijoiden toiminnan jatkuvuus väistötilaratkaisuilla. Pitkällä aikavälillä uusi Hakunilan lähipalvelukeskus muodostaa alueellisen sydämen, jossa kirjasto-, nuoriso- ja asukastilat ovat helposti saavutettavia ja näkyviä.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Hakunila tarjoaa asukkailleen laadukkaan ja yhdenvertaisen kasvatus- ja koulutuspolun, joka tukee lasten ja nuorten hyvinvointia ja ehkäisee eriytymistä. Siirrytään kohti pysyviä, terveellisiä ja riittäviä tilaratkaisuja. Koulutilojen kapasiteetti vastaa ajoissa väestönkasvuun, ja Sotungin lukion roolia vahvistetaan strategisesti osana koko Vantaan lukioverkkoa.

Kasvatus- ja koulutuspalveluilla on keskeinen merkitys myös aluekehityksen kannalta. Päiväkotien ja koulujen sijainti, laatu ja kapasiteetti vaikuttavat suoraan perheiden asuinvalintoihin sekä

lasten ja nuorten yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin. Huomioidaan turvalliset jalankulku ja pyöräilyreitit kouluihin.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnan parantaminen oikea-aikaisesti

Korjausvelkaa hallitaan ennakoivasti ja priorisoiden, jotta vältetään äkilliset kustannuspiikit ja toiminnalliset riskit. Katujen, viheralueiden ja julkisten rakennusten kunto nähdään investointina alueen pito- ja vetovoimaan. Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin sekä keskustan viihtyisyyteen. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan.

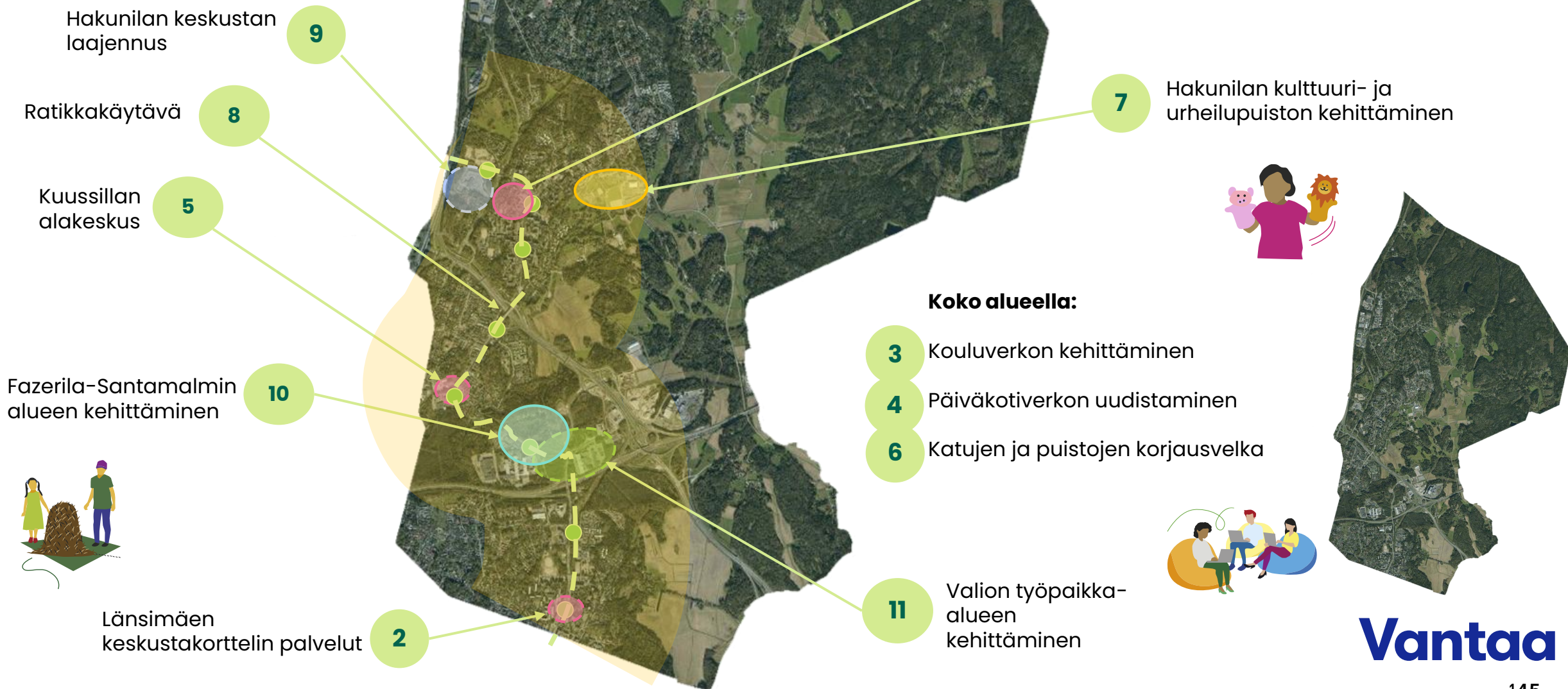
5. Asuminen – täydennysrakentamista ja monipuolista asuntotarjontaa

Tavoitteena on edistää ensisijaisesti kaupungin maaomistukseen nojaavia, kaavataloudellisesti ja yhdyskuntataloudellisesti järkeviä kaavahankkeita hallitun kasvun rajoissa. Täydennysrakentaminen on hallittua ja laadullisesti ohjattua. Täydennysrakentamisella tavoitellaan monipuolisia talotyyppejä, huoneistotyyppejä sekä hallintamuotoja.

6. Alueen kehittyminen ja uusi identiteetti

Maine ja brändityön ytimessä on, millaisia tarinoita kerromme ja miten ne vahvistavat alueen veto- ja pitovoimaa. Nostetaan määrätietoisesti esiin alueen vahvuuksia: Håkansbölen kartano ympäristöineen, urheilu- ja kulttuuripalvelut, ruotsinkieliset palvelut, luonnonläheisyys, lähiluonto ja Kuusijärven keidas.

Hankekokonaisuudet Hakunila

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026- 2029	2030- 2033	2034- -	1	2	3	4	5			
1	Hakunilan kukoistava kaupunkikeskus ®	T: - K: -	T: 9 K: 3	T: 0 K: 3	X	X	X	X	X	Palvelut ja työpaikat Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluilla suuri merkitys hyvinvointiin, osallisuuteen ja myönteiseen aluekehitykseen. Kirjasto ja uusi nuorisotila ovat liian pieniä. Vanhenevalle väestölle terveystalvelut saavutettaviksi. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys. Mainetyö.	Vaihe1: • Hakunilan ostoskeskuksen korvaavan uuden lähipalvelukeskuksen kehittäminen. Keskus sisältää Vaken ja kaupallisten palveluiden lisäksi • kaupungin palveluista kirjasto, asukas- ja nuorisotilat vuokratiloina. Kaavamuutos. • julkiset kaupunkitilat (mm. tori ja raitit, leikkipuisto) Vaihe 2: • Kimokujan Y-tontin kehittäminen Kaavamuutos, investointi (Kaskela III pk?) • Ikäystävällinen puisto / Skomars?	Priorisoitava kaavoitusohjelmaan. Tarve löytää sijainti ikäystävälliselle puistolle keskustasta. ~ 600 työpaikkaa
2	Länsimäen keskustakorttelin palvelut ®		K: 1			X	X	X		Palvelut ja asuminen Kaupan palvelut ja asumista Länsimäkeen. Pitovoima.	Yksityiset hankkeet: Kauppa ja asumista • Mahdolliset liittymä- ja kaistajärjestelyt Länsimäentiellä. • Mahdollisia muutoksia ympäröivillä puistoalueilla	Kaupungin maata ~ 90 työpaikkaa
3	Kouluverkon kehittäminen ®	T: 35 K: -	T: 70 K: 1	T: 10		X	X	X		Palvelut Kouluverkon kapasiteetti riittämätön. Myönteinen aluekehitys. Pito- ja vetovoima.	• Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus ja uudisosa • Rajakylän koulun tilamuutokset • Havu-rakennuksen korvaava laajennus (Lehtikuusen koulu)-> 2029-2030 • Sotungin uusi lukio (VTK) • Sotungin peruskoulun peruskorjaus ~ 2030-> • Sotungin koulun laajennus, ~ 2033 (ei ohjelm.) • Länsimäen koulun peruskorjaus + aluekeittä (ei ohjelm.)	

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Päiväkotiverkon uudistaminen ®	T: 11 K: -		T: 11 K: -		X	X	X		Palvelut Liikaa väliaikaisratkaisuja. Myönteinen aluekehitys.	- Satulakujan pk, valmis 2026 - Pk Silva, valmis 2027 - Kaskela III pk, korvaa Kimokujan, Hepopuiston ja Ravurin pk:t-investointi 2034 ->	Kaskela III – päiväkodille ei vielä ole sijaintia.
5	Kuussillan alakeskus (kaupunki ja yksityiset toimijat) ®	T:0 K: 0,5			x	x	x			Sekoittuneet toiminnot Ratikkakaupunki. Veto- ja pitovoima.	- Asumista, palveluita ja mahdollinen tuleva Y-tontti. - Vaaralan Riviera (ei ole toimitilojen investointiohjelmassa)	Sekä kaupungin että yksityistä maata.
6	Katujen ja puistojen korjausvelan hoitaminen	K: 2	K: 3	K: 0,5			X	X		Kadut ja puistot Katujen ja puistojen korjausvelan hoitaminen ja kaupungin kiinteän omaisuuden arvosta huolehtiminen.	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit - Liikennealueet - Urheilualueet - Virkistysalueet - Ympäristörakentaminen	
7	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittäminen ®	T: 3 K:	T: 6 K:			X	X	X	X	Palvelut Liikuntahalli tarvitaan (mm. Sotungin lukion käyttöön), jäähalliverkossa vaje. Veto- ja pitovoima.	- Liikuntahalli (VTK) on investointiohjelmassa - Huoltorakennus ja katokset (ajoitus epävarmaa) - Sotungin uusi lukio sisältyy osahankkeeseen 2 - Pk Silva sisältyy osahankkeeseen 4	

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026- 2029	2030- 2033	2034- 2037	1	2	3	4	5			
8	Ratikkakäytävä (ratikkahankkeeseen liittyviä liikennealueita ja ympäristörakentamista) ®	K: 18	K: 1		X	X	X	X	X	Katuhankkeet Asuminen ja työpaikat. Vetovoima. Palvelutarpeen kasvu.	Ratikkahankkeeseen liittyvät kohteet: • liikennealueita, ympäristörakentamista Lukuisia kaavamuuotoshankkeita, liikennealueet, ympäristörakentaminen.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050- luvulle. <u>Ratikan kaavarungon arvio asukas- ja työpaikkakasvusta vuoteen 2050 mennessä on:</u> Asuk. / Työp. Hakunila 6500 / 580 Vaarala 4000 / 470 Rajakylä-Länsimäki 3700 / 180
9	Hakunilan keskustan laajennus ®				X	X	X			Asuminen lähipalveluineen, työpaikat Ratikkakaupungin tuotto-odotukset. Myönteinen aluekehitys.	Hankekokonaisuus on keskeinen Hakunilan kehityksen kannalta, mutta sisältää niin paljon epävarmuuksia sisällön ja aikataulun suhteen, että investointitarpeita on vielä mahdotonta arvioida. • Lahdentien siirto? • Hakunilan laajennusalueen kehittäminen?	Kaupungin maata. Selvityksen alla.
10	Fazerila-Santamalmien alueen kehittäminen (Fazer) ®			K: 4	X	X	X		X	Asuminen ja työpaikat (25 %) Ratikkakaupunki, verotulot.	Vaiheistus alueittain noin kolmessa osassa. Kauppa (ja päiväkotit?) pyritään ajoittamaan ensimmäiseen vaiheeseen. Kadut, muu infra, puistot, päiväkotit, pieni koulu?? Vaiheistus ja investointitarpeet tarkentuvat hankkeen edetessä.	Yksityistä maata. Mahdollistaa ~1 500- 2000 asukasta.
11	Valion työpaikka-alueen kehittäminen ®					X				Työpaikat Tavoitellaan työpaikkoja	Katuinvestointeja?	Vaikutus riippuu täysin siitä, millaista toiminta on.

7. Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

Vantaa

Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

11/2024 – 8/2026	Kaupungin hankejohtoryhmän ohjaus VAKIO-mallin kehittämiseen
6/2025 – 8/2026	Kaupunkitasoisen investointien ohjausmallin projektiryhmän perustaminen VAKIO-mallin valmisteluun
11/2025 – 8/2026	Suunnitelman työstäminen toimialojen yhteistyössä
1-2/2026	Asukkaiden osallistaminen suuraluekohtaisilla Voxit-keskusteluilla Vantaan alueiden kehittämisestä
3/2026	Palveluverkon linjauksien käsittely toimialojen johtoryhmissä sekä kaupungin johtoryhmässä
3/2026	Kaupunginvaltuuston seminaari, ryhmätyöt
4/2026	Kehittämissuunnitelmien poikkihallinnolliset työpajat 1 ja 2
5/2026	VAKIO-mallin kaupunkitasoinen henkilöstöinfo
5/2026	Kaupunginvaltuuston seminaari, ryhmätyöt
4-8/2026	Suunnitelmaluonnoksen esittelyt: • Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien seurantar ryhmät: Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä ja Hakunila-Länsimäki • Kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan yhteinen iltakoulu • Kaupungin strategisten ohjelmien johtajat
05/2026 – 6/2026	Suunnitelmaluonnoksen esittelyt ja lausuntojen pyytäminen • Vanhusneuvosto • Svenska kommittén • Nuorisovaltuusto • Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta • Vammaisneuvosto
09/2026 – 11/2026	Päätöksenteko • Suunnitelma lausunnoille lautakuntiin • Kaupunginhallitus • Suunnitelman hyväksyminen kaupunginvaltuustossa

Projektiryhmä

Antti Kari, kiinteistöjohtaja, KATO, pj
Noora Järvi, erityisasiantuntija, KOJE, varapj
Milla Hamari, kehittämiskonsultti, KATO
Pekka Wallenius, tilakeskusjohtaja, KATO
Tuomas Eskola, aluearkkitehti, KATO
Mikko Vanhanen, omaisuudenhallintapäällikkö, KATO
Raakel Tiihonen, yhteisten palveluiden päällikkö, KASO
Hannu Haarala, palveluverkkoasiantuntija, KASO
Jussi Perämäki, yhteisten palveluiden päällikkö, KAKU
Lauri Majuri, kehittämisapäällikkö, KAKU

Kaupungin eri toimialoilla työhön osallistuneet asiantuntijat

KATO:

Sirkku Wallin, Ilari Airikkala, Janne Juntunen, Anniina Korkeamäki, Johanna Rajala, Tuomas Eskola, Timo Kallaluoto, Kerttu Kurki-Issakainen, Milja Halmkrona, Elisa Ranta, Wilma Toljander, Jasmin Bayar, Hilma Ruoho, Petri Kokkonen, Laura Malinen, Heidi Majander, Merja Ryytty, Jussi-Pekka Sojakka, Tiina Louhikoski, Eija Kivineva, Juha Vuorenmaa, Jaakko Koivunurmi, Matti Sahlberg, Eeva-Maria Niemi, Panu-Petteri Kujala, Linnea Löytönen, Mikel Aizpuru, Noora Koskivaara, Emma Savela.

KOJE:

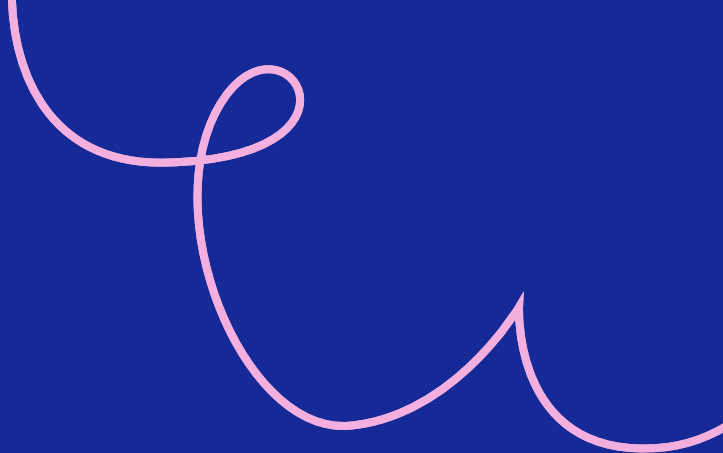
Minna Mänty, Tiina Ekholm, Susanna Taipale-Vuorinen, Karita Ojala, Mirka Järnefelt, Jarno Rouhiainen.

KASO:

Satu Turunen.

KAKU:

Harri Raita, Kira Havela, Anni Romo, Anni Polari, Anton Ahonen

Vantaa

Tulevaisuus asuu meissä